

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Militia Immaculatae Conceptionis Virginis Mariae, Contra Malitiam Originalis Infectionis Peccati

Alva y Astorga, Pedro de

Lovanij, 1663

R.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13965

gencias dela S.S. Trinidad, ad diem 8. Decembris:
In vigilia purissime Conceptionis & in ipso die indulgentia plenaria, &c. Lib. impress. Matriti 1576. in 8.

QUIDAM Valentinus, edidit Canticum sub hoc titulo: *Cancion à la purissima Conception de sanctissima Virgen MARIA Madre de Dios y Señora nuestra.* Impress. Hispali 1616. in 4.

QUIDAM de Vergara, Doctor Medicinæ Hispanus, edidit Canticum pro *Immaculata V. Conceptione*, ut habet Simon Diaz, fol. 94.

QUIDAM de Ximenez, Hisp. Poëta, composuit Canticum de *mysterio Immaculatae Concept.* quam adducit Sanct. Zapata, in lib. de Concept. fol. 108.

QUINTILIUS Vannicellus de Lugnano Italus, in libro inscripto: *Templum mysticum MARIE Virginis, &c. Contemplationem habet circa Altare privilegium secundum usum Sanctæ Ecclesiæ his temporibus, in qua videtur loqui de Conceptione Virginis MARIE.* Impress. Romæ 1619. in 4.

Item, in libro dicto: *Monilia Beautissimæ Virginis MARIE, cap. 3. fol. 76. inquit: La prima delle quali è la Conceptione di essa Immacolata Vergine, nel cui giorno hoggi sancta chieffa particularissima allegrezza che ellia habbia recebuto si gran gratia da S. D. M. sopra tutte le altre creature di esser siata per singularissimo privilegio liberata dal peccato originale, &c.* Impress. Romæ 1616.

R.

RABANUS Maurus, Abbas Fuldenfis & Archiepiscopus Moguntinus, Ordinis Sancti Benedicti, in libro de Laudibus Sanctæ Crucis, tomo 1. in Declaratione figuræ 12. folio 305. inquit: Hoc autem dicebat de templo corporis sui, quia Dominus noster JESUS CHRISTUS de Adam corpus accepit, non de Adam peccatum traxit: templum corporeum inde sumpsit, non iniquitatem, quæ de templo pellenda est. Ipsam autem carnem, quam traxit de Adam (MARIA enim de Adam, & Domini caro de MARIA) Judæi crucifixerunt, & ille resuscitaturus erat ipsam carnem triduo &c. Nota modum loquendi: Christus de Adam carnem sumpsit, non peccatum: de Adam autem traxit carnem mediante MARIA; igitur nec ipsa caro in MARIA traxit peccatum: aliàs enim frustra neum esset illa parenthesis: Dominus sumpsit carnem de MARIA, MARIA de Adam. Mediante MARIA corpus accepit Christus; sed corpus, non peccatum traxit. Igitur hæc causalis necessariò inferitur, quia MARIA non de Adam peccatum traxit. Deinde, si à templo pellenda est iniquitas, quia caro seu humanitas assumpta fuit templum Divinitatis; quomodò MARIA templum utriusque, humanitatis ac divinitatis, poterat admittere iniquitatem?

Item, scripsit Martyrologium, quod extat tomo 6. & ad diem octavam Decembris non adducit festivitatem Conceptionis, quia tunc non celebrabatur in Ecclesiis; sed habet hæc. 6. Idus Dec. In Civitate Verona natalis S. Leonis Martyris, quando aquæ fluminis Athenis usque ad superiores fenestras tecti Ecclesiæ illius excreverunt, neque in eam intrare potuerunt, &c. Hæc Rabanus: & quòd miraculum in die Conceptionis patratum aptius

explicare poterat illius diei sacrum mysterium, quàm hoc? Excreverunt aquæ peccati originalis usque ad superiores fenestras Sanctorum: sed obstante divinâ omnipotentia, Ecclesiam seu Templum Marianum intrare non potuerunt.

Item, tomo 2. lib. 1. Enarrationum in Genesim cap. 18. fol. 22. de Beatissima Virgine intelligit & explicat illud: *Inimicitias ponam inter te & mulierem ipsa conteret caput tuum.* Quod pro hoc mysterio signum protestativum est.

Item, tomo 3. folio 321. explicans Canticum MARIE Matris Domini, ad illud: *Magnificat anima mea Dominum*, inquit: Tanto me Dominus tamque inaudito munere sublimavit, quòd non ullo linguæ officio explicari, sed ipso vix intimo pectoris affectu valeat comprehendi; & ideo totas animi vires in agendis gratiarum laudibus offero: totum in implenda magnitudine ejus, cui non est finis, quidquid vivo, sentio, discerno, gratulanter impendo: quia & ejusdem Jesu, id est salutaris, spiritus meus æterna divinitate lætatur, *cujus mea caro temporali Conceptione lætatur.* Cui simile est illud Psalmistæ, &c. Cujus humilitas respicitur, *verè beata ab omnibus cognominanda gratulatur*; sicut è contrario cujus superbia despecta condemnatur, Evæ, id est, væ sive calamitatis nomine mulctata tæbescit. Decebat enim, ut sicut per superbiam primæ nostræ parentis mors in mundum intravit; ita per humilitatem MARIE vitæ introitus panderetur &c. Hæc Rabanus. Et relictis illis verbis: Quòd Virgo fuit inaudito munere sublimata, quia intelligi possunt de Conceptione activa melius, quàm de passiva; noto illud: Cujus mea caro temporali Conceptione lætatur. Cujus est hæc temporalis Conceptio? an Christi? an MARIE? Ego dicerem, quòd utramque connotet, & respiciat: nam hic inducitur, quòd Jesus æterna divinitate lætetur, & quòd MARIA temporali Conceptione lætetur. Utriusque est lætitia; ergo & utriusque est Conceptio. Dices, sic est; sed in MARIA est activa, & in Christo passiva; & lætitia illa provenit ex eo, quòd Jesus temporali generatione sumpsit carnem Virginis. Optimè; sed perpende verba sequentia: Condemnatur Evæ, id est, væ sive calamitatis; quæ absque dubio de calamitate peccati originalis loquuntur. Ideo ergo lætatur MARIA in Salutari suo, quia ab illo væ tristitiæ & calamitatis liberavit animam eius. Et infra inquit: *Fecit mihi magna, quia in me carnem assumpsit, & à peccatis mundavit &c.*

Item, tomo 5. fol. 596. sermone de Natali Sanctæ MARIE, ait: Ave inquit Angelus ad eam, gratiâ plena, Dominus tecum. *Tecum Dominus in corde, tecum in utero, tecum in auxilio.* Gratulare Beata Virgo, Christus Rex è cælo suo in utero tuo, & ideo benedicta eris tu inter mulieres &c. Interrogo, quomodò fuit Dominus in corde MARIE? per gratiam. Et quomodò fuit Dominus cum MARIA in utero? per Incarnationem. Optimè responsum; sed quando fuit Dominus cum MARIA in ventre & in auxilio? Vel hæc verba redundant tamquam superflue dicta à Rabano, quòd non est dicendum; vel aliquam excellentiam expriment in MARIA. Jam dixerat, quòd Dominus in corde MARIE per gratiam in utero, per assumptionem humanitatis; restat, ut illud in ventre & in auxilio intelligatur & explicetur de Conceptione Virginea, quando in ventre matris suæ Annæ

Pppp

auxilio

auxilio speciali est præventa & præservata à peccati originalis labe.

Item, Sermonem 1. de Assumptione, fol. 596. littera H. inquit: Filium genuit, Virgo est, *Mater Immaculata, Mater incorrupta, Mater intacta, Mater unigeniti Domini, &c.* Hujus itaque unigeniti Dei dicitur hæc Mater Virgo MARIA, digna digni, *Immaculata, sancta, una unius, unica unius, &c.* Ista ex se patet: nam si Immaculata, ergo absque macula.

Item, Sermonem 2. de Assumptione, pagina 734 loquens de Nativitate Christi, inquit: Quia quasi sol oriens, nitidus ab omni pollutionis sordibus, processit ex utero Virginis Matris. Fœlix certe & omni laude dignissima, quæ de cœlo suscepit prolem, & mundo genuit Salvatorem, &c. Nota breviter illud: Processit ex utero Virginis Matris; processit Christus ex utero Matris, nitidus & absque pollutionis sordibus. Hæc est integra & perfecta oratio, &c. Extant hæc Rabani Opera impress. Coloniae Agrippinae 1626. in folio magno.

RADULPHUS de Rivio, Decanus Angrensis, in Gestis Pontificum Leodientium, cap. 3. ad annum 1350. hæc habet: Eodem quoque tempore Monachus quidam Paulus, cum Cracoviæ in sacra ad populum Concione ausus fuisset dicere *Deiparam Virginem conceptam fuisse in peccato originali*, subito expiravit; quæ res alijs multis eadem in materia disputantibus gravem incussit metum. Lib. impress. Leodij, anno 1616. in 4.

Item, de hoc Aucr. ait Scultingius in Biblioth. Ecclesiastica, tom. 2. fol. 45. Radulphus Rivius, qui obiit, anno D. 1403. tertio Nonas Novembris, in Calendario suo generali sic loquitur: *Hodie ubique Conceptio Virginis gloriosa, &c.*

RAMONIIUS Vivat, Poeta Valentinus, scripsit Carmina pro immunitate Virginis à peccato originali, ut videre est apud Ferrand. Diaz in Certamine edito, anno 1586.

RAPHAEL Averfa à Sancto Severino, Clericus Regularis Minor, Præpositus Generalis, ad 1. 2. quæst. 81. sect. 4. hoc titulo: *Verum in omnes homines traducatur originale peccatum?* eximit Beatam Virginem à peccato originali. Impr. Romæ 1635. in 4. regali.

Item, de Conceptione prorsus sancta, atque intaminata Virginis MARIE Tractatum unum. Ex Marraccio.

RAPHAEL Bonellus, Archiepiscopus Ragusinus Italus, in 1. parte Sermonum, sermone de Assumptione Beatæ MARIE Virginis, fol. 164. *Quod Deipara non est nata sicut nos omnes obligati ad legem peccati, sed immunis & exempta à tali lege, &c.* Et infra: *Quod in anima non fuit V. MARIA maculata à peccato primi Parentis, &c.* Et folio 172. Nos autem bene scimus, quod ipsa incedebat vestibus albis, quia erat tota innocens, nec fuit in ipsa aliquando macula ulla peccati, vel originalis, vel mortalis, vel venialis, &c. Lib. impress. Venetijs 1587. in 4.

Item, cum esset Presbyter Barolitanus, scripsit Meditationes in Orationem Dominicam, Salutationem Angelicam, & in Symbolum Apostolorum. Et ad illa verba: Ave MARIA, inquit: *Ave sine ve, sine culpa nata sine peccato vivens, &c.* & ad illud: Benedicta tu, inquit: *Benedicta tu in mulieribus, quia tu sola inter ipsas sine originali macula in mundo apparuisti, &c.* Vide alia ibi. Lib. impress. Romæ 1582. in 8.

RAPHAEL della Columbe, Ordinis Prædicatorum Italus, in libro: Dupplicato Annuento di prediche, nella sollemnia della Conceptione della Immacolata,

e Beatissima Vergine, folio 358. adducit Sermonem in quo plura de ejus puritate & munditia, usque fol. 370. Lib. impress. Florentiæ 1627. in 4. & 1619.

RAPHAEL de la Fonte, Ordinis Minorum Italus, in libro: Ritrato dell' indulgenze, gratia, stationi, è celesti tesori concessi de la fantia de Sixto V. alle Confraternita del Cordone del Seraphico Padre San Francisco, &c. fol. 158. agit de Indulgentiis in die Conceptionis Beatissimæ Virginis MARIE. Lib. impress. Florentiæ, 1598. in 12. regali.

RAPHAEL Geraldus, Tarraconensis Doctor Hispanus, quæsit & typis mandavit Librum de Conceptione Virginis MARIE editum ab Illuminato Doctore Raymundo Lullio, ut ipse affirmat in Dedicatoria his verbis: Cum his superioribus, Christianissime Comes, *Virginisque Immaculate* cultor eximie, Vericentius Guell. vir quidem non minus doctus quam virtuosus occurreret, me certior reddens se unâ cum nonnullis bonarum artium Professoribus per omnes ferè Urbis Biblioth. quæsisse libellum hunc de Conceptu Virginali ab Illuminato Doctore Raymundo Lullio arte mirifica contextum, in quo quidem rationibus necessarijs argumentationibusque veris, *Virginem gloriosam, omnipotentisque Dei Matrem purissimam sine aliqua originali peccati labe conceptam esse*, non minus bellè, quam nitidissime claret; ipsumque nullatenus adinvenisse testaretur: & cum hæc omnia ipse, & alia plura de valore libri in laudem approbationemque integritatis summi Christi Genitricis audierim, illico ipsum est laborare non parvo habere conatus sum. Habui tandem, perlegi, &c. Impress. Valentia 1518. in 4. Sed si conjecturis, immò rationibus fortissimis standum sit, liber iste non fuit Raymundi Lullij Maioricensis dicti; sed alterius cuiusdam Raymundi Centillis Aragonen. ut suis locis notatum manet. Vide ibi.

R. Maufredus, Presbyter sacularis & Rector S. Crucis Papien. in libro Conceptuum Theologicorum super Hymnū Virginis Matris Dei: Ave maris stella, traducto Gallicè à Fratre N. dela Rue Ordinis Minorum Constantiensis, folio 17. *Quod talis fuit B. Virgo, ut nunquam maculata fuerit aliqua culpa &c.* Et folio 15. *de ejus miraculosa Conceptione, & quomodo fuerit impetrata orationibus.* Lib. impress. Parisijs 1614. in 8.

R. P. P. D. L. M. D. D. sub his litteris, scripsit Librum Gallicè: La connoissance & l'amour de la sacrée Vierge, & tom. 2. cap. 11. fol. 50. Quod corpus Virginis fuit extractum ex massa nostrorum primorum parentum; ubi de ejus exemptione à peccato. Item, folio 56. cap. 12. *Quod Conceptio Virginis sacrata est tota pulchra & Immaculata, latè.* Lib. impress. Parisijs 1655. in 4.

RAPHAEL Peragallus Italus, edidit Sermones R. P. Michaëlis de Carehano Mediolanensis Ordinis Minorum, de Commendatione virtutum & reprobatione vitiorum, in quibus serm. 69. in Sabbato seu solemnitate Annuntiationis tractat immunitatem Virginis MARIE à peccato originali, ut videre est in lib. impress. Mediolani an. 1495. in 4.

RAPHAEL Raftellius, Clericus Regularis Italus, agit in lib. de Censuris in genere, & specie &c. folio 194. de Excommunicatione contra affirmantes, peccare tenentes *Beatissimam Dei Matrem esse conceptam sine vel cum peccato originali &c.* Lib. impress. Romæ 1610.

RAPHAEL Riarius Savonenfis Ligur, & S. R. E. Cardinalis, cum esset summi Pontificis Camerarius

ratus, transtulit imaginem *Immaculatae Conceptionis* Virginis *MARIE* ex Ecclesia destructa prope plateam Campi Flore ad Ecclesiam S. Laurentij in Damaso, ubi nunc magna veneratione colitur. Ita Hippolytus Marraccius in Purpur. Marian. fol. 386. & ego hoc ipsum legi in monumentis prædictæ Archiconfraternitatis Romæ, & in constitutionibus ejusdem Confraternitatis.

RAPHAEL Zavenzonius, Poëta antiquus, Carmina ad Beatissimam Virginem sic incipit:

Sit benedicta dies, quâ te, Regina Polorum,

Anna parit nobis, sit benedicta dies.

Sit benedicta dies, quâ tu Virginitula Christum
Concipis è cælo, sit benedicta dies.

Extant cum Opusculis aliorum Poëtarum in lib. impress. Venetijs 1501. in 4. Sed fortè dices, quòd hic loquatur Poëta de die Nativitatis, non autem de die Conceptionis, ut videntur sonare verba Sed abfit talis intelligentia: alius non fuisset benedicta dies, quâ fuit sanctificata in utero: nec dies illi, qui fluxerunt à puncto sanctificationis, sed sola illa & singularis dies Nativitatis, quod vel cogitare est absurdum. Supposito igitur quòd auctoritas ista non possit intelligi de sola die Nativitatis ex utero, restat ut intelligatur de die Nativitatis in utero. Præterea aliud est Annam parere filiam sibi, aliud parere nobis. Nobis Anna peperit *MARIAM* quâdo in nostra natura humana lucem vidit animationis in utero: sibi verò Anna peperit *MARIAM*, quando persona illius naturæ lucem vidit materiale. Cum ergo dicat Poëta: Beata dies, in qua Anna peperit nobis filiam, secundum hanc interpretationem loqui videtur de Conceptione, non de Nativitate tantum. Revoca in memoriam illud *Isaiæ* 66. ver. 7. Antequam parturivit, peperit antequam veniret partus ejus, peperit masculum.

RAUL de Montfiquet Gallus, in Expositione sa-
lutationis Angelicæ Gallico idiomate facta: *Quòd*
Virgo MARIA fuit concepta & præservata à primâ maledictione, nempe peccato originalis & ita nec habuit peccatum originale nec actuale. Est manus. in Bibliotheca D.D. Cancellarij Parisien. antiquis characteribus & in charta pellicea in 4.

RAYMUNDUS Carronus, Ordinis Minorum Hybernus & Theologus, sustinuit ac defendit *Virginem MARIAM fuisse præservatam à peccato originali.* Vide Hondeghen in suo libro de Conceptione.

RAYMUNDUS Centillis vel Centelles, Aragonensis & Canonicus Hispanus, scripsit Librum de Conceptione Virginis *MARIE* secundum aliquos Auctores, & judico esse librum illum, qui sub nomine Raymundi Lullij prodijt Valentia an. 1618. in 4. cura & studio Raphaëlis Geraldi Tarracoenensis, sub hoc tit: Liber de Cõceptu Virginali, in quo ipsam Dei Matrem purissimam sine aliqua originali peccati labe esse conceptam rationibus necessarijs patet, &c. quia præterquam quòd liber iste non possit esse Raymundi Lullij, ut ibi latè dicam; in prima pagina extant hæc Carmina:

En ego Centillis sentum pro Virgine præsto,

Contra hostes præsto bella parare suos.

Extat lib. impress. ut supra cum imagine Immaculatae Conceptionis. Liber iste pro Immaculata Conceptione inter sæculare Canonicum & Jacobitum id est Dominicicum (sic enim vocant in Gallia Patres Ordinis Prædicatorum) extat etiã in Bibliotheca Regia Seorial. 11. lit. G. num. 6. inter manuscriptos, sub nomine cujusdam Raymundi

Astruch de Cortyelles Avimione, mensè ante dictum annum 1305. Hic siquidem Raymundus tunc erat Can. Vic. & ibi in bono dies suos finivit extremos, cujus anima requiescat in pace. Hæc verba extant in illo manuscripto. Et Opus incipit: *Determinatio, quòd Virgo MARIA in peccato originali non sit concepta.* Jesu Christe gloriose, in quo universi creati nobilitas &c. Liber est idem cum illo adscripto Raymundo Lullio, de quo statim: sed quomodò iste fuerit compositus anno 1305. mihi non constat; ego verò credo librum scriptum esse anno 1395. nam circa illum annum Rex Aragoniæ fecit decretum pro Immaculata Virginis Conceptione.

RAYMUNDUS Lullius, Eremita tertij Ord. S.P.N. Francisci ac Martyr, dict. Illuminatus Hispanus, in libro de Laudibus Beatissimæ Virginis *MARIE*, qui etiam Ars intentionum appellatur, & extat cum libellis de Natali pueri parvuli, de Clerico & de Phantastico, à Jacobo Fabro Stapulensi typis mādatis, cap. 11. de Gratia Virginis *MARIE*, folio 21. à tergo inquit: Tu Domina es gratiã plena, & via recreationis, Filia Dei altissimi. *Vti que tu magis gratiosa à Deo creari nõ potuisti: nã sic eũ te excellentissima & nobilissima filiam creare oportuit, ut posses ejus esse Mater &c.* Tu ergo pretiosissima creata es ad eòd nobilis, & ad eòd excellentissima filia, sicut à Deo creari potuisti; & sicut velle habuit fieri Pater tuus. Quare Paternitas ejus & tua filiatio ad invicem correspondent bonitate, magnitudine, nobilitate, virtute, &c. Hæc verba non possunt stare cum originali peccato.

Item, cap. 12. de sanctitate Virginis *MARIE* inquit: Naturaliter aurum in igne purificatur; cum aurum positum fuerit in fornace, multiplicat illud ignis, & expurgat ab omni eo, quod non est de essentia & natura auri; ita quòd aurum purum & mundum efficiatur in se ipso; & sic melioratur, & in sua puritate cognoscitur. Simili modo & multò melius id etiam habet esse de Beata Virg. Dei Genitrice, *quæ mundior & purior est sanctitate, quam aurum sua puritate: mundatur enim & purificatur ipsa amore gloriosi Filij sui, qui ad eòd vehementer amat eam in bonitate, magnitudine, perseverantia & reliquis, ut eã faciat existere totam sanctam, puram, claram & mundam, ut in ea non sit nisi sanctitas, puritas, amabilitas, & bonitas; duo tamen etiam ista esse oportet, ut ejus amabilitas maxima amabilitati maxime Filij sui quâ amati correspondeat. Nix pura est albedine, quoniam tota est alba; ita Beatissima Virgo Mater pura est sanctitate & bonitate, quoniam tota sancta, & tota bona. Chrystallus tota pura est claritate, quoniam nulla umbra, nulla fuscitas est in eã: sic multò melius Beatissima Virgo *MARIA* magnitudine clara splendet, clara sine corruptione & sine macula suæ magnitudinis & bonitatis. Sol purus est in luciditate sua, quoniam totus est lucidus per naturam; sic & multò melius Beatissima Virgo *MARIA* tota fulgida respundet sanctitate, puritate & perseverantia, &c. Vide alia quæ sequuntur: nam omnia excludunt à Virgine *MARIA* umbram peccati.*

Item, cap. 23. fol. 41. inquit: In figura quidem hujus Operis immenti habuit ipsa Virgo Dei Genitrix sufficientiam, cum recepit Filium Dei, ita ut omnium fuerit plenissime contenta, ad eòd ut ipsa nec in se, nec in re alia habuerit bonitatis, magnitudinis & potestatis defectum, &c. Lib. impress. Parisijs, anno

1499. in folio; sed editus à Raymundo, ut ibidem dicitur, anno 1311.

Item, Librum sub hoc titulo: *Liber de Conceptu Virginali, in quo ipsam Dei Matrem purissimam sine aliqua originali peccati labe esse conceptam, rationibus necessarijs patet, &c.* Habet in principio imaginem Immaculatæ Conceptionis cum omnibus attributis, ut cõmuniter depingi solet, cum hac inscriptione: Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te. Atq; etiam illa: Nondum erant abyssi, & ego jam concepta eram. Hunc librum, ut ex præfatione constat, typis mandavit & edi curavit Valentia anno 1518. in 4. Raphaël Geraldus Tarraconensis, & D. D. Olivæ Comiti Seraphino Centillis dicavit. Prodiit sub hoc titulo: Ad laudem & honorem intemeratæ Virginis Mariæ, liber de ejus Conceptu ab õni labe originali immuni, ab egregio viro Magistro Raymundo Lull. Doctore Illuminato compilatus (qui pro fide Cathol. lapidum icibus occubuit apud Tunicem Civitatem Agarenorum) fidelissimè, &c. Extat lib. impress. Hispali impensis Religiosi viri Fratris Martini Almodovar Militiæ de Calatrava, operâ verò & ingenio Magistri Pauli de Colonia & sociorum ejus Alemannorum 11. die Martij anno ab Incarnatione Domini 1491. in 4. Sed quia aliqua sunt in hoc libro, ex quibus non absque maximo fundamento dubitari potest, an prædictus liber fuerit Raymundi Lullij, vel alterius, visum fuit hæc ex ejus Prologo ad litteram transcribere. Præliminaris titulus sic se habet: Jesu Christe gloriose, in quo universi creati nobilitas ac perfectio persistunt unitæ; ut laudibus & honore Matris tuæ Conceptus valeat à tuis fidelibus venerari (quæ quidem pro tui sacratissima Incarnatione præordinata extitit antequam Adam creasset) placeat tibi benigne Salvator illuminare indignum famulum tuum, ut te amando & diligendo disputationem incipiat sæcularis & Iacobita. De Prologo. Contigit, quòd sedens in Choro Fratrum Prædicatorum Avinione septima mensis Decembris sæcularis quidam, & pauper Canonicus, dum Vesperas Conceptionis Virginis Mariæ Fratres solemniter celebrarent, locutus est cuidam Jacobitæ scientifico sermones amicabiliter consequentes: Venerande Frater, cum omnes simus concordæ Fratres in Christo, omnesque recepimus æquale pretium redemptionis generis humani ab utero Virginis Matris Mariæ divinitus incarnatum (quæ quidem Virgo omnibus peccatoribus advocatam se exhibet, refugiumque omnium sperantium in eandem quæ impetrans gratias, benedictiones innumeras, ut præsentare nos possit concorditer coram Domino Jesu Christo, & sumat nos exutos à culpis nostris, defectibus & miserijs) & cum sic se habeat istud; quare ergo non conamur, ut simus concordæ ad honores, laudes, reverentiasque multimodas ipsi Virgini exhibendas? Nam non videtur, ut concorditer respondeamus de beneficijs quæ quotidie ab ipsa Virgine recipimus, in exhibendas receptantes laudes contrarias veritati; & propter inveteratam diversitatem, quæ de suo sanctissimo Conceptu inter Christi fideles ambigitur. Alij ipsam in peccato originali fore conceptam, minimè consentientes seu concedentes. Alij verò affirmantes contrarium in falsitatem persistere est necesse. Dum Iacobita ipse sæcularis percepisset serm. sæcularem alloquitur his verbis: Loquela tua & dispositio faciei te fore oriundum ostendit ac subiectum Regis Ara-

gonum, qui anno præfenti in civitate Valentia quarta decima Martij inconsultè ductus super hujus quæstionis materia nimis præsumptuosè videtur aberrasse, ex eo quia sine ratione edidit & compulit omnes sibi subiectos cujuscumque conditionis fuerint, tenere & firmiter consiteri Virginem MARIAM sine peccato originali fuisse conceptam, certificans te, illud fore quâ plurimum contra fas Ecclesiæ Sacrosanctæ. Sæcularis verò audiens suum Regem sic enormiter blasphematum, commotus contra Iacobitam, &c. Hucusque ex Prologo libri. Ex quibus & alijs in prædicto Tractatu relatis constat, quòd Auctor fuit quidam sæcularis & pauper Canonicus Aragonensis, & quòd potissima occasio compaginandi illum, fuit quoddam decretum Regis Aragonum editum Valentia die 14. Martij. Decretum Regis Aragonum & Valentia expeditum, nullum aliud invenio, nisi editum à Joanne primo Aragonum Rege pro Immaculata Conceptione Virginis, expeditum Valentia, non die 14. Martij ut hic dicitur; sed secunda Februarij, anno à Nativitate Domini 1394. ut suo loco dixi. Quomodo igitur Opus hoc seu Liber potest esse Raymundi Lullij, qui floruit ad annum 1308. tempore Scoti? Et si nostris Annalib. credendum erit, mortuus seu martyrizatus fuit anno 1315. etenim ab hoc anno mortis suæ, usque ad promulgationem Decreti fluxerunt anni 79. Igitur liber iste non potuit esse Raymundi Lullij, sed alterius recentioris. Dices, quòd hoc decretum, cuius in hoc libro fit mentio, est fortè aliud expeditum ab aliquo Aragonum Rege antiquiore Joanne primo factum die 14. Martij, nam illud Joannis constat fuisse expeditum die secunda Februarij. Hoc quidem potuit esse, & cederet in magnam gloriam mysterij Conceptionis: sed contra est, quòd talis decreti nullum inveniatur vestigium seu notitia, & Conceptionis controversia vixdum erat exorta, nec quidem inter Scholasticos: fuit enim illius antesignanus Ioannes Duns Scotus, qui ad annum 1308. vixit. Quomodo igitur emanare poterat tale decretum in Regno Aragonum? Adde, quòd in catalogo librorum, seu operum Raymundi Lullij edito à D. Proaza & iterum à P. Luca Waddingo, vel illo quem nos habemus extractum è Bibliotheca Regia S. Laurentij Scorialis longè pleniorè, de hoc tractatu seu libro Conceptionis nulla fiat mentio. Atq; sic existimo, quòd istud sit Opus cujusdam Raymundi Centillis Aragonensis, ut suo loco dixi. Vide ibi, & verb. Raphaël Geraldus.

Item, in 3. lib. Sent. dist. 3. (cujus principium est: Deus, qui es summus in omnibus bonis, ad tuam laudem & honorem incipit disputatio Raymundi & Eremitæ super aliquibus dubijs quæstionibus Sententiarum Magistri Petri Lombardi. Opus verò incipit: Raymundus Parisius studens, statumque mundi hujus perversum considerans, multum docuit, potissimè quòd per artem generalem quam sibi Dominus Deus pro sæculi hujus tenebris illustrandis contulerat, &c. 3.) in quæst. 1. *trum Beata Virgo contraxerit originale?* sic ait inter alia: Concluditur ergo, quòd B. Virgo non contraxit peccatum originale, imò sanctificata fuit in ipso semine, de quo fuit à suis parentibus genita. &c. Extat manusc. in Bibliotheca S. Ildephonsi Compluti in 4. & impress. Parisijs à Thoma Atrebatensi anno 1607. in 4. compilatus verò, ut ibidem dicitur, an. 1290. die 9. mensis Julij.

RAYMUN-

RAYMUNDUS Paschalius, Ordinis Prædicatorum, in præclarissimis Commentarijs in Epistolam Beati Pauli Apostoli ad Romanos, cap. 1. folio 94. ad illa verba: Per quem accepimus gratiam & Apostolatam, inquit: Et hæc est D. Thomæ sententia in 3. part. & hinc colligere licet, quod cum Virgo MARIA adscita & electa, immo prælecta fuerit ad tantum munus, quale est esse Filij Dei naturalis veram & propriam Matrem, consequens est & rationi consentaneum, omnia gratiarum genera (quarum ipsa capax esse poterat) fuisse ei collata, non tamen æquando eam suo unigenito Filio Christo, cui non ad mensuram data est gratia. Et ex hoc quoque (tametsi Scriptura taceat) valde credibile est, *MARIAM Dei Matrē ab omni labe peccati semper immunem. Talis enim sanctitatis gradus & puritatis & Filium & Matrem maxime decebat, licet dispari modo illum gratiæ gradum ambo consecuti fuerint: alter scilicet per naturam, altera verò per gratiam tantum donum habet &c.* Item, cap. 3. folio 243. ad illud: Non est qui faciat bonum, &c. inter alias sic ait: Quomodo facere poterant bona opera, cum sint inutiles? nam si facerent bona opera, iam non essent inutiles: & ideo optimè Paulus colligit non esse qui faciat bonum præter unum, nimirum IESUM Christum, qui ut bonus est per essentiam, sic solus faciet opera bona & perfecta. *Sub IESU Christo MARIÆ Filio Matrem intelligere non ineptè possumus, tametsi, non æqua lance. Illa quidem ex privilegio, hic autem ex iure suo &c.* Item, cap. 5. folio 331. ad illa verba: Et ita in omnes homines mors pertansit, inquit: Præservare aliquem à macula originali, non est destruere illius naturam; sed illam illustrem ac nobilem efficere. Unde stante totà naturà humanà infestà & maculatà, fieri potest, quòd reperiatur in aliquo individuo Immaculata, non secundum debitum, sed per gratiam & privilegium. Non enim est de essentia naturæ humanæ (etiamsi per generationem naturalem communicetur & propagetur) quòd habeat illam maculam: & tamen (stante lege, quæ primo homini collata fuit) natura omnis, quæ per mixtionem seminis propagatur & comunicatur, obnoxia est illi macule: & hoc firma fide tenere debemus; non autem, quòd natura humana in quovis individuo sit actu maculata. Neque hoc voluit nobis innuere Apostolus hic, quando dixit: Per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, licet mundi nomine intellexerit universum genus humanum. Neque, quando addidit: In quo, nempe peccato, omnes peccaverunt; nam, ut non minus doctè, quàm eleganter doctissimus Melchior à Castro (de divinis ac humanis litteris bene meritus) adnotavit, & ante eum subtilissimus Caietanus; sub ista regula generali (quæ neminem eximit) expressè absque fidei præiudicio eximere possumus Deiparam Virginem per singulare privilegium. Quod enim Apostolus in hoc canone tam universo innuere voluit, fuit ostendere nobis, ex peccato primi parentis omnes (nemine dempto) qui tamen carnali propagatione essent geniti, astrictos esse necessitati contrahendi peccatum originale, non tamen de facto contraxisse, & hoc habere. Alioqui si Paulus, quando dixit: In quo omnes peccaverunt, intellexit, quòd de facto & actu omnes contraxerunt, hæreticum esset eximere Deiparam Virginem MARIAM, & Concilium Tridentinum non

potuisset eam ab illa generali regula eximere &c. Vide quæ sequuntur; nam omnia sunt pro immunitate Virginis.

Item, folio 333. inquit: *De Beatissima Virginis morte alia ratio habenda est, nam licet credi possit (& ipsum est sic credere) conceptam esse absque peccato; tamen eam à morte eximendam esse, Deo optimo maximo non est bene visum, qui proprium & unicum, simulque primogenitum Filium suum IESUM super benedictum à mortis nexibus non exemit, &c.* Item, infra: Paulus clamat: Omnes peccaverunt. Dura vox homines: à qua, nisi Eccl. permitteret aliquè eximi forsàn Apostolus reclamaret: nunc autem ea dissimulante & tacitè approbante, nulli devoto Deiparæ Virginis durum ac grave esse videri debet, si pro Regina cæli & mundi Domina dicamus non fore positam hanc tam gravem legem; sed pro omnibus alijs tam viris, quàm feminis. Unde, sicut dicere hanc Virginem liberam esse ab hac lege, non modica pietas est; ita ab ea alium vel aliam velle eximere, magna temeritas, ne dicam impietas esset, &c. Lib. impress. Barchinone 1624. & 1637. in folio. Omnia hujus Auctoris verba vera & doctissima sunt. Illud solum corrige: Ea dissimulante & tacitè approbante: quia Ecclesia Conceptionem Virginis MARIÆ, & immunitatem ejus à peccato originali non solum dissimulat & tacitè approbat; sed expressè approbat, confitetur, celebrat, & decreto præcipit, ut de ipsa recitetur officium, & quòd publicè non possit dici vel affirmari contrarium.

RAYMUNDUS de Peña-fort, Ordinis Prædicatorum ac Sanctus Hispanus, qui vixit ad annum 1230. ex suggestu purissimam Conceptionem Virginis MARIÆ prædicavit, præsertim in Ecclesia Hispanensi. Ita Ioannes Euseb. in Excep. cap. 23. folio 351.

RAYMUNDUS Rostagni, Ordinis Carmelitarum Gallus, in Thesibus Sorbonicis habitis anno 1661. Conclusionem ultimam, inquit: *Beatissima Virgo speciali privilegio Dei non fuit solum exempta à peccato originali, sed etiam à debito incurrendi illud: hoc enim requirebat excellentia dignitatis Matris illius.* Impr. in charta expansa.

RAYMUNDUS Scalæ-Dei Abbas Cisterciensis, speciali indulto concessit Fratribus de Sacramenia in Hispania, ut possent celebrare solemniter festum Conceptionis Beatæ Virginis MARIÆ, sicuti in eius Annuntiatione, cum duodecim Lectionibus. Extat decretum ad litteram apud Angelum Manrique tomo. 1. Annal. ad annum 1141. numero 13. folio 414. Lib. impress. Lugduni 1642. in folio. Hic Angelus Manrique in tomo primo Annalium Cisterciensium ad annum 1141. folio 414. cap. 8. loquens, quomodo pater Bertrandus Scalæ-Dei Abbas primus fuerit, qui Monachos Cistercienses duxerat in Hispaniam, adducit decretum, quo Raymundus Scalæ-Dei Abbas Sacrameniensibus Fratribus indulgit, ut de beato Ildephonso, & Conceptione Immaculatæ Virginis festa quotannis celebrarent &c. Decretum autem tale est: Venerabili & in Christo sibi charissimo Coabbati suo de Sacramenia, totique Conventui eiusdem loci, Frater Raymundus dictus Abbas Scalæ-Dei salutem, & post præsentis vite stadium ad vocationis æternæ bravium feliciter pervenire. Quia humani generis hostis diabolus illos præcipuè insidijs sedulè persequitur, qui divinis obsequiis mancipati, Christo per Religionis arma fortissima pro viribus militare

conantur, & gloriosis triumphate virtutibus. Igitur ne propter eius veritatis nos in via Domini oporteat retardari, supplicationi vestre humili & devotioni speciali, quam de Sancto Ildephonso de cordibus vestris geritis, pie inclinati, vobis auctoritate Ordinis & paterna, tenore presentium concedimus, ut cum duodecim Lectioibus, & Responsorijs eius festum anno quolibet solemniter celebretis. De Conceptione autem Beate *MARIE* consimile festum celebrate, sicuti in sua Annuntiatione, ut tandem ejus meritis & intercessione hic à malis protegi, & in futuro mereamini in æterna tabernacula feliciter introduci: nosque (si placet) in istis & alijs vestris orationibus, velitis recomendatos habere. Datum Scabz Dei sub sigillo nostro die sabbati ante festum B. Gregorij Papæ anno Domini 1330.

RAYMUNDUS de Tayllason, Rector Universitatis Tolosane cum tota Academia in Conventu S. Augustini, die 9. Augusti anni 1649. Opusculum Petri de Vincentia contra Conceptionem Beate Virginis editum Tolosæ, & vulgatum eodem anno improbatum ac damnatum tanquam temerarium, scandalosum, & toti Ecclesie Catholice maxime injuriosum &c. Extat hoc decretum ad litteram in libro Petri Possini Societatis Iesu à folio 1.

RAYNERUS Pisanus vel de Pisa, Ordinis Prædicatorum Italus, in Pantheologia, id est, totius Summæ, parte 2. super Pater noster, ad illa verba: Et dimitte nobis debita nostra, fol. 109. col. 2. inquit: Secunda est propter status incertitudinem; quia nemo quantumcumque sanctus & justus, est certus, utrum sit dignus odio vel amore, ut dicitur Eccles. 9. Require supra cognit. gratiæ. Tertia est propter mortalium varietatem. Unde Eccles. 7. Non est homo justus in terra, qui faciat bonum & non peccet. Quasi diceret: Non est aliquis justus in terra, cui ista duo conveniant simul, scilicet bonum facere & non peccare: non peccare enim reperitur in parvulis; sed non facere bonum: Omnes enim peccaverunt & egent gloriâ Dei, ut dicitur ad Romanos 3. in solo autem Christo & Beata Virgine illa duo simul inveniri poterunt. Unde Augustinus: Si omnes Sancti, quotquot à primo justo usque ad ultimum, simul essent; nihil aliud dicerent, quam: Dimitte nobis debita nostra, excepta B. Virgine, de qua, cum de peccatis loquimur, nullam prorsus volo mentionem vel questionem habere, &c. Hucusque Raynerus. Ex quibus constat, quæ & qualis fuerit mens & sententia illius. Et nota, quod quamvis hæc ultima verba sint Augustini, quoad substantiam; non tamen quoad modum seu compositionem verborum, quibus excipit Virginem non solum à questione, sed etiam à mentione peccati.

Item, tomo 2. de Sensualitate cap. 6. folio 627. inquit: Si enim quis quærat, quanto tempore motus illiciti sensualitatis ad rationem, & carnis ad spiritum in nobis maneat? Respondeo & dico, quod in vita ista sensualitas à prædicta corruptione & rebellionem liberari non potest, nisi per divinum miraculum, ut fuit in Beata Virgine, quæ fuit miraculose à fomite liberata. Quod autem nullus à prædicta infectione & corruptione naturaliter valeat liberari, tripliciter proba, &c. Lib. impress. Venetijs 1585. in 4. & Lugduni 1655. in fol. 3. tom. cap. 5. folio 507. & Lugduni 1619. in folio. Hinc citant Adversarij pro sua sententia, & eum sufficienti fundamento.

REDERUS de S. Michaële, Canonicus & Doctor Hispanus, scripsit Sermonem sub hoc titulo: De la Immaculada Conception de la Santissima Virgen nuestra Señora, predicado en la Santa Iglesia Cathedral de Ciudad-Rodrigo, en la primera fiesta, que en ella se celebrò despues del voto de esta festividad, año 1626. Impress. Salmantice 1627. in 4.

REGINALDUS Cavanaugh, Ordinis Prædicatorum Gallus, in libro: Les merveilles du sacré Rosaire, &c. fol. 355. loquendo de indulgentijs à Gregorio XIII. concessis pro festivitibus B. Virginis, primam annumerat Conceptionem. Rothomagi 1613. in 24.

REGINALDUS Polus Anglus ac S. R. E. Cardinalis, dū in Oecumenica Synodo Tridentina esset Sedis Apostolicæ Legatus ac Præses, die 17. Julij anni 1546. edi curavit Decretum de peccato originali, ac de exemptione Immaculatae Virginis *MARIE* ab eo. Vide Martac, in Purpur. Marian. fol. 394.

REGNA seu Provinciæ mundi, quæ sub Christi Domini ac fidei Catholice militat vexillo, affirmant, tenent ac defendunt Virginem Dei Matrem *MARIAM* Angelorum & hominum Reginam præservatam fuisse à culpa, atque conceptam absque peccato originali. De hoc vide Joannem Antonium Velazquez lib. 5. de *MARIA* Immaculatè concepta dissert. 3. adnot. 7. & 8. atque Auctores ibi citatos. Et in primis in Hisp. Regna Castellæ, Legionis, Toleti, Hispalis, Cordubæ, Granatæ, Mirciæ & Algarbiæ in Curia Matritensi die 21. Novembris, anno Christi 1621. coram Philippo IV. Rege Catholico & Regum maximo, ac Serenissimis Castellæ Infantibus per Procuratores suos ad hoc munus obeundum specialiter designatos, sese ad *MARIE* ab originali peccato immunitatem perpetuò colendam, & solemnè ritu quotannis celebrandam emissio iuramento obstrinxerunt.

Christianitas tota, seu universus populus Christianus probabilissimam, piissimam, & sanctam opinionem de immunitate Virginis Dei *MARIE*, ipsiusque à peccati originali nexu vel macula præservatione amplectitur, tuetur ac tenet, ac eius Immaculatam, purissimamque Conceptionem recipit, defendit, atque celebrat, excepta solum Patrum Prædicatorum familiâ; sed non tota, nec potiore parte ut suo loco dicemus. Videndus P. Granados in tractatu de Concep. disp. 3. quest. 29. Vazquez 3. quest. 27. art. 2. disp. 117. Benedic. Iustinianus in Epist. 1. S. Joannis cap. 1. num. 54. Petrus Burus in Peane de illibata Conceptione, Ludovicus Blossius in dict. Patrum cap. 5. Ioan. Ant. Velazquez lib. 3. de *MARIA* Immacul. concepta dissert. 3. adnot. 7. & 8. à folio 426. usque 434. &c. Auctores ab ipso citati, col. 428. Caietan. in opuscul. de Concep.

Alavæ Provincia in Hispania, edidit etiam Decretum pro hoc mysterio Immaculatae Conceptionis, & votum emisit; ac etiam Provincia Biscariæ & Guipuzcoæ.

Algarbiensè Regnum cum alijs Hispaniæ Regnis per Procuratores suos ad hoc specialiter designatos coram invictissimo Philippo IV. & serenissimis Infantibus Castellæ in Curia Matritensi die 21. Novembris anno 1621. sub iure iurando ac iuramento præstito sese ad Virginis Dei *MARIE* à peccato originali immunitatem tuendam, & eius solemnè ritum quotannis celebrandam dicavit. Vide verb. Castellæ Regnum, & Ioan. Ant. Velazquez

Velazquez lib. 7. de MARIA Immaculatè concep. fol. 435. ut notatum est supra.

America, quarta orbis mundique pars, five India Occidentalis *ita mysterium Immaculatæ Conceptionis Virginis MARIÆ, ac eius præservatorem à peccato originali à sua prima ad Christi fidem conversione constanti ac fidelissimo animo amplexata est, ut nullus hucusque inventus fuerit, qui contra hanc piam veritatem scripserit, docuerit vel concionatus fuerit.* Ego, qui ibidem ab infantia litteris operam dedi, ac per spatium triginta duorum annorum in eisdem partibus commoratus fui, eorum quæ vidi & audiui testimonium perhibeo. Aliquid refert Vincentius Antist in vita B. Ludovici Beltrandi cap. 7. & ego in nostris Assertionibus Vistorianis habitis anno 1648.

Aragonie Regnum, in nostra Provincia Hispanica publico statuto atque lege inviolabili statutum anno 1391. *ut festum Conceptionis illibatae solemniter celebraretur, sub Ioanne 1. Aragonie Rege.* Vide Pinedam in libro de hac re edito, Joannem Anton. Velazquez libro 4. de MARIA Immaculatè concep. dissert. 10. adn. 2. & 3. & libro 7. dissert. 3. adnot. 9. folio 436.

Belgium seu Flandria, ab anno 1195. iam celebravit festum Immaculatæ Conceptionis, ut constat ex diplomatis Balduini Comitis. Vide Aubertum Myræum in Notitia Ecclesiarum Belgij cap. 158. Eusebium Nieremberg. folio 70. Actandem anno 1659. votum solemnè ac juramentum emisit de defendendo mysterio Conceptionis. Vide P. Laurentium Haas in Legatione.

Bohemie Regnum sub invictissimo Imperatore etiam votum emisit.

Castellæ Regnū in Hispan. in Comitibus Generalibus habitis in Regia Curia Matritensi die 21. Nov. anni Christi 1621. coram Philippo IV. Rege Cathol. & Regū maximo, ac Serenissimis Castellæ Infantibus per Procuratores suos ad hoc munus obeundum specialiter designatos *sepe ad MARIÆ ab originali peccato immunitatem perpetuò colendam, & solemniter quotannis celebrandam, huiusmodi si emissio juramento late & alacriter obstrinxit.* Ioannes Antonius Velazquez. lib. 7. de MARIA Immaculatè concepta dissert. 3. adn. 9. num. 4. folio. 435. Item, ad annum 1644. etiam in Comitibus Generalibus à Rege. Catholico Philippo IV. cum alijs Regnis sibi subiectis enixè exoravit, ut à Christi Vicario huius mysterij Immaculatæ Conceptionis diffinitionem impetrari curaret. Velazquez ubi supra, & etiam Armentarium Seraphicum.

Catalonie Principatus in iuribus suis excusis anno 1588. adducit Sanctionem, seu Constitutionem, vel Pragmaticam Ioannis primi Regis Aragonie prohibentis, ne quis in concionibus five in disputationibus publicis, vel privatis *contra immunitatem Virginis à peccato originali aliquid loqueretur.* &c. Vide Ioann. Antonium Velazquez, lib. 4. de MARIA Immaculatè concepta dissert. 10. adn. 1. folio. 315. Idem Catalonie Principatus seu Provincia Hispanica in Comitibus Generalibus habitis anno 1451. sub Ioanne II. Navarre Rege & Fratris sui Alphonsi IV. locum tenente legem tulit, atque publico & inviolabili statuto sancivit, *ut illibata Virginis MARIÆ Conceptio publicè ac solemniter celebraretur.* Vide Ioannem Antonium Velazquez dissert. 10. adnot. 2. & 3. & lib. 5. folio 436.

Cordubese Regnum in Hispania, cum alijs votum emisit die 21. Novembris anni 1621. coram nostro Catholico Rege Philippo IV. *circa defensionem, & cultum festivitatis Immaculatæ Conceptionis Virginis MARIÆ per Procuratores suos ad hoc specialiter deputatos.* Vide verb. Castellæ Regnum & Joannem Antonium Velazquez, lib. 5. de MARIA Immaculatè concepta dissert. 3. adnot. 9. n. 4. folio 435.

Europa prima totius mundi seu præcipua orbis terrarum pars, *ita pro Beate Virginis MARIÆ Immaculatæ Conceptione pugnat, ut aliquid in ipsa contra hanc piam opinionem five scribere, five concionari, five docere, perinde sit ac oleum & operam perdere, & fastidium auditoribus afferre.* Ita Vincentius Iustinianus Antist Ordinis sancti Dominici in Addition. ad Historiam B. Ludovici Beltran. cap. 5. §. 14. Ferriolus Locrius lib. 6. cap. 1. Velazquez lib. 7. dissert. 3. adnot. 7. per totam.

Gallia Christianissima, *mysterium Immaculatæ Conceptionis Virginis Dei MARIÆ tenet, tuetur ac defendit.* Ita Vincentius Iustinianus Antist in Addition. ad vitam Beati Ludovici Beltran. cap. 5. §. 14. Ferriolus Locrius lib. 1. cap. 6. Petrus Burus in Pæane de Concep. Velazquez lib. 5. dissert. 3. adn. 7. Eadem Gallia seu Francie Regnum Christianissimum ad annum 1389. multum laboravit, ut extirparet ex suis civitatibus ac civibus opinionem docentem *Virginem MARIAM fuisse conceptam in peccato originali, &c.* Quomodo autem & qualiter id fecerit, vide infra Thomam Wafinghanum, & Ant. Velazquez, fol. 359. & Petru de Valde Clauza, Solem Veritatis & Nodum.

Germania, piam *de Immaculatæ Conceptione V. MARIÆ* sententiam uno ore tenet, ac defendit. Ferriolus Locrius in MARIA Augusta lib. 1. cap. 6. Petrus Burus in Pæane de Concep. Germania tota cultum mysterij, *de festivitatis Immaculatæ Conceptionis à multis habet annis.* Vide Joannem Antonium Velazquez libro 3. de MARIA Immaculatè concepta dissert. 4. adn. 5. fol. 304. Germania una & unica fuit ex Europæ Provincijs, quæ prior celebravit *festum Conceptionis Virginis MARIÆ* ex institutione & doctrina Sancti Norberti Ordinis Præmonstratensis Fundatoris. Vide Euseb. Nieremb. de perpetuo obiect. Concep. cap. 7. fol. 54. ubi plura adducit.

Granatense Regnum in Hispania, votum emisit per suos Procuratores die 21. Novembris anni 1621. coram magno Philippo IV. Hispaniarum Rege tuendi ac defendendi *Immaculatam Virginis MARIÆ Conceptionem.* Vide Joannem Antonium Velazquez libro 5. de MARIA Immaculatè concepta dissert. 3. adnot. 9. numero 4. folio 435. Et anno 1595. fuerunt repetè in Monte sancto Granaten. laminae illæ in quibus plura extant *de Immaculatæ Virginis Conceptione.* Vide Joannem Calderon in Prolog. Flavij Lucij Dextræ.

Hispania cõmunis tota est *in M. V. immunitate à peccato originali colenda, tuenda, & usque ad sanguinis effusionem defendenda, cujus veritatis diffinitionem summis precibus atque obsecrationibus à summo Christi Vicario obtinere nititur: ac multipius Hispaniæ filij pro defendendo titulo Immaculatæ Conceptionis ingenio, calamo, ac viribus totis laborant.* Vide Joannem Antonium Velazquez lib. de Immaculatæ Virginis Conceptione per totum, præcipuè lib. 4. & 5. & Auctores ibi citatos, Vincentium Antist, Ferriolum Locrium, Rodericum Caro, Ojedam,

Ojedam, & Antonium Bascancelos in Anaceph. ad Philippum II. dicentem: Quid universas Civitates? quid denique oninem Hispaniam commemorem, quæ Templis, Aris, Pervigijs, Pompis, Concionibus, Libris, Carminibus, Elogijs, Titulis, Stemmatibus ubique celebrat ubique plaudit?

Hispaniæ Regnum, in celeberrima Curia Matritensi, & Comitijs ibidem habitis die 21. Novembris anno ab orbe redempto 1621. coram pijsimo ac Catholico Philippo IV. per Procuratores suos solemne emisit votum de perpetuo colenda, ac solemnitate celebranda *festivitate Immaculatae Conceptionis Virginis Mariæ*. Vide verb. Castellæ Regnum, & Joannem Ant. Velazquez, lib. 5. de *MARIA Immaculatæ concepta* differt. 3. adnot. 9.

Hungaria fuit una ex prioribus Provincijs seu Regnis, quæ *Immaculatae Conceptionis Virginis Mariæ mysterium celebrant*. Vide Euseb. Nie-remb. in libro de Exception. cap. 7. folio 466.

Italia sive Ausonia, unanimiter fatetur, quod Virginis Matris *Mariæ* corpus & animam, ut dignum habitaculum Filij Dei effici mereretur, ita Spiritus S. præparaverit, ut ab ipsis peccati, umbram, ac peccati fibras quantumvis levisimas radicibus removere voluerit, ac proinde peccatum originale, quod est actualium peccatorum radix, primitus amoverit, quin ullum unquam in anima aut corpore *Mariæ* vestigium inveniri poterit. Petrus Burus in *Pæane de Conceptione*.

Legionense Regnum in Hispania, cum alijs Regnis subiectis inelyto Regi Philippo IV. coram ipso ac Serenissimis Infantibus die 21. Novembris anno à Christi Nativitate 1621. juramento sese obstrinxit *Beatæ Virginis exemptionem à peccato originali descendendi, & festivitatem ejus quotannis celebrandi*. Vide verb. Castellæ Regnum, & Joannem Antonium Velazq. differt 5. folio 435.

Lusitaniæ Regnum constitutum in nostra Hispania, *Virginis Mariæ incontaminatum Conceptum* semper & ubique veneratum est, semelque & iterum hujus mysterij definitionem à Sede Apostolica rogavit. Vide totum Librum P. Sebastiani Novæ Lusitani de Conceptione Virginis *Mariæ* sub titulo: *Lilium inter spinas*, & Ioan. Ant. Velazq. lib. 5. differt. 3. adnot. 9. folio 436. quæ in Regno Lusitano acta sunt pro *Immaculata Virginis Conceptione*. Ecclesia Braccarenfis, quæ prima & principalis illius Regni est, non ultima pro devotione *Immaculatae Conceptionis* extitit: coluit enim semper incontaminatam Dei Genitricis Conceptum, ac tandem anno 1648. ritu sanè pontificio, ac pompa regia, hujus mysterij, præmissis jure jurando, suscepit propugnationem. Conimbricenses coacta Synodo à Venerabili Joanne Mendez de Tavora suo Præsule, ac Comite Arganilensi dignissimo, votum vovit de tuenda *Immaculata Dei Parentis Conceptione* anno 1639. Immo antiqua adeo est hujus Conimbricensis Ecclesiæ in *Magnæ Mariæ Conceptionem* propensio, ut ad annum Christi 1320. R. D. Raymundus tertius supra vigesimum hujus sedis Episcopus Virginæ Conceptionis solemnem diem peragi statuerit, indulgentias liberaliter elargitus his, qui divinis rebus illic interessent. Illustrissimus etiam Antistes D. Georgius ab Almeida suppeditavit sumptus, ut singulis Saturni diebus de hoc mysterio Sacrum fieret, quibus testandis retinentur in gazophylacio litteræ publicæ. Eborens. Civitas antiquum recognovit Breviarium sub Archiepiscopo, ac Regio Cardinali Henrico, in quo

plena de *Immaculata Virginis Conceptione* agebatur mentio. Omnes denique Lusitaniæ Cathedralis preeunte Metropolitana Ulyssiponensi subscribere diplomati de eligenda pro Regni Præsede *Sanctissima Conceptione Virginis, illiusque propugnanda libertate à noxa originali*, anno 1646. Ita Sebastianus de Novæ in Lilio inter spinas, sive de Conceptu incontaminato Dei Genitricis, folio 254. Anno à Virgineo partu 1646. septimo Kalendas Aprilis decretum factum est in prædicto Regno Lusitano pro *Immaculata Virginis Conceptione*, cujus aliquas clausulas principales hic annotare libet. Ijs igitur in Comitijs (uti par erat) diligenter inspectis, placuit *magnam Matrem sub Immaculatae Conceptionis* prerogativa in totius Regni Patronam ac Præsidem iuxta recens Urbani VIII. decretum designare, &c. Atque ipse meam adstrinxit fidem... operam vehementer daturum, ut hanc omnium sententiam ipse summus Pontifex ratam firmamque velit &c. Qui omnium nomine, quinquaginta ex auro solidos annuatim persolvendos pollicor Villavitiolæ Basilicæ Conceptionis, &c. Ac Regni Proceribus interposito iure iurando promittimus, nos veleriam lucis iactura (si res iubeat) propugnaturus, *Matrem Virginem absque novo conceptam humana originis*. Memores interim, quod ipsa Romana Ecclesia omnium Mater, quam ad amulsum sequi maxima nobis religio est, peculiari ritu solemnem diem agat *Immaculatae Conceptionis*. Salva verò hujus juris iurandi fide, si eadem Romana Ecclesia secus aliquando iudicaverit &c. ac Regnum hostibus gloriosè devictis in dies augeat ad Christi Servatoris gloriam, ad fidei augmentum, ad Gentium conversionem, ad Hæreticorum rescipiscentiam. Quod si mortalium aliquis huic solemni voto ac iuri iurando ire obviam audaçter tentaverit, si civis, alienigenam facimus, ac nullà morà interposità à sinibus nostri Imperij illum volumus amandari. Quod si (tam durum Deus avertat malum) Rex ipse fuerit, diræ omnipotentis Dei simul ac nostræ subiaceat imprecationi, & nostrorum seriem interrumpat. Concipimus deinde spem firmissimam &c. ut à Regno miserè detrudatur is, qui fidem hanc, quam modò sponte damus, olim impudenter fregerit. Ne verò huiusce electionis nostræ, voti, ac iuri iurandi in Comitijs editi aliquando intereat memoria, tria Acta publica fieri decernimus, quorum unum quamprimum Romam deferatur, ut ei sanctissimus D. Pontifex velit subscribere; alia Pontificiæ subscriptioni, atque huic nostro adiuncta decreto, Villavitiolæ in Charophylacio Basilicæ Conceptionis & in tabulario hujus nostræ Taboræ ponatur. Datum Ulyssiponæ 7. Kal. Aprilis. Balthasar Rodericus Coehelos scripsi anno Domini 1646. Petrus Vyora & Silva scribi curavi. Ita Novæ ubi supra, fol. 252. Profequitur Relat. La devocion al mysterio de la Concepcion y el Juramento, que en Portugal se hizo per todos los tres estados juntos en cortes en el año de 1644. dio motivo al Padre Fr. Alexandro de Jesus, Lector Jubilado y consultor de la suprema hijo de la Provincia de Portugal. Avia Predicado este Padre el presbitero de San Buenaventura en la Universidad de Coymbra en 14. de Marco el año antecedente; hacede la fiesta en el dicho Colegio en la translation en raçon de que en el dia como son vocaciones no puedan asistir las facultades, y aun los Religiosos, que como es solamente

mente Colegio de los Reales, por la preëminencia y se sustentan de las limosnas Reales, cierrase de los 15. de Mayo en adelante hasta 20. de Setiembre. Este Padre delante del Lector, que era entonces Manuel del Saldaña y mas Cathedraticos y concurso, con grande celo y spiritu empezó à exprobrar, porque no avia de hacer aquella Academia en sus Doctorados, &c. El juramento que hacian las de mas. Fue de tanto afecto, que luego los estudiantes empezaron à aplaudir la repuesta allí, y despues los Colegios Reales; entre los quales fue el de San Pedro el primero, y determinaron que ellos no podian por si solos hacer nada sin consentimiento del Rey como protector; pero que firmasen todos y se pidiese esto por publica. En este punto estando las cosas así, empecaron à negociar en contrario los Padres Dominicos, que tenian las dos Cathedras de Prima de propiedad, la de Theologia Scolastica F. Diego Artur Hibernes, despues de aver leido la de Salamanca, ó Alur, y Fr. Jorge Pinero la de Scriptura. Hicieron alegaciones, &c. y tanto abraron, que volvieron así el Colegio de San Pedro, y se fue resfriando por las dependencias que tenia de aquellos dos Cathedraticos, de fuerte que se fueron escusando diciendo, que ó avian de firmar primero ó no por la precedencia que pleitean tener con los de San Pablo, que llaman el Colegio Real. Tomaron los de San Pablo la pelota, y se declararon entonces mas apasionados y devotos que todos, y protestaron que firmasen los Señores de San Pedro adonde quisiesen, que ellos en servicio de la Señora serian los ultimos y cedian de todo. No bastó esto, antes se levantaron mayores contrarios, de fuerte que los Padres Dominicanos traxeron allí mucha gente, principalmente Fr. Leon de Santo Thomas Cathedratico reconducido y jubilado de prima, y este hizo una oracion en el claustro contra. Pusose en votos, prevalecieron los Dominicanos, y así consultaron contra. Succedió en este dia, que decretaron esta consulta tan grande tépestad que llenos de miedo, y atribuyendo esto à mysterio el Cathedratico Josepe Mendes Salus, y Vicente Pereyra de Sylva saliendo ambos hicieron el voto en su casa publicamente. Fue esta consulta à Lisboa, y como alla tenia el dicho Padre F. Alexandro à su hermano F. Fernando del Spiritu Santo, Guardian de San Francisco de Lisboa, que hoy es Provincial de la dicha Provincia, negocio de fuerte, que se dio la consulta por mala, y se mandó, que volviesen à segundo claustro. En este interim murio como repentinamente el P. Fr. Jorge Pinero viniendo aprisa dandosele esta nueva para hacer alegaciones. Fue se dilatando esto, y sucedieron los Estados. Convocaron à Cortes, hubo inteligencia para que algunos Procuradores seculares lo propusiesen, que se tomase la Virgen soberana en su Concepcion per tutelar. Sin ninguna replica se configuio felizmentue acrecentando penas de denaturaleza, à quel que tubiese la opinion contraria, y que en todas las Academias, Camaras ó Parlamentos se hiciese lo mismo. Juraron todos los Estados solemnemente de defender, &c. hasta dar la vida, en quanto su Santidad no mandase el contrario. Juró el Rey, el Principe, en manos de Don Francis. de Castro Inquisidor mayor, el Inquisidor en las de Manuel de Luna Capellan mayor Obispo de Elicas, y los otros brazos.

Despacharonse ordenes à las Camaras que lo ejecutaron con grandes fuegos, viuas y aplausos. Lo mismo se mandó à la Academia de Coimbra, no solo que lo jurasen los Doctorados, &c. pero aun aquellos que estaban leyendo à muchos años, ó que perdiesen las Cathedras. Repugnolo el Artur Dominicano, y al fin perdió la Cathedra, y se dio à Fr. Richardo de S. Victor Augustiniano, que hoy la tiene. La Academia de Evora, Lisboa, Braga y las mas, que gobiernan los Padres Jesuitas voluntariosísimamente lo hicieron. Hizose en nuestro Convento de Lisboa un octavario de fiestas, en que predicaron los Obispos y Provinciales de las Religiones, procession solemníssima de figuras, Certamen Poëtico, fuegos, &c. Las Religiones que ajudaron mucho à este negocio fue la Compañia, Augustinos, y Carmelitas, &c.

Majoricensis Provincia seu Regnum, *Immaculatam Virginis MARIE Conceptionem* patronam & advocatā habet, & sub ejus Patrocinio conquiescere signatè gloriatur. Unde in ipsomet Regni limine, quo à porta Urbs intrantes excipit, illustris est *MARIE Immaculatè conceptæ imago seu statua*, cum hac inscriptione: Sub umbra & protectione Conceptionis Dominæ nostræ, &c. Vide de hac re Velazquez, lib. 5. de MARIA Immaculatè concepta, dissert. 3. adnot. 3. fol. 436.

Murcianum Regnum in Hispania, in Comitibus Generalibus habitis coram magno ac piissimo Philippo IV. Hispaniarum Rege die vigesima prima Novembris anni 1621. publico voto protestatum est *Virginis MARIE Immaculatæ ac purissimæ Conceptionem ab omni serpentis veneno alienum*. Vide Joannem Antonium Velazquez, lib. 5. de MARIA Immaculatè concepta, dissert. 3. adnot. 9. num. 4. fol. 435. nec non in hac Militia nostra verb. Castellani Regnum.

Sardinia Regnum, fecit votum pro *Immaculata Virginis Conceptione*. Extat cum Sermone Episcopi Ambrosij Machin.

Toletanum Regnum in Hispania, in Comitibus Generalibus in Curia Matritensi Congregatis die 21. Novembris, anno à nostra salute 1621. coram magnanimo Philippo IV. Catholico Hispaniarum Rege, nec non Serenissimis Castellæ Infantibus per Procuratores suos, voto emisso sese *ad Deipara ab originali nullo immunitatem* quotannis colendam ac ejus festivitatem tolemniter celebrandam obligavit. Vide verb. Castellani Regnum, & Joannem Antonium Velazquez.

Valentia Regnum, seu Provincia Hispanica, ex lege & statuto singulari, ad annum 1440. *Immaculatam Virginis Conceptionem ac ejus preservationem à peccato originali tueretur ac defendit*. Ita Esculanus in Historia Valentina, tom. 1. lib. 5. cap. 20. Joann. Ant. Velazquez, lib. 5. de MARIA Immaculatè concepta, dissert. 3. adnot. 9. fol. 436.

RELIGIONES sacrae, quæ sub orthodoxo sinu, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ vexillo militant, omnes in communi seu generaliter loquendo, *piam de Immaculata, sanctissima, intemerataque Virginis Dei Matris MARIE Conceptione, & à peccato originali preservatione* unanimi ore, corde & calamo opinionem ac sententiam, ut veram & certā tenent, amplectuntur & docent. Vide Armamentarium Seraphicum in Regeft. à col. 470. Pinedam ad privilegium Regis Arag. cap. 8. Perlinum in Apolog. fol. 306. Aegidium quæst 6. articulo 4. Velazquez

Velazquez, lib. 4. dissert. 9. Sebast. Novaes. In particulari autem seu sigillatim Religiones, quæ aliquid speciale pro gloria mysterij *Immaculate Conceptionis* egerunt, sunt sequentes:

Augustiniana Religio, live Eremit. S. Patris nostri Aug. ab annis plusquã 300. (duobus Auctoribus exceptis, qui *V. puritatem impugnaverunt*) immo à pluribus annis in omnibus Universitatibus Italiæ, Galliæ, Hispaniæ & Lusitanæ, summo conatu & industria semper sententiam de *Immaculata Virginis Conceptione* tenuit & comprobavit. Vide, quæ circa hoc scripsit doctissimus Pater Ægidius à Præsentatione, lib. 3. de *Immaculata Virginis Conceptione*, quæst. 6. art. 4. §. 3. num. 18. pag. 325. Armament. in Reg. col. 539. Joannes Antonius Velazquez, lib. 4. de *MARIA Immaculata*, concepta, dissert. 9. adnot. 1. num. 8. fol. 363. Pistoia, fol. 190. Item, Romæ in Ecclesia S. *MARIÆ del Popolo*, juxta quam est Cœnobium istius Religionis, tam ad vesperam, quam in ipso die *Conceptionis Virginis MARIÆ* sunt stationes & indulgentiæ plenariæ, ut videre est in libro Fratris Thomæ Saraceni, fol. 209. Item, Patres Augustiniani, & qui ipsorum portant corrigiam, fruuntur indulgentiis & privilegijs concessis in die *Conceptionis Virginis MARIÆ* Sanctæ *MARIÆ* de Urbe, Rotundæ, Araceli, Angelorum, del Popolo & de Pace. Ita Frater Hieronymus Nolanus in lib. suo impress. Neapoli 1586. fol. 66.

Barnabitarum Religio, etiam mysterium *Immaculate Conceptionis* tuetur ac defendit.

Basiliana Religio, five Sancti Basilij Magni insignis Familia, in Constitutionibus Congregationis Hispaniæ, cap. 4. edidit hanc Constitut. Quod Provincia Sardinia dicatur & vocetur Provincia *Conceptionis Virginis MARIÆ*. Vide Armament. in Reg. col. 471. Hippol. Marrac. in Fundator. Marian. cap. 2. fol. 17.

Benedictina Religio tota fuit & est pro tuenda *Immaculata Virginis Conceptione*. Ex hac Helphinus Abbas vel Helpinus, cui primò facta fuit de hoc sacro mysterio divina revelatio, primitus in suo Becensî Cœnobio *immutatam Virginis MARIÆ* devotis obsequijs celebravit, ac celebrandam ubique prædicavit. Vide Armament. Seraph. in Regest. atque omnes Doctores, qui de *Conceptione Virginis MARIÆ* scripserunt. Item, in Italia initium habuit *festum Conceptionis* à quodam Diacono Hungariæ Regis fratre, ac postea Aquileiensî Patriarcha, tempore Caroli Francorum Regis, qui Diaconus etiam fuit hujus Sacræ Religionis filius. Vide Salazar, cap. 35. fol. 309. nostrumque Armament. in Reg. col. 472. Item, primus qui de hoc mysterio in nostra Europa scripsit copiosè & eruditè, ac prædictam *festivitatem Conceptionis* commendavit Ecclesijs ac Episcopis Angliæ, fuit Sanctus Anselmus Archiepiscopus Cantuariensis, hujus insignis Familiæ proles. Vide Bivarium in Patribus Vendicaris, Arnoldum de Vion in Ligno vitæ, Armament. in Regest. & hic verb. Anselmus. Item, Sancta Gertrudis, S. Hildegardis, necnon S. Mechtildis, quibus facta fuit de *Immaculata Conceptione Virginis MARIÆ* revelatio, fuerunt professione Benedictinæ. Vide Armament. Seraph. in Reg. à pag. 592. Joan. Ant. Velazquez lib. 4. dissert. 8. Item, Reverendissimus Pater Placidus à Tosanctos hujus Religionis Generalis, & postea Episcopus, fuit à Philippo III.

Hispaniarum Rege missus ad Sanctissimum Dominum Nostrium Paulum V. pro sollicitanda ultima diffinitione *mysterij Immaculate Conceptionis Virginis MARIÆ*, quando editum fuit decretum illud celebre, quod emanavit anno 1617. die 31. Augusti de quo in Paulo V. Vide Antonium de Yepes tom. 7. Annalium ad annum 1609. fol. 114. Velazquez latè, fol. 362. Wadding. fol. 12. & alios Scriptores. Item, omnia hujus Religionis Breviaria & Missalia antiqua habent Officium & Missam particularem de *Immaculata Virginis Conceptione* de quo in nostro Armam. Seraph. Item, hæc sacra Religio multos habet Scriptores ac Milites strenuos pro *Immaculata & M. tuenda Conceptione à peccato originali*; de quibus in hoc lib. Item, Sumus Pont. Leo X. PP. Benedictinis per speciale indultum, incipiens: *Sane Religionis sinceritas*, facultatem fecit, ut in *solemnitate festi Conceptionis*, perque totam octavam Interdictum suspenderetur. Christophorus de Vega in Theologia Mariana, Palest. 3. cert. 9. num. 310. fol. 93. Moniales Benedictinæ Monasterij S. Petri de las Dueñas Toletan. onines ad annum 1494. sumplerunt habitum, ac regulam Monialium *Immaculata Conceptionis*. Petrus de Salazar, lib. 4. Provincia Castellæ, cap. 477. Vide Pistoiam, fol. 191.

Capuccinorum S. P. N. Francisci observantissima Religio, quid fecerit pro hoc mysterio, vide per totum hunc librum.

Carmelitana Religio, ad annum 1606. in Capitulo Generali in Gallia celebrato, sanxvit statutum pro celebranda *Virginis MARIÆ Immaculata Conceptione*. Vide col. 340. Velazquez fol. 364. Pistoiam, fol. 187. Lezauam in suo Tract. de *Conceptione*, cap. 22. Ojedam, cap. 15. fol. 63. ac novissimè R. P. Franciscum Bona-Spei, tom. 5. suæ Theologiæ, disputat. 12. de Peccato originali, fol. 220. Item, à sua primæva origine etiam ante Christi Nativitatem prædicavit *immutatam Virginis MARIÆ*. Ita P. Laurentius Aponte, Calanate, & 4. tom. Cursus Salmanticensis, Leon & alij, ac præcipuè, quod dicant de Prophetia Eliaz, & Joannis Jerosolymitani explicatione circa nubeculam parvam quasi vestigium hominis egressiæ de mari, &c. de qua multa invenies in libris de *Concept.* Item, quam plurimæ sunt concessæ indulgentiæ huic sacro Ordini pro die *Immac. Concept.* & infra octavas, ut habetur in Historia Carmelitar. fol. 204. & in libro Informationis spiritualis pro devotis SS. Virgini de Monte Carmelo, impress. Bononiæ 1635. in 4. pag. 4. informat. 7. fol. 201. & 209. Item, Capitulum Generale Francofordiæ celebratum anno 1393. edidit decretum hujusmodi pro *festi Conceptionis Beate MARIÆ*: Pro sex annis in prandio Prælati, qui facit Sermonem & pro illo qui celebrat Missam, & pro potu famulorum Minorum Cardinalium dando quinque florenos in anno, florenos triginta, &c. Ita Daniel à Virgine *MARIA Carmelita*, in *Vinea Carmeli* cap. 24. fol. 218. Item, in die *Conceptionis Virginis MARIÆ* hæc Religio gaudet omnibus Indulgentiis concessis pro ipso die *Conceptionis* Ecclesiæ Sanctæ *MARIÆ* Majoris, Rotundæ, Angelorum, Araceli, Populi & Pacis, ut videre est in Summatio Indulgentiarum prædicti Ordinis, impress. Neapoli apud Jacobum Carlinum, an. 1597. fol. 136. Item, Franciscus de Roma Neapolitanus anno 1584. scripsit Tractatum de Indulgentiis & Privilegijs sacre Religionis Montis Carmeli; & alterum

rum huic simile impressum fuit anno 1585. & utrumque in prima pagina habet depictum Virginis *MARIE*, seu Immaculatae Conceptionis mysterium, ut communiter depingi solet, id est, imaginem cum attributis, & hoc Carmine:

*Dum fluit unda maris, curvetque per aethera Phœbus,
Viret Carmeli candidus Ordo mihi.*

Ex quibus verbis videtur Conceptio Virginis *MARIE* esse patrona & protectrix huius devotissimae Religionis. Item, in Constitutionibus manuscriptis existentibus in Conventu S. *MARIE* de Monte Carmelo Discalceatorum Parisien. in 8. apud R. P. Ludovicum à sancta Theresia; & in Constitutionibus impr. in 8. Romæ, anno 1635. apud Ludovicum Grignani folio 45. cap. 10. num. 2. sic dicitur: Habeat hunc sibi propositum ad imitandum Doctorem, cui erit toto animo addictus; ita ut ipsius S. Thomæ doctrinam tam in Philosophicis, quam Theol. omnibus sequatur, *excepta opinione de sanctificatione V.* & quæ in Summa docuit, præferat ipsæ alibi tradidit. In Constitutionibus verò impressis Romæ apud Franciscum Corbellum anno 1631. cap. 15. folio 120. num. 3. sic dicitur: Prælectores etiamque Fratres universi opinionem male fundatas & novitate præ se ferentes deponant, & S. Thomæ doctrinam tam in Philosop. quam in Theologicis omnibus sequantur, & quæ in Summa docuit præferant ipsæ quæ alibi tradidit. Erat Nicolaus Richardij Magister sacri Palatii, & sic fuit ablata illa clausula exceptiva, *excepta, &c.* Item, Joannes Bachon Carmelitanus in 4. dist. 2. quest. 4. art. 3. pro gloria & monumento æterno istius Religionis sic ait: Publica & diuturna consuetudine celebratum est hoc festum in Curia Romana, etiam cum venerabili Congregatione DD. Cardinalium, cum solemnibus Missis & Sermone singulis annis in Domo Fratrum Ordinis Beate *MARIE* de Carmelo: & hæc duraverunt tempore multorum Romanorum Pontificum, usque ad præsens tempus &c. Ioannes autem Bachon floruit ad annum 1340. ante Sixtum IV. per quatuor & quadraginta annos: ex quibus patet, quam antiqua sit in hac Religione celebratio festi Conceptionis. Item, Beata Theresia huius Religionis Restauratrix & Reformatrix huic mysterio addictissima extitit. Etenim Vallisoletæ ædificavit Monasterium sub invocatione *Conceptionis Beate Virginis*; aliud Pastranae sub eadem invocatione. Vide Hippolytum Marraccium in Fundatoribus Marian. cap. 37. Lezanam, cap. 22. folio 99. ubi de devotione prædictæ S. Theresiæ ad Conceptionis mysterium agit, ex quo aliqua diximus in Regeſto nostri Armament. Seraph. fol. 540.

Cælestinorum Ordo, multis abhinc sæculis celebravit diem & festum Immaculatae Conceptionis Virginis *MARIE*, ut refert Antonius Solerius in Opusculo de Veneratione & invocatione Sanctorum. Armamentar. in Regeſto. col. 473. Joannes Antonius Velazquez lib. 4. de *MARIA* Immaculatae concepta, disert. 9. adnot. 1. folio 363. Item, eadem sacra Religio precibus ac persuasionibus cuiusdam piissimi viri Nicolai eiusdem Religionis alumni instituit, ut octava dies prædictæ *festivitatis Conceptionis* perpetuo celebraretur; atque pium institutum ingenti miraculo cuiusdam rosæ, quæ coram Virgine Dei Genitricis per integrum annum, virente & miroredolente odo-

re visa est, confirmatum fuit. Vide Auctores supra citatos, & Nicolaum N. Religionis Cælestinorum. Item, in Breviario Religionis, cuius titulus est: Juxta morem & usum Monachorum Ordinis Sancti Benedicti Congregationis Cælestinorum, &c. folio 298. habetur officium *Conceptionis Beate MARIE* duplex maius, sicut in Nativitate &c. Extat impress. Venetijs 1590. Item, in eodem Breviario ad finem folio 504. dicitur, quod Innocentius Papa VIII. concessit omnibus dicentibus infraſcriptam Orationem ad honorem Beate Virginis, plenariam Indulgentiam. Oratio autem talis est:

*Ave Virgo gratiosa,
Stella sole clarior.
Mater Dei gloriosa,
Favo mellis dulcior:
Rubicunda plus quam rosa,
Lilio candidior.
Omnis virtus te decorat,
Omnis sanctus te honorat
In caelis sublimior, Amen.*

Quæ epitheta sic universaliter dicta videntur indicare immunitatem Beate Virginis Dei Matris. Eadem sacra Religio Monachorum Cælestinorum pro Immaculata Virginis Conceptione habet sequentia in suo Ceremoniali: Pero se nel Sabbatho loro occorrese festa di duodeci lectioni, ò altra festa maggiore nel vespere si deve fare della Dominica dal capitulo in poi, *eccetto la solennità della Conceptione*, Purificatione, & Annuntiatione de *MARIA* Vergine, è della traslatione del nostro Pare san Pietro, è del di d'S. Benedetto &c. cap. 32. folio. 64. Item, sub titulo: In che modo hanno di procedere Monaci nell'ottave de i Santi che occorreno, cap. 34. Queste ottave sonno tre, cioè quella di san Lorenzo, & quella di san Benedetto nostro Padre, è della *Conceptione della Madona*: bene chi in quella de san Benedetto è della Conceptione s'ha di dire l'ufficio de i morti anchora inchieſſa, il che à nulla altra ottava occorre &c. folio 66. Item, cap. 42. de Benedictionibus ad Matutinum in nocte *Conceptionis Domine nostre*, ponit Benedictionem 1. *Virginis Immaculatae Conceptionis*, nostra fit in caelum evectio. 2. *Hæc in Deipara Conceptione*, caelesti repleamur benedictione. 3. Rosa rubens & candida ferens liliu, sit nobis semper auxilium. 4. Hortus conclusus & fons signatus, nobis omnes condonet reatus. 5. *Tota pulchra & Virgo sine macula*, pro nobis intercedat in sæcula. 6. Benedicat nos Filius Dei Patris, celebrantes solennia suæ Matris. 7. *Quæ nunquam ullum admisit flagitium*, Deum nobis reddat propitium. 8. Virgo caeleste liliu, pro nobis intercedat ad Filium. 9. *Virgo sine labe concepta*, nos doceat Evangeliorum præcepta. 10. *Quam sine crimine peperit Anna*, perducet nos ad caelicum Manna. 11. *Illibata Virgo puerpera*, gratiã repleat nostra pectora. 12. Sancta *MARIA* Mater orphanorum, libera nos à manibus iniquorum. Hæc omnia reperies in prædicto Ceremoniali Italicè impress. à Fratere Iacobo de Fezze. Abbate Generali prædictæ Congregationis Bononiæ 1649. in 8.

Clericorum Regularium Minorum Religio, semper summo animi consensu pro pia opinione *Immaculatae Conceptionis V. MARIE* ubique pugnavit. Ita Hieron.

Hieron. Ormachea tom. 1. in Cant. Cant. in Prolegom. 3. part. folio. 159. Item, huius Religionis alumnus F. Hurtadus de la Fuente egregiam operam navavit Romæ in promovenda hac pia sententia, assistens & consilio & calamo Procuratoribus huius mysterij pro Rege Catholico apud summum Pontificem. Ita Ormachea cum Auctoribus supra relatis. Velazquez addit etiam pro eximio encomio huius Religionis habere Laurentium Aponte propugnatores huius mysterij.

Camaldulensis Religio, semper amplexata est sententiam piam de Immaculata Virginitate Conceptione, ut refert P. Egidius de Præsentatione, lib. 3. de Præservatione Virginitatis, part. 6. art. 4. §. 3. num. 16.

Carthusiensis Religio, festum Conceptionis Immaculatae Virginitatis MARIE defendit, & ipsum celebravit sub eodem titulo Conceptionis, non Sanctificationis, ante annum 1450. ut refert Dionysius Carthusianus in 3. Sent. dist. 3. quæst. 1. Vide Armament. in Regest. col. 474. Velazquez folio 363. De Breviariis antiquis huius Religionis latissime agimus in Radijs Solis Veritatis.

Cisterciensis Religio, sive Sancti Bernardi, ex speciali Dei Genitricis MARIE facta revelatione cuidam venerabili viro Petro Villariensi eiusdem Religionis filio, festum Immaculatae Conceptionis singulari celebrat devotione. Modum vide apud Ioannem de Agneis lib. 3. tomo 2. de Viris illustribus Cisterciensis Ordinis, Armament. in Reg. col. 473. & 591. Velazquez folio 363. Item, in Calendario seu Menologio Cisterciensium festivitas Conceptionis Virginitatis MARIE ut propria illius sacre Religionis ponitur & notatur. Vide Chrysostomum Henriquez in eodem Menologio ad diem octavam Decembris. Item, Religio Sanctimonialium fundata à V. Beatrice de Sylva in Regno Hispaniarum ac civitate Toletana sub titulo Immaculatae Conceptionis, initium suum ac felicissimum ortum habuit sub huius sacre Religionis Regula, regimine, ac instituto. Vide Bivarium in libro de hac re edito, Armamentarium, Velazquez lib. 4. de MARIA Immaculatae concep. fol. 365.

Clarissarum, seu Religio Monialium fundata à sancta Clara, recitat officium Immaculatae Conceptionis ipso die festivitatis & omnibus Sabbatis, sicut nostra Minorum in omnibus & per omnia. Habebat Breviarium speciale de officio Conceptionis cum octava approbatum à Julio II. & alijs tribus summis Pontificibus, ut ibidem dicitur. Quid amplius, cum totus Ordo in communi & particulari sit pro Immaculata Conceptione?

Chuniacensis sacra Religio, hanc piam, veram & certam opinionem de præservatione Virginitatis à peccato originali amplexata semper est, teste Egidio de Præsent. lib. 3. de Præservatione Virginitatis, quæst. 6. articulo 4. §. 3. num. 16.

Conceptionis, seu Religio Monialium sub titulo *Immaculatae Conceptionis*, fundata est à Venerabili femina D. Beatrice de Sylva in honoré huius mysterij.

Cruciferorum Religio, ab antiquo celebrat mysterium Immaculatae Conceptionis B. Virginitatis MARIE, ut constat ex ipsius Missalibus & Breviarijs existentibus in Huy primaria eorum Domo. Et Coloniae vidi duo Breviaria antiquissima impressa cum Officio Conceptionis.

Dominicana Religio, seu Ordo Sancti Patris nostri Domini, ut plurimum, maior salté pars atque præcipua, Immaculatam Virginitatem Dei Matris Con-

ceptionem tuetur atque defendit, ut expresse affirmat Armamentarium nostrum Seraphicum, & evidenter probatur à col. 477. usque 539. & latissime iterum probatur in Sole & Radijs eius per totum. Ioannes Antonius Velazquez, lib. 4. de MARIA Immaculatae concepta dissert. 9. adnot. 2. à num. 10. folio 365. Sebastianus Novas folio 290. Ité, P. Magister Ioannes de Fenario Generalis Ordinis affirmat, antiquiores Magistros quantum magis docti, & quantum magis sancti essent, tanto magis piam sententiam vitro amplexatos. Ita Velazquez libro 5. dissert. ultima, folio. 454. Item, Sanctus P. Dominicus huius insignis Religionis Fundator hanc sustinuit opinionem de immunitate Conceptionis, dicendo: Sicut primus Adam fuit ex terra virgine, & numquam maledicta formatus ita decuit in secundo Adam fieri, id est in Christo, cuius terra, id est Mater, numquam fuit maledicta. Quod autem verba ista sint Sancti Domini, patet ex Sole & hac Militia, verb. Dominicus de Guzman. Item, Angelicus Doctor Sanctus Thomas de Aquino, quem ista Sacra Religio in omnibus, & per omnia sequitur & defendit, in tribus vel quatuor suæ doctrinæ locis immunitatem Virginitatis MARIE à peccato originali tenet ac docet, licet in alijs contrarium videatur sentire. Vide hæc verb. Thomas, & Armamentarium. Item, Patres Prædicatores in suo Manuali impresso Hispali, anno 1524. pro opinione pia hac aiunt: Quia Ordo Prædicatorum solitus est semper Sanctorum doctrinæ adherere, sustinuit huc usque opinionem, quod Beata Virgo fuit concepta in originali; sed jam de hoc non est curandum, cum sit materia nullius utilitatis & valde scandalosa, præsertim cum tota ferè Ecclesia (cujus usus & auctoritas secundum Beatum Thomam 2.2. quæst. 10. art. 12. prævalet dictis Hieronymi & cuiuscumque Doctoris) jam asserat, quod sit præservata. Vide de hoc statuto Joannem Antonium Velazquez, libro 4. de MARIA Immaculatae concepta, fol. 368. & fol. 426. & fol. 491. & fol. 271. & fol. 242. Item, ad annum 1602. sub Generali Reverendissimo P. Hieronymo Xaviere pro toto Ordine Dominicano ordinatum fuit sequens statutum: Strictè prohibemus, ne quis audeat in publico prædicare vel docere, quod Beata Virgo fuit concepta in originali, propter scandalum fidelium. Vide Antonium Velazquez, fol. 368. & Joannem Serranum. Item, R. P. F. Justinus Micchoviensis Ordinis Prædicatorum, tom. 1. in Litanijs Lauretanis, discurs. 136. fol. 302. sic inquit: Extat Decretum S. Congregationis Cardinalium, actis Capituli Generalis Ordinis Prædicatorum Romæ celebrati anno Domini 1629. insertum, in quo disertis verbis Conceptio Beatae Virginitatis dicitur sanctissima. Quare nemo Catholicorum id negavit, negare unquam potuit. Idè Ordo à suo ferè principio & primo suæ foundationis anno celebravit festum Conceptionis Virginitatis MARIE sub titulo expresso Conceptionis, non verò Sanctificationis, quousque anno 1487. Vincentius Bandellus de Castro novo Tordon cepit è tenebris in lucem edere vocem Sanctificationis, & an. 1505. cum jam esset Generalis Ord. composuit & edidit officium sub titulo Sanctificationis, quod invenies ad litteram in nostro Armament. Item, per Galliam celebravit festum Conceptionis Virginitatis MARIE, ut constat ex libro Raymundi Lullij, seu potius Raymundi de Centillis. Item, ex voto civitatis

civitas Senensis observavit & celebravit *festum Immaculatae Conceptionis*; de quo latè Ambrosius Catharinus in Tractatu de hac re edito. Item, in eadem civitate Senensi votum emisit unà cum ipsa civitate de *tenenda Immaculatae Virginis Conceptione*. Ita Ambrosius Catharinus in Praefatione ad Capit. Generale Ordinis praedicti, Christophorus de Vega palest. 3. cert. 20. folio 136. Item, omnes Conventus Germaniae, id est, qui intra Alpes degunt, *celebrant Conceptionis Virginis MARIAE festum*, ut referunt idem Catharinus & Eusebius Nieremb. capite 23. folio 25. Exception. Item, habet sub sua protectione Congregationem Sanctissimi Nominis Dei & Montis Pauperum in S. Severo Maiore Civitatis Neapolitanae, fundatà à R. P. Fr. Paulino Bernardino de Luca ejusdem Religionis. Et hujus Congregationis seu Confraternitatis institutum, & consuetudo est recitare *offitium Conceptionis Virginis MARIAE*, prout habetur in libro ejusdem Congregationis impresso in 12. abluque anno & loco impressionis, à fol. 45. usque 34. Missalia, Breviana ac Martyrologia antiqua hujus sacrae Religionis adducunt *festivitatem sub titulo Conceptionis Virginis MARIAE* usque ad tempora Hieronymi Xaviere, ut videre est in Missali impresso Hispali 1530. Breviario Parisiensi 1550. Martyrologio & Calendario Salmanticae 1582. ut refert Vega palest. 3. cert. 7. num. 279. folio 81. Item, celebravit *festum Immaculatae Conceptionis* in civitate Segovienfi anno 1613. feria 6. die 13. Septembris. Ita refert Simon Diaz discurs. 2. folio 9. & Hieronymus de Ayala, folio 16. In Gallia celebravit *festum Immaculatae Conceptionis*, & deposità opinione affirmativà secuta est sententiam magis piam de immunitate Virginis à peccato originali, de quo latè Henricus Spondanus tomo 2. ad annum 1387. num. 7. Item, edidit decretum in Capitulo Generali Valentiae celebrato an. 1647. 5. Confirmationes, num. 3. tenoris sequentis: Confirmamus ordinationem sextam Capituli Generalissimi Romae anno 1644. Verum ulterius considerantes aliquas quaestiones singulares, ob materiae dignitatem, obscuritatem, & periculum promptius errandi in illis, quales inter alias sunt quaestiones de *Conceptione Beatae Virginis*, & de praesentia futurorum, praedestinatione electorum, efficacia divinae motionis, & universaliter de auxiliis divinae gratiae, indigere maturiori examine, ordinamus & omnino praecipimus in virtute Spiritus Sancti & sanctae obedientiae sub formali praecocepto, necnon sub poena Excommunicationis latae sententiae, hac una pro trina canonica monitione praemissa, & privationis omnium graduum ipso facto incurrenda, ne aliquis aliquid imprimere audeat spectans ad quaestiones praedictas, nisi prius Romam ad Reverendissimum Patrem Generalem, vel Vicarium Generalem, seu qualitercumque vices Generalis ibi tenentem mittat vel totum librum, si in eo per totum agatur de aliqua vel aliquibus illis quaestionibus; vel si totus liber non est de illis materiis, quatenus illos, in quibus specialiter de eisdem quaestionibus tractat; prohibentes, ne omnino vel minimum quid spectans ad quaestiones illas edat, quod (ut supra) prius non miserit Romam, & ibi non fuerit approbatum.

Franciscana Religio Sancti Patris nostri Francisci, seu Minorum Seraphicus Ordo, à trecentis sexaginta & amplius annis, omni conatu, in-

dustria, devotione, ac Christiana pietate, laborat, contendit, ac docet tanquam hujus mysterij, vexillifera & antesignana, *Immaculatam Virginis MARIAE Conceptionem*, ac ejus praeservationem à peccato originali in primo suae animationis instanti tuetur: ita, ut defensio praeservationis, scilicet à peccato originali, ac Immaculatae Conceptionis Virginis, vocata sit vulgò opinio Fratrum Minorum. Vide Joannem Antonium Velazquez libro 4. de MARIA Immaculatè concepta, dissert. 9. adnot. 2. folio 365. Sebastianum Novac folio 302. Abbat. Panorm. in cap. Conquestus de Ferijs, Abulen. in Paradox. 1. cap. 21. Armament. col. 546. Ormachea tomo 1. Proleg. 3. fol. 154. num. 180. Item, Joannes Duns Scotus, quem nostra Seraphica Familia sequitur ac defendit, *piam Sententiam de Immaculatae Virginis Conceptione* si non primus invenit, primus renovavit, ac in pluribus Academicis redemptione praeservativam docuit, praecipue in Oxoniensi, Parisiensi & Colonienfi, in Disputationibus pro hoc mysterio: ita ut nullus alius vel ante ipsum, vel post ipsum tantam auctoritatem, nomen ac honorem propter hanc doctrinam comparaverit. Lege Ferdinandum de Salazar in suo Defensorio cap. 42. saeculo 14. Joannem Antonium Velazquez ubi supra, Armament. col. 545. Item, Seraphicus P. N. Franciscus hujus Religionis Minorum Fundator ac Patriarcha docuit in suis Opusculis *Virginis MARIAE praeservationem* à peccato, dicens: Ave Domina Sancta, Regina Sanctissima Dei Genitrix MARIA, quae es perpetua Virgo electa à sanctissimo Patre è caelo, quanti consecravisti cum sanctissimo Filio & dilecto, ac Spiritu sancto Paracleto, in quo est & fuit omnis plenitudo gratiae, & omne bonum, 1. tomo Opuscul. fol. 105. Et quòd in istis verbis intendat Seraphicus Pater praeservationem Virginis à peccato originali, probat Wadding, quem lege ibi. Item, alma Religio Sanctimonialium fundata in civitate Toletana in Regno Hispaniarum à pia D. Beatrice de Silva sub titulo *Immaculatae Conceptionis Virginis MARIAE*, est sub cura, regimine, obedientia ac patrocinio Fratrum Minorum, ex concessione Julij Papae II. & aliorum Summorum Pontificum. Vide Armament. col. 549. Velazquez ubi supra. Item, in magna illa controversia tempore Sixti IV. Pontificis Maximi, Generalis hujus Religionis R. P. F. Franciscus de Brixia, Sampson cognominatus, *pro opinione de Immaculatae Virginis Conceptione* totis viribus laboravit, piam sententiam rationibus corroborando, argumentaque contraria dissolvendo. Vide Velazquez ubi supra, & verb. Franciscus de Brixia, Armam. col. 546. Idem Sixtus IV. qui tot Bullis, miris favoribus, & gratis *Immaculatam Conceptionem Deiparae Virginis fovit*, et toti terrarum orbi venerandam & colendam proposuit, hujus Franciscanae Familiae alumnus extitit. Vide Velazquez, fol. 266. & Sixti IV. & omnes scriptores. Itè, pro definitione hujus mysterij à Catholico Hispaniarum Rege Philippo III. ad Romanum Pontificem fuerunt duo Legati diversis temporibus ex Seraphica Familia missi, alter Illustrissimus P. Franciscus de Sosa, quondam nostri Ordinis Generalis Minister. & Oxoniensis Episcopus; alter fuit Reverendiss. Pater F. Antonius de Trexo, ex Generalatus munere ad Pontific. Cathaginenfium evectus, cum R. P. Luc. Waddingo etiam ejusdem instituti & nostri Ordinis Chrono-

graphio ; quæ verò & quanta laboraverint *pro inviolitate Virginis MARIÆ tuenda*, ex decretis Summorum Pontificum Pauli V. & Gregorij XV. constat. Lege Armament. colum. 553. Wadding. in libro de hac re confectò, lect. 4. Velazquez, fol. 366. Hujus Sacræ Religionis Filius Bernardinus de Buis composuit illud *de Immaculata Virginis MARIÆ Conceptione officium*, quod à Sixto IV. Pontifice Maximo speciali diplomate fuit approbatum. Vide Bernar. de Buis & Armament. col. 547. Item, tota Seraphica Religio ex præscripto Ordinis in honorem *Immaculatae Conceptionis eiusdem sanctissimæ Virginis* decantat solemniter singulis diebus post Horas Vespertinas & Completorium, Antiphonas & Orationem de Immaculata Conceptione, ac in Sabbatis recitat officium Immaculatae Conceptionis cum Missa. Vide Armam. & Velaz. fol. 336. & 556. Cismontana Familia cum omnibus Provincijs ad ipsam spectantibus in Congregatione Generali Segoviar celebrata anno 1621. fecit votum tenendi, docendi & defendendi *Deiparæ immunitatem à peccato originali*. Extat votum in Armament. Regest. col. 554. & 556. Velazquez, folio 367. In Comitijs Generalibus Toletanis in Cenobio S. Ioannis Regum habitis an. 1645. tota Religio Minorum *in singularem elegit patronam Beatam Virginem Dei Genitricem MARIAM, quatenus in ipsa Conceptione ab originali culpa fuit immunis ac libera*. Vide Armament. col. 556. Velazquez, fol. 166. Ex hac Religione ortum habuit ad ann. 1616. illud pro hac materia Conceptionis summæ Virginis MARIÆ elogium, scilicet: *Quod non solum fuerit libera à peccato originali de factò, sed etiam à debito proximo illud contrahendi, quæ sententia nunc ferè cõmunis est, & recepta in omnibus scholis*. Vide Joan. Antonium Velazquez libro 3. de MARIA Immaculatae concepta, dissert. 3. adnot. 3. num. 7. folio 292. & fol. 290. num. 2. Salazarium cap. 10. num. 7. & Granados, qui rem latè narrant.

Hieronymiana Religio, seu Ordo Sancti Hieronymi communiter dictus, semper fuit affectus *piæ sententiæ de Immaculata Virginis Conceptione*. Ita Hieronymus de Ormachea in Cantica Cantorum, Prolegomen. 3. fol. 154. num. 178. Armament. in Reg. col. 541. Velazquez fol. 364. Missale ejusdem Ord. habet Missa *in Conceptione B. V. MARIÆ*, fol. 159. Incipit Introitus: *Sanctificavit hodie tabernaculum suum Altissimus*. Impress. Cæsarugustæ ann. 1548. Ordenado segun el rito y ceremonias de nuestro Padre S. Jeronimo: *de la Conception de nuestra Señora se haga doble mayor*, titulo 2. §. 9. Impress. Salmanticae 1582. in 4. Item, Pius V. an. 1567. concessit omnibus Monasterijs hujus Ordinis, quod tempore cuiuscumque tam generalis, quam specialis Interdicti, Officium divinum & Missa tam per Religiosos, quam Religiosas alta voce & januis apertis *in die Conceptionis Beatae Virginis*, publicè diei, celebrari, & cantari possit. Ita Frater Garcia à Toledo in Compendio privilegiorum hujus Ordinis excuso Matrini anno 1503. Armament. in Reg. col. 742. Pistoia folio 189. Item, Pius V. favores *in honorem Conceptionis à prædecessoribus concessos Hieronymianæ Familiæ* auxit & ampliavit. Ita Christophorus de Vega in Theologia Mariana Palest. 3. cert. 9. numero 310.

Matris Dei Religio, seu Clericorum Congregatio tota est dedita huic mysterio *Immaculatae Conceptionis*, cuius unicus testis sit R. P. Hippolytus Mar-

racius amicus noster, qui tot pro ipso edidit libros; imo passus est adversa, quæ constantillanè sustinuit & sustinebit.

Mercedis Religio, sive Ordo B. MARIÆ de Mercede Redemptionis Captivorum, fundata fuit ex revelatione divina in memoriam *Immaculatae Conceptionis Deiparæ Virginis MARIÆ*; ideoque vestes laneas & albas semper & ubique portat. De quo vide Armament. in Reg. col. 541. Joannem Antonium Velazquez libro 4. de MARIA Immaculatae concepta dissert. 9. adnot. 1. num. 11. fol. 364. Item, Provincia Aragoniæ, quæ est primaria huius sacre Religionis, habet pro sigillo *imaginem Immaculatae Conceptionis Virginis MARIÆ*. Ita P. Torres fol. 522. Armament. in Reg. col. 542. Velazquez, ut supra. Item, ad finem Orationis mentalis singulis diebus piè recitat Commemorationem *de Immaculata Conceptione*, dicendo Antiphonam: *Conceptio tua, &c.* & Orationem: *Deus, qui Immaculatam V. MARIAM, ut digna Filij tui Mater existeret, ab omni labe peccati in Conceptione sua preservasti, &c.* Item, in Constitutionibus Ordinis, habetur *diss. 1. cap. 10.* quod Fratres istius Religionis portent vestes laneas & omnino albas *propter cultum & memoriam Immaculatae Conceptionis Deiparæ Virginis MARIÆ*. Vide Auctores supra relatos. Item, in Diurnali hujus Religionis ponitur *festum Immaculatae Conceptionis* cum officio singulari, quod integrum alibi damus. Extat impress. 1511. in 12. folio 74. Item, in Missali antiquo hujus Religionis folio 138. habetur *Missæ in festo Immaculatae Conceptionis Beatissimæ Virginis MARIÆ*. Introitus: *Egre dimini. Oratio: Deus, qui Immaculatam Virginem MARIAM, ut digna Filij tui Mater existeret, ab omni labe peccati in Conceptione sua preservasti, &c.* Alia ut in officio Nogarolis. Item, in Sequentia pro Annuntiatione Virginis MARIÆ vocatur *Deipara Rosa sine spina*. Et in Sequentia de Assumptione: *Ab æterno vas prævisum, vas insigne, vas excidum manu sapientiæ. Salve Verbi sacra Patrens, flos de spina spina carens, flos spineti gloria. Itè, in alia Sequentia ad Virginem MARIAM: Ave Virgo singularis, quæ per rubum de signaris non passum incendia, &c.*

Minimorum Religio, seu Sancti Francisci de Paula, ab exordio foundationis solemnè ritu celebravit *festum Immaculatae Conceptionis*. Ita P. Torres, folio 533. Armament. in Reg. col. 540. Velazquez, fol. 365. Item, in Capitulo Generali multis abhinc annis Valentia celebrato publicè defensa fuit *Beatissima Virginis immunitas non solum à peccato originali, sed etiam à debito proximo illud contrahendi*. Sic P. Breton in sermone quodam de Conceptione, apud eundem Torres. Vide Auctores supra citatos Item, in civitate Valentia ad an. 1541. die 23. Maij fecit hanc Constitutionem: *Si festum Conceptionis Virginis* cadat in unam quatuor Dominicarum Adventus, propter Rubricarum varietates & Provinciarum consuetudines, ad evitanda quædam, quæ evenire possent, visum fuit Patribus, quod Fratres semper conformare se debeant cum Provincijs & Patrijs in quibus demorantur, sicut habetur de festis Annuntiationis, &c. folio 63. à tergo. Lib. impress. Venetijs 1596. in 4.

Præmonstratensis Religio, seu sancti Norberti, instituta ac fundata fuit, præcipiente Beatissima Virgine MARIA, *in honorem purissimæ Conceptionis*: & sub hac tutela Calixtus Papa II. confirmavit Religionem, atque ei albas vestes assignavit abique

absque alterius coloris mixtura. Ita Bernardus de Leon in præfatione ad Lectorem tom. 1. Opuscul. Philippus Bernal. Tract. de Concept. discurs. 3. fol. 36. Armament. col. 475. Velazquez fol. 363. Item, à prima sui institutione festum *Beatae MARIE Virginis sub titulo puræ & mundæ Conceptionis celebravit*; ut constat ex ipsius Missalibus, Breviarijs, ac Ritualibus. Vide Auctores supra citatos, & nostrum Chorom Castroorum. Item, hujus Religionis privilegia à Ludovico XI. & Carolo VIII. Francorum Regibus *sub titulo purissimæ Conceptionis* fuerunt approbata. Vide Auctores supra citatos, Ludovicum XI. ac supra Carolum VIII. Item, hæc Religio habet plures Ecclesias ac Monasteria sub titulo *purissimæ Conceptionis*; ut est Basilica in Episcopatu Oxomensi, &c. Vide Armament. in Reg. col. 476. Item, Generalis Minister istius sacræ Religionis (dictus Adamus) cum toto suo Capitulo litteras expedivit, ut in Conventu Osteroiensi in Bavaria *festum purissimæ Conceptionis celebraretur*. Ita Christophorus Godolevus tomo 3. de Metropoli Salisburgensi, Paulus de Zamora in approbatione lib. Philippi Bernal. Armament. col. 477. Item, ex Constitutione hujus sacræ Religionis habetur, quod Fratres debeant jejunare in Vigilia Assumptionis, Nativitatis, Conceptionis, Purificationis Beatissimæ Virginis *MARIE*. Sic extat in Statutis dist. 1. cap. 10. Lib. impress. Parisijs anno 1632. Et in Statutis vetustissimis editis anno 1322. sic legitur: *De Conceptione ejusdem Virginis* per omnes Ecclesias nostri Ordinis fiat Duplex festum, & in Officio tam diurno quàm nocturno fiat per omnia sicut de ejusdem Nativitate, mutatis nominibus. Ita Adrianus Moerbetius in Introductione de Conceptione, fol. 131. tomo 2. Et infra, inquit: Perferat apud Præmonstratenensium traditio, quod ipsa Dei Genitrix *MARIA S.P.N.* Norberto apparet, hujus mysterij cultum & venerationem sollicitè commendavit, immò vestem ei candidam attulerit, quâ ipse & sub eo militaturi Fratres uterentur, *in testimonium originalis Beatæ MARIE innocentie, ut & vita, verbo & habitu ejus Conceptionem sine macula fuisse profiterentur*, &c. Moerbetius tom. 2. fol. 132. Wadding. orat. 10. Augustinus Wikmans ad diem 8. Decemb. Vide etiam D. Virginem Candidam R. P. Gerardi van Herdegon, impress. Bruxellis 1650.

Servitarum sive Servorum Beatæ Virginis *MARIE* sacra Religio, piam opinionem seu veram & certam sententiam de *MARIA Immaculatè concepta* semper & ubique amplexata est, ut refert Ægidius de Præsent. lib. 3. de Præservatione Virginis, quæst. 6. art. 4. §. 3. numero 10. Item, inter Indulgentias concessas Fratribus istius Religionis numerantur istæ festivitates, scilicet *Conceptionis, Nativitatis, Purificationis, Annuntiationis, Visitationis ac Assumptionis*, in quibus habent indulgentiam plenariam, & remissionem ab omnibus peccatis. Ita Franciscus Felix de Canales, super Psalmum 115. in principio. Item, visitantibus Ecclesias prædicti Ordinis in festivitibus Dominæ nostræ, videlicet Assumptionis, Nativitatis, Conceptionis, Visitationis, Præsentationis, Purificationis & Annuntiationis, à primis Vesperis usque ad occasum solis, concessit Sixtus IV. indulgentiam plenariam, Honorius VIII. fortè IV. quadraginta annos, Nicolaus V. octoginta, & octuaginta quadragenas. Leo X. septem an. & duodecim quadragenas. Bonifacius VIII. quadraginta an. Innocentius IV. mille annos. Innocentius VIII. tres ann.

& centum quadragenas; Gregorius IX. octingentos annos & octuaginta quadragenas Indulgentiarum. Ita Franciscus Felix de Canales, in libro dicto: Israël liberata, & explicatio litteralis Psalm. 115. in principio. Item, qualem & quantam devotionem hæc sacra Beatæ *MARIE* Virginis Religio habeat ad ipsius *Immaculatam Conceptionem*, ex parte secunda Annalium ipsius desumenda est: Centuriâ enim eritiâ, libro 1. cap. 12. num. 6. ad annum Christi 1444. & 1445. hæc habent: Cuique eisdem illis diebus Decretum Basileensis Concilij *de festo Immaculatæ Conceptionis Beatæ MARIE Virginis* solemnî ritu quotannis celebrando, passim & ubique plausible Republicæ Christianæ consensione divulgaretur, brevique ab omnibus sub religione coleretur, Ordo Servorû ut præ cæteris hujusmodi honores Sospitatriæ & Patronæ suæ Dei Matri promptiori animo exhiberet, annuas quasdam pro eo die Rogationes per Urbes publicè instituit, quarum adhuc consuetudo nonnullis in locis viget, utpote Senis & Perusij, ubi ex Senatûs consensu & Eugenij indulto publicæ preces & antiqua vota servantur, &c. Prædicti Patres Servitæ recitant *Officium de Conceptione Beatæ MARIE Virginis* duplex secundæ classis, cum octavas & in primo die dicunt omnia ut in Breviario Romano; pro alijs autem diebus infra octavam habent officium proprium, ut videre est in prædictorû officio proprio imp. Romæ apud heredem Bartholomæi Zannetti 1629. Ibi etiam dicitur quod sit approbatum à Sede Apostolica. Item, extat Breviarium huius, vel verius Congregat. Cassinensis, in officio Beatæ *MARIE* Virginis (quod in prædicta Religione seu Congregatione recitatur, & fuit impressum Venetijs anno 1601. folio 143.) sequentes habens Commemorationes de Conceptione Virginis *MARIE*: Salutatio ad Virginem *MARIAM* de septem ejus festis præcipuis:

Ave cuius Conceptio
Solemnî plena gaudio
Cælestia, terrestria
Nova replet lætitiâ.
Ave cuius Nativitas
Nostra fuit solemnitas,
Tunc lucifer lux oriens
Verum solem præveniens.
Ave clemens Virgo pia
Virgo dulcis ô *MARIA!*
Cujus est Præsentatio
Nostra Deo dicatio.
Ave pia humilitas,
Sine viro secunditas,
Cujus Annuntiatio
Nostra fuit redemptio.
Ave præclara Domina,
Inter omnes humillima,
Cujus est Visitatio
Nostra humiliatio.
Ave vera Virginitas,
Immaculata castitas,
Cujus Purificatio
Nostra fuit purgatio.
Ave præclara omnibus
Angelicis virtutibus,
Cujus fuit Assumptio
Nostra glorificatio.

Oratio: Deus qui nos *Conceptionis, Nativitatis, Præsentationis, Annuntiationis, Visitationis, Purificationis & Assumptionis* Beatæ *MARIE* semper Vir-

Virginis gaudia recolendo latificas; concede nobis sic ejus laudibus dignè insistere, & eam venerari & amare in terris, ut eam in omni necessitate & angustia, præcipuè in hora mortis assistentem & auxiliatricem sentiamus, & tecum post mortem per ipsam & cum ipsa gaudere mereamur in cælis. Amen. Deinde in Litanijis Lauretanis ponuntur deprecationes, sicut in Litanijis magnis Ecclesiæ: Salve consolatrix vivorum & mortuorum, ora pro nobis; ut propitius sit nobis Deus, intercede pro nobis Virgo gloriosa. *Per salutarem Conceptionem tuam, libera nos Virgo gloriosa. Per jucundam Nativitatem tuam, libera &c.* Et in eodem officio in Appendice, seu Thesaurò cælesti stationum Urbis fol. 197. de Indulgentijs quotidianis dicitur, quòd Innocentius Papa VIII. concessit omnibus Patribus prædictæ Congregationis omnes & singulas Indulgentias Ecclesiarum omnium Urbis tam intra, quàm extra & propè: ac per consequens fruuntur Indulgentijs concessis *pro festivitate Conceptionis prædictæ Urbis, de quibus alijs, &c.*

Societas Jesu, Religio à Sancto Ignatio de Loyola Hispano fundata, inter alias causas præcipuè divino Numine fuit erecta atque fundata in Ecclesia Dei his novissimis temporibus, ut docendo, exhortando, scribendo, prædicando ac in privatis colloquijs consulendo, omnibus modis atque rationibus tueretur *immunitatem Virginis Dei Matris Mariæ à peccato originali, necnon ejus præservacionem.* Vide Joannem Antonium Velazquez, lib. 4. de *MARIA* Immaculatè concepta, differt. 9. adnot. 3. fol. 368. Imaginem 1. sæculi lib. 1. capite 5. Eusebium Nieremberg. in vita P. Alphonsi Roderici 5. 13. pag. 650. Joannem Burghesum, lib. de Patrocinio Virginis, cap. 10. Armament. in Regest. fol. 543. Item, ejus Fundator ac Patriarcha Sanctus P. Ignatius cum decem Societatis suæ viris primis, in Academia Parisiensis jurejurando, ac voto se adstrinxit propugnacioni, ac defensionì *immunitatis Immaculatæ Conceptionis Virginis Mariæ.* Vide Velazquez ubi supra, Novaes fol. 338. & verb. Ignatius. Item, quinta Congregatio Generalis hujus Religionis speciali decreto seu constitutione sanxivit, ut de *Conceptione Beate Mariæ* sequantur Patres sententiam, quæ magis hoc tempore communis, magisque recepta apud Theologos est. Hanc constitutionem alibi damus integram. Vide Velazquez, fol. 369. & Armament. in Reg. col. 543. & Auctores ibi citatos. Item, hujus sacræ Religionis inter alias Christiani orbis singulare, atque laude & observatione dignissimum est, quòd nemo hucusque inventus sit in ea, qui *contra piam opinionem de Immaculatæ Conceptione Virginis* senserit, docuerit, prædicaverit, vel minimum locutus sit verbum, sine ullius unquam dissensu, sed potius unanimi consensu. Nullus est, nec fuit Societatis filius, Scriptor, Theologus, Scholasticus, Moral. vel mysticus sacræ Scripturæ Interpres, Concionator, Magister spiritualis in privatis colloquijs, Historicus, vel quocumque modo linguâ docens vel calamo scribens, qui opinionem piam de *MARIA* Immaculatè concepta pro viribus non sustinuerit & defenderit. Sic notavimus in Regest. Armament. col. 543. Vide Velazquez, fol. 372. Novaes, fol. 328. Item, in Compendio privilegiorum sic habetur: Nostri, qui dicunt Missam *Conceptionis Beate Virginis*, vel audiunt illam, ac intendunt orare pro Leone X. qui

id concessit, & pro universali Ecclesia, Indulgentiam plenariam consequuntur. Extant hæc verba in lib. impress. Romæ 1586. titulo de Indulgentijs 5. 14. fol. 49. Item, in Concilio Tridentino Patres ejusdem Societatis Didacus Laynez & Alphonsus Salmeron multum laborarunt, ut ab illo generali decreto: Omnes in Adam peccaverunt, *Virginis Dei Matris Mariæ Immaculatæ Conceptus* eximeretur. Velazquez, fol. 369. Item, in primis Disputationibus Theologicis, quas publice sacræ hæc Societatis Religio in Collegio Romano, ipsomet Sancto Ignatio præfente, fonte, ac favore habuit, principalis assertio extitit, *MARIAM Dei Matrem ab originaria labe fuisse immunem.* Ita liber intitulatus: Imago primi sæculi Societatis Jesu; Velazquez, lib. 4. de *MARIA* Immacul. concepta, fol. 369. Decretum Congregationis Generalis quintæ Societatis Jesu, num. 41. Sequantur nostri Doctores in Scholastica Theologia doctrinam Sancti Thomæ, neque deinceps ad Cathedras Theologicas promoveantur, nisi qui S. Thomæ bene affecti fuerint. Qui verò ejusdem Auctoris parum studiosi, vel etiam ab eo alieni sunt, à docendi munere repellantur. De *Conceptione autem Beate Mariæ* ac solemnitate votorum, sequantur sententiam, quæ magis hoc tempore communis, magisque recepta apud Theologos est. Extat fol. 384. Lib. impress. Romæ 1616. in 8.

Tertius Ordo de Pœnitentiâ Sancti Patris nostri Francisci publicè fecit Granatæ votum, seu juramentum tuendi & defendendi *mysterium Conceptionis*, sub hac forma: Yo N. juro quanto es licito, y se me concede por la Sede Apostolica de defender, amparar y encienar en publico, y en secreto, que la *Virgen MARIA* nuestra señora prevénida de la gracia del Espíritu Santo fue concebida libre de la mancha de la culpa original. Lo qual juro, y prometo así Dios me ayude, y estos santos Evangelios. Et qual dicho juramento queremos, que hagan todos los que huvieren de profesar nuestra Regla y lo firmen de sus nombres &c. Fecho en Granada hoy Martes 28. de Junio de 1650. Extat impress. Granatæ 1651. in 4. folio 182. Hic adiungo prætermissam superius Tabulam Capituli generalis Romæ celebrati die 1. Maij anno Domini 1605. folio 43. de *Statu celeberrime sententia de Immaculatæ Beate Virginis Conceptione* Caput unum. Lib. impress. Romæ 1626.

Trinitatis Sanctissimæ Religio ab exordio suæ fundacionis celebravit *festum Conceptionis Beate Virginis* sub titulo *Immaculatæ, & præservacionis* cum octava. De quo latè Reynosus in lib. inscripto: Probatio Conceptionis; impress. Toleti anno 1616. à fol. 2. atque nos in Regestò Armament. col. 540. Item, in hac Religione fundata fuit Confraternitas Mancipiorum sive Congregationis de Ave *MARIA* per venerabilem atque devotum P. Fratrem Simonem de Rojas inclytæ Reginæ Hispaniarum Elisabethæ Confessarium; quæ Congregatio addictissima fuit *mysterio Immaculatæ Conceptionis*; ut videre est in ipsius Statutis const. 26. folio 31. sic dicentibus Hispanicè. Que traigan todos los Congregantes Rosarios blancos enartados en cordones azules; pues con estos dos colores, se representa la pureza virginal, y purissima Concepcion de nuestra señora. Devocion que en estos tiempos à puesto Dios en los corazones de todos los fieles, para que se enciendan en devocion de la dulcissima *MARIA* Reyna

Reyna de los Angeles, Madre de Dios y Señora nueſtra &c. Ex lib. impreſſ. Salmanticæ 1626. Item, eadem ſacra Religio ter in die *Commemorationem Immaculatae Virginis Conceptionis* agit, poſt Matutinum & Completorium cum Antiphona: *Concepſio tua*; & poſt Meridie cum alia: *Gaude Dei Genitrix*. Vide Armament. col. 541. Item, Robertus Gaguinus hujus præclaræ Religionis Generalis Miniſter, fuit qui contra Vincentium Bandedellum de Caſtro-Novo pro *Immaculata Virginis Conceptione* verſu & proſa pugnavit. Vide verb. Robertus Gaguinus. Item, eſt etiam obſervanda antiqua hujus ſacrae Religionis conſuetudo ſolvendi jejunium in die *Conceptionis*, quamvis in Adventu celebratur, ut ſolvunt fideles in die Nativitatis Domini cum celebratur feria ſexta: quod in ſignum ſolemnitatis, & à multo tempore celeberrimæ, argumentum eſt, ut dicimus in Reg. noſtri Armament. Seraph. col. 541.

REMI GIUS Florentinus, Poëta, Theologus & Hiſtoricus Italus, in Canticone ad Beatam Virginem Cælorum Imperatricem, ſic cecinit:

*Vergine pura cui l'eterna è ſanta
Prima caſion da cui depende il tutto
Hebbe del eſſer mio principio è forma;
Onde l'arbore naſque, el ſeme, el fructo
Contrario à quel della dannata piama,
Che condusse à morir la humana forma,*

in libro dicto: il tempio d'Il Imperatrice de ieli &c. à folio 30. Impreſſ. Venetijs 1613. in 12.

REMI GIUS Florentinus, Ordinis Prædicatorum Italus, in die *Conceptionis Virginis MARIE* Conc. ſeu Lectionem, in lib. à ſe converſo Italicè de lectione Evangeliorum & Epistoliarum per totum annum. Impreſſ. Venetijs 1623. in 4.

REMI GIUS Rufus Candidus Gallus, edi curavit Decachordum Chriſtianum Marci Viguerij Ordinis Minorum ac S. R. E. Cardinalis, in quo chord. 3. cap. 7. fol. 80. *Immaculatae Conceptionis Virginis MARIE* myſterium tuetur. Lib. impreſſ. Pariſijs 1517. in 8.

RENA TUS Benedictus Angevin, Doctör Pariſien. in libro: *La vie de Jesus Christ*, &c. in tabula feſtorum totius anni, *feſtum Conceptionis Virginis MARIE* commemorat. Item, folio 5. cap. 2. *Quod B. Virgo ex ſpeciali privilegio è ventre materno fuit præſervata à peccato originali*, &c. Lib. impreſſ. Pariſijs 1582. in folio.

RENA TUS à Caſtaneo, recognovit Opera S. Anſelmi Cantuarienſis ſuper Epistolam Pauli, in quibus eſt celebris illa ſententia *præſervans Virginem à peccato originali*. Vide Epist. 3. ad Corinthios, cap. 5. impreſſionis anni 1534. in fol.

RENA RDU S Lutz Chriſtopolitanus, in Homilijs ſupra Evangelia totius anni, Homiliã in feſto Aſſumptionis divæ Virginis ac Genitricis Jeſu, inquit: *Fuiſſe autem divam Virginem corpore deſunctam credere fas eſt, quandoquidem omnibus hominibus ſtatutum eſt ſemel mori, dicente Apoſtolo ſeſi de prerogativa, & immunitate à peccato originali varia diſputentur*. Doctus Auguſtinum exactius conſule. Et ad marginem habet: *De Genefi ad litteram, & Irenæum libro 10. cap. 18. libro 3. cap. 21. Extant hæc folio 365. col. 2. Lib. impreſſ. Baſileæ 1557. in folio.*

Item, Homiliã in feſto Annuntiationis, fol. 218. de Beatæ Virginis puritate, ſic inquit: *Ergo MARIA tem-
m Domini eſt inviolatum*. Item, infra: *Gratiã plena*

dicitur, inquit Ambroſius, *que ſola gratiam, quam nulla alia meruerat conſecuta eſt, ut gratia repletur Antioche*. Perinde eſt igitur ac ſi dixiſſet: *MARIA* ecce per te mutabitur natura protoplaſtorum, culpa delebitur, maledictio in benedictionem convertetur. Et parum infra: *Benedicta tu*; quia Eva univerſalis mali initium ex ſeipſa & afflatu maligni, & proinde maledicta fuit; ſic tu *MARIA* ex Dei dono totius boni gratia initium eris. Mater generis humani pretium intulit mundo; tu verò ſalutem afferes illi, & proinde es benedicta.

Item, in Methodo Religionis Chriſtianæ, ætate 3. fol. 502. inquit: *Verè gratiã plena, quando tota ſimul ſe inſudit in eam plenitudo gratiæ, quã etiam totius gratiæ Auctorem paritura erat, &c.*

REVAR DUS Magiſter & Decanus Lovani-enſis, approbavit Sermonem Magiſtri Hiſtoriarum Petri Comestoris *de Immaculata Virginis Conceptione*, ut videre eſt in ipſo libro impreſſ. Antuerpiæ 1536. in 8. parvo.

RICHARDUS Anglus, qui claruit ad annum Incarnationis 1240. edidit Tractatum ſeu Librum *de Immaculata Conceptione Virginis MARIE*, ut refert Marraccius in ſuo Catalogo manuſcrip. pag. 2. & in Bibliotheca folio 326. Ex anno videtur hic eſſe diverſus à Richardo de Mediavilla etiam Anglo, de quo Pitſeus, Leon & alij.

RICHARDUS Gibbonus, Societatis Jeſu Anglus, in Catalogo de præcipuis Beatiffimæ Deiparæ feſtis, 1. elenchum adducit in feſto *Conceptionis Beatæ Virginis MARIE*. Extat impreſſ. cum Opere ſeu Mariali Richardi à Sancto Laurentio ad finem, Duaci an. 1625. in 4. ibiq; refert 22. Doctores.

RICHARDUS à Sancto Laurentio, Ordinis Ciſterciensis, in libro ſuo celebri de Laudibus V. lib. 1. pag. 3. inquit: *MARIA* eſt mare propter gratiarum plenitudinem. Unde dicta eſt gratiã plena: in mari enim nec fundus nec meſura eſt; nec *MARIA* accepit gratiam ad meſuram aliorum, &c. Si ſolus accepiffet gratiam ſanctificationis, hæc meſura in alijs fuit, ſcilicet Joanne & Ieremia. Sola igitur præſervationis gratia non habet meſuram in alijs, quia hanc gratiam nullus accepit niſi *MARIA*.

Item, libro 5. ad illud: *Tota pulchra eſt amica mea, &c.* Tota enim pulchra eſt anima, cui nihil in eſt ſpiritualis turpitudinis, id eſt vitij & peccati. Talis verè fuit glorioſa Virgo, quæ nec primam ſimilem habuit, nec habitura eſt in utroque. Propterea primum dicitur de ea Sapientiæ 7. *Sincera eſt, & ideo nihil inquinatū in illam incurrit*. De ſecundo dicitur de ipſa Eccleſiaſt. 24. *In me omnis gratia viæ & veritatis*. Et benè dicit: *Omnis gratia; nulla enim deſuit ei virtus, nec puritas Angelorum, &c.* Si nulla in *MARIA* ſpiritualis turpitudinis neque peccatum; igitur neque originale: & ſi habuit omnem gratiam viæ; ergo & juſtitiam originalem, quæ fuit gratia viæ, ſcilicet viatoris Adami & Evæ.

Item, lib. 10. explicans quomodo *MARIA* fit locus ſanctificationis noſtræ, inquit: *Qui ipſam ad hoc mundam fecit & ſanctificavit Chriſtus, ut poſſet mundare & ſanctificare nos, &c.*

Item, lib. 1. de Laudibus Virginis adducit aucto-ritatem illam Sancti Fulgentii: *Salutationem celeſtem illi exhibuit*. Cum dixit: *Gratiã plena*, oſtendit ex integro iram excluſam primæ ſententiæ, & plenam benedictionis gratiam reſtitutam. Et infra: *Quomodo enim, cum tota gratiæ plenitudo deſcendiſſet in eam, vacuum aliquid reliquiſſet in ea?*

sic etenim usquequaque impleta est gratia, *si nihil in ea culpa oblineret*, nihil in ea culpæ relictum esset, &c. Si nihil culpa obtinuit in MARIA, igitur nec originale peccatum. Si usquequaque impleta est gratia, ergo à primò instanti suæ Conceptionis.

Item, libro 4. explicans illud Job 28. Non confertur lapidisardonycho pretiosissimo, inquit: Per quem potest significari Adam in statu innocentia, *qui etiam quando totus fuit innocens, non potest comparari MARIE comparatione adæquationis, &c.* Item, libro 12. inquit: Beata Virgini nulla defuit virtus, nec puritas Angelorum, nec fides Patriarcharum, nec scientia Prophetarum, nec zelus Apostolorum, *nec innocentia aut humilitas Virginum, &c.* Eva in paradiso fuit virgo & habuit innocentiam originalem; igitur MARIA hanc habuit. Item, explicans quomodo V. MARIA sit diadema, libro 3. inquit: Dicitur diadema, quasi duo demens, scilicet principium & finem, id est, originale peccatum (quod est principium omnis mali, & pœnam æternam, ad quam tendit omne peccatum mortale. Item, lib. 1. cap. 3. Sal in vase novo, Sapientia Dei in utero Virginali, quasi in corpore non subdito peccato. Item, libro 2. Credamus quod Immaculata, & sine peccato vitam duxit in mundo, *preservata à Sapientia Dei, quæ non intrat in malevolam animam, neque habitat in corpore subdito peccatis: ipsam enim velut pupillam oculi semper ab omni nocivo Deus Trinitas conservavit.* Unde dicit de ea: Nocte & die servo eam, indignitas non est mihi. Item, libro 5. Damascus interpretatur sanguine bibens, hoc est diabolus, qui semper sitit bibere sanguinem peccatorum. Contra ejus insidias opponitur natus, id est, discretio Beatae Virginis, quæ ipsius præsentit malitiam, & à longè prævidet quasi de speculo. Unde & turri comparatur, à qua de longè inimicorum videntur incurfus, &c. MARIA igitur in sua Conceptione à longè prævidit, non de propè experta est incurfus inimici. Item, libro 4. inquit ex Bernardo: Hæc est Civitas sancta, quæ prærogativâ meritum omnem transcendit creaturam, ad evacuandam omnem potestare inimici, quæ sola in omni generationis linea dicere potest post Filium: *Princeps hujus mundi in me non habet quidquam* Joann. 14. & Joel. 3. Erit Jerusalem sancta & alieni non transibunt per eam, &c. Per illam universalem: Omnem transcendit creaturam, nulla excipitur; igitur nec per illam: Omnem potestatem inimici evacuavit, etiam originalis; & si Princeps hujus mundi, vel diabolus, vel peccatum in MARIA non habuerunt quidquam; ergo nec aliquid. Item, lib. 8. loquens de Virgine MARIA: Hæc est petra super quam non est inventum vestigium colubri, &c. vel diaboli, vel serpentis paradisi, *vel peccati originalis.* Itē, libro 5. Ad hujus puritatis excellentiam, nullam alicujus Sancti pertingere scimus sanctitatem, nisi folius MARIE, quæ tantò divinitati erat vicinior, quanto Spiritus sancti müncribus ornator, qui membra ejus veluti in quadam virginitate custodiebat, *ut nulli omnino subiaceret corruptioni, &c.* Nota hæc ultima verba, quæ non loquuntur de corruptione corporali, sed spiritali. Item, libro 12. Multò enim beator fuit MARIA quàm Adam, & quidquid per Adam amissimus, nobis per Mariam restitutum est cum multo scœnore gratiarum. Et libro 1. Con-

gruè appellatur Christus fructus, quia sicut fructus bonus arborem, vel terram de qua nascitur commendabilem reddit, sic & Christus Virginem gloriosam, de qua tota benedicta totus est natus benedictus. Unde & ei dicitur: *Benedicta tu in mulieribus, & benedictus fructus ventris tui quia fructus facit cognosci qualis sit terra, vel arbor unde oritur.* Item, libro 2. Idcirco MARIE constituere debemus diem solemnem in condensis (sicut docet Psalmus 117.) ei dicentes: *Hæc est dies, quam fecit Dominus; & voluit insudare ad honorem Matris sue diem Conceptionis.* Et libro 7. ad illa verba Job 38. vers. 12. inquit: *Diluculum dicitur ortus MARIE, quia fuit diluculum diei gratiæ; quia usque ad ipsam duravit nox, quam prima mater in mundum introduxit.* Item, lib. 1. inquit: *Per hoc quod MARIE dictum est: Ave, id est, sine omni v.æ, notatur immunitas ab omni peccato.* Unde ei dicitur Cantico. 4. *Tota pulchra es amica mea, ab originali peccato sanctificata in utero, &c.* Auctor iste (ut colligitur ex diversis eius libri locis) generationem ipsam parentum vocat conceptionem proles, & concupiscentiam generationum peccatum originale geniti, in quo quamplures antiqui Scriptores conveniunt. Et eodem lib. 1. cap. 3. inquit: *Bene gratiâ plena, quia quamlibet gratiam totam habens, & nihil de suo contrario. Hic liber est ter impress. bis absque Auctoris nomine, & ultimo, anno 1625. in 4.*

RICHARDUS Linzæ, Societatis Jesu Theologiæ Professor Salmanticæ, Præfide P. Magistro Bernardino Rodriguez Ordinis Sancti Augustini, deinde Episcopo Guadiensi, die 13. Februarij 1639. defendit *De parvam fuisse immunitem à peccato originali.* Impress. Salmanticæ, eodem anno.

RICHARDUS de Mediavilla, Ordinis Minorum Anglus, in Tractatu seu libro super Ave MARIA, sic canit:

*Ave gaudens in prosperis,
Luce distincta præ cæteris
A rebus obscuris
A væ cordis & operis,
Originalis vulneris
In rigore iuris.
Va quod est ignominia,
Vel labes innocentia,
Te non maculavit.
Tecum primum principium,
Ne contraheres vitium,
Iussu dispensavit.
A te, Mater & filia
Regis qui potest omnia,
Peccatum secerno.
Hæc est summa decencia,
Derogant contraria
Honori Materno.*

Ita Joannes Vitalis Hispanus in suis *Questionibus* sive *Defensorio*, lib. 4. Ancil. 5. & extant in alio originali Alani.

Item, scripsit eum jam esset senex pro *Immaculata Conceptione Virginis MARIE* Librum unum, ut referunt plures, Wadding. de *Scriptoribus Ordinis Minorum*, fol. 306. Daza de *Concep.* cap. 6. fol. 47. Marraccius ad annum 1300. & in *Biblioth.* fol. 328. Quæ autem fuerit ejus mens in 3. Sententiarum, dicam alibi.

RICHARDUS Mediolanensis, Ordinis Minorum, citatur pro *mysterio Immaculatae Conceptionis Virginis*

Virginis MARIE à R. P. Petro de Ojeda in Informat. cap. 15. fol. 62. à tergo.

RICHARDUS Pampilonanus, Eremita Saxo, in lib. Enarrationum super Job, fol. 92. ad illud verbum: Peccavi, sic inquit: Dic igitur, dic, & apud temetipsum dic: Peccavi. Et bene dico, peccavi, quia ut ait Salomon: Non est homo super terram, qui vivat & non peccet. Et Joannes Evangelista: Si dixerimus quia peccatum non habemus, nosmetipsos seducimus, & veritas in nobis non est. Refellitur ergo opinio quorundam errantium, qui sustinere nituntur hominem in hac mortali vita posse vivere & non peccare. Sed hanc prerogativam numquam habuit creatura, *Beata Virgine excepta*, &c. Lib. impress. Coloniae 1536. in fol.

RICHARDUS de Pisis, Ordinis Minorum, ut colligitur ex principio, in libro dicto: Fasciculus morum, part. 3. cap. 18. plura adducit in commendationem puritatis *Virginis MARIE*. Extat manus. in Biblioth. Universitatis Complutensis in 4. & incipit: Frater prædilecte.

RICHARDUS Radulphus Syrac, Ardinachanus vel Armachanus, Primas Hyberniæ, scripsit Sermonem de *Conceptione Virginis gloriose*, qui incipit: Ave MARIA, quem prædicavit coram venerabili cœtu Cardinalium in ipso die Conceptionis *Virginis gloriose* in Conventu Carmelitarum Avinionensium. Ita Joannes Paleonydorus in libro de Antiquitate & Sanctimonia Eremitarum Montis Carmeli, lib. 1. cap. 1. fol. 2. ad finem. Impress. Venetijs 1570. in 4. Et prædictus Paleonydorus citat & adducit aliqua verba ipsius sermonis pro immunitate *Virginis*, quæ ego adduco verb. Joannes Paleonydorus. De hoc sermone etiam refert verba Simon Cohelo in Compendio Chronicæ Ordinis Carmelitarum, lib. 1. cap. 14. Vide Cartagen. tom. 4. col. 419. Item, edidit Sermonem, qui incipit: Sapientia ædificavit sibi domum, &c. pro eadem *Virginis Immaculata Conceptione*. De quo mentionem facit Joannes de Turcremata in Tractatu de Conceptione, part. 3. cap. 2. fol. 163. Casanaus in Paradiso Carmelitarum Præamb. 35. num. 5. Leon & Joannes Vitalis Ancil. 4.

Item, lib. 8. de Quæstionibus Armenorum, cap. 15. fol. 64. col. 3. ad illa verba D. Petri: Tradebat autem se iudicanti iniuste, inquit: Si enim quisque dixerit hæc dicta de adultis, non de parvulis; è contra poterit affirmari: quoniam pro tempore discretionis non potest intelligi, quia Jeremias & Joannes Baptista sanctificati erant ante eorum natiuitatem, ut legimus, nec postea commiserant aliqua peccata ex ignorantia, quæ redemptionem per mortem Christi exigebant. Et de *Domina nostra tenendum est, quod nunquam peccatum commisit*, quod redemptionem per Passionem Filij exigeret; quoniam non decuisset, ut Mater summæ iustitiæ tam turpiter deliquisset. Item, inferius: Non dubium, quin multi eujuleumque ætatis in ipsis gradibus ætatum sint mortui, antequam peccaverunt mortaliter. Falsum est ergo de adultis pro tempore discretionis, quod Dominus posuit in eo iniquitatem omnium nostrorum, &c. Sed huic sensui obviat illud, quod præcedit, pro causa: Omnes enim nos erravimus: unusquisque in viam suam declinavit. Et Psal. Dominus profpexit super filios hominum, ut videat si est intelligens aut requirens Deum: Omnes declinaverunt simul, inutiles facti sunt, non est qui faciat bonum,

non est usque ad unum. Quod aut nullus, aut unus solus excipitur (igitur omnes præter illum unum, scilicet Christum, declinaverunt & facti sunt inutiles) intelligendum est ab origine, quoniam non dubium, quin postmodum multi fuerunt utiles. Constat igitur, quod omnes ab origine habent peccatum. Propter quod dicuntur errare & declinare, & esse inutiles. Propter quod Proverb. 20. dicitur: Quis potest dicere: Mundum cor meum & purus sum à peccato? volens innuere, nullum potuisse verè dicere. Si tamen peccatum nullum contrahatur in ortu, non dubium quin multi antequam peccarent, dicere possent utrumque, & quod mundum est cor meum, & quod purus sum à peccato; quoniam de immunditia à culpa videtur hoc dictum, &c. Lib. impress. & correct. per Joannem Sudoris Parisiis in folio.

Item, de hoc Auctore hæc ait Joannes Vitalis supra allegatus illius temporis Scriptor in suo Defensorio, libro 4. cap. 7. Quintus testis Dominus Richardus Syrac Armachanus Hyberniæ, qui primo adversarius existens 3. dist. 3. Archiepiscopus factus id retractavit publicè in Sermone, qui incipit: Sapientia ædificavit sibi domum, ostendens in *Conceptione Virginis nullam fuisse culpæ originalis ruinam*; quia nullus sapiens architectus in domo dilecta fundamentum jacet ruinosum, &c. Hæc Vitalis.

RICHARDUS Smithæus, Episcopus Calcedonensis, in lib. Florum Historiæ Ecclesiasticæ gentis Anglorum lib. septem, &c. in Guilielmo primo Rege, fol. 242. sect. 4. de miraculis factis in Anglia sub Guilielmo I. inquit: Sub Guilielmo I. circa annum Domini 1070. contigit illud miraculum: Helmino Abbati naviganti in Daniam, & tempestate periclitanti visum apparuit, quo admonitus est ut curaret celebrari *Conceptionem B. Virginis*; quod cum esset pollicitus, tempestas sedata est. Quod festum postea S. Anselmus Cantuariensis primum celebravit, & celebrandum in sua Ecclesia constituit, ut refert Vincentius Barralis in Chronologio Sanctorum Lirmensium ex antiquis membranæ Monasterii S. Pontii Niciensis, &c. Et ad marginem citat Harpefeld, sect. 14. cap. 9. Lib. impress. Parisiis 1654. in folio magno.

RICHARDUS Stanihurtius Hibernus, in lib. Hebdomada Mariana ex Orthodoxis Catholica Romanæ Ecclesiæ Patribus collecta. Meditationes piæ de Beatissima Virgine MARIA, &c. feria secunda, in memoriam *Conceptionis Sanctissimæ Virginis*, &c. à fol. 21. usque 27. Meditationem. Lib. impr. Antuerpiæ 1609. in 12. regali.

RICHARDUS Victorinus, seu à S. Victore, Canonicus Regularis Scotus, de *Conceptione Beatæ Virginis* Librum seu Sermonem unum, quem aliqui adscribunt Petro Trecenti seu Comestori: & sub istius nomine fuit impress. Antuerpiæ anno 1536. in 8. sed R. P. Franciscus Martini Carmelita illum adscribit Richardo Victorino: ex quo quamplures adducit auctoritates.

RICOLDUS Florentinus, Ordinis Prædicatorum, in libro: Improbatio Alcorani, qui incipit: Quot sunt dies servi tui, &c. cap. 9. vocat *Virginem MARIAM purissimam*. Lib. impress. Hispali apud Stanislauum Polonum, anno 1520. in 4.

RITUALIA sunt varia, quæ reperiuntur cum festiuitate Conceptionis Græcorum (ut ipsi vocant) Theotocia, Antologium, Euehologium & Luceruarium

narium passim vocant Virginem *MARIAM* omnino puram, à cunctis fordibus *Immaculatam ac immaculatissimam super omnes*, omnem ignorantem maculam, ab omnibus nãvis *intactam*, sine noxa, & in medio spinarum purissimum lilium, omnibus modis innocentem & *Immaculatam*, &c. Quæ epitheta cum originali macula stare non possunt. Vide Joannem Eusebium in *Sacro-syll.* §. 9.

Diurnale Sanctæ Ecclesiæ Toletanæ, habet *Officium Conceptionis Virginis MARIÆ* folio 353. Lib. impress. 1507. in 4.

Item, in libro dicto: Octavarium Romanum, cujus titulus est: In quo ponuntur *Lectiões* secundi & tertii Nocturni singulis diebus recitandæ infra octavas festorum, præsertim Patronorum locorum, & titularium Ecclesiarum, quæ juxta Rubricas Breviarii Romani celebrari debent, à Sacra Rituum Congregatione ad usum totius orbis Ecclesiarum approbatæ, additis in hac secunda editione tum *Responsoriis*, tum *Lectiõibus*, quæ in prima ex eodem Breviario hinc inde quærebatur, &c. die 8. Decemb. Intra octavam *Conceptionis Beatæ MARIÆ*, &c. & adducit *Lectiões* pro tota octava, incipiendo à die secunda. Lib. impress. Neapoli 1628. in 8.

Item, *Antheologium Græcorum* novum ad Horas *Canonicas nocturnas*, die Sancti Demetrii Martyris 26. Octobris, sic habet: *Sine noxa* in medio spinarum reperitur velut purissimum lilium convallium ò Dei Mater, &c. Vide Joan. Euseb. Nieremb. lib. Excep. cap. 13. fol. 242.

Item, *Catechismus Romanus* ex decreto Sacrosancti Concilii Tridentini, jussu Pij V. Pontificis Maximi editus, in explicatione Symboli de 3. art. cap. 4. §. 9. Quod Christus secundus Adam & *MARIA* altera Eva rectè dicitur, fol. 46. inquit: Solet interdum Apostolus Christum Jesum novissimum Adam appellare, eumque primo Adam conferre. Nam, ut in primo omnes homines moriuntur; ita in secundo omnes homines ad vitam revocatur: atque, ut Adam quod ad naturalem conditionem pertinet, humani generis parens fuit; ita Christus gratiæ & gloriæ Auctor est. Ad eum modum nobis etiam licet Virginem Matrem cum Eva ita conferre, ut priori Evæ secunda Eva quæ est *MARIA* respondeat; quemadmodum secundum Adam, hoc est Christum, primo Adam respondere ostendimus. Eva enim, quia serpenti fidem habuit, maledictam & mortem in humanum genus inexit; & *MARIA* postquam Angelo credidit, Dei bonitate effectum est, ut benedictio & vita ad homines perveniret. Propter Evam nascimur filij iræ: à *MARIA* Jesum Christum accepimus, per quem filij gratiæ regeneramur. Evæ dictum est: In dolore paries filios; *MARIA* hac lege soluta est, &c. Lib. impress. Venetijs 1621. in 8. *Catechismus* proportionaliter loquitur de Christo Domino respectu Adami, sicut & de *MARIA* respectu Evæ. Sed proprius vice versa: eadem enim consideranda sunt in *MARIA*, quæ sunt in Christo Domino, excepto quòd sit Deus, quòd caput & redemptor, & similia, quæ consequuntur unionem & quæ cum puro homine stare non possunt: alia verò gratuita personalia, quæ in Christo fuerunt per naturam, pietas & scientia, non debent denegari *MARIÆ*. Item, si *MARIA* soluta est ab illa lege communi: In dolore paries; cur etiam non esset soluta à maledictione communi peccati originalis?

Item, Ceremoniale Monachorum Congregationis Cælestinorum, in nocte Conceptionis Domina nostræ habet pro *Conceptione* duodecim *Benedictiones* pulcherrimas, quas invenies in Armamentario nostro desumptas ex libro impress. Bononiæ 1549. in 8. & supra verb. Cælestinorum Religio.

Item, Ceremoniale divini officij secundum Ordinem Beatæ Virginis *MARIÆ* de Monte Carmeli, fol. 518. in tabula Missalis habet hanc rubricam: *In festo Conceptionis gloriosa Virginis MARIÆ duplex majus*. Nondicitur Antiphona: Veni Sancte Spiritus. Introitus: Gaudeamus. Psalm. Eructavit. Vers. Gloria Patri. Gaudeamus. Gloria in excelsis. Graduale: Benedicta. Versic. Virgo Dei. Alleluya, alleluya, Conceptio. Credo. Offertor. Felix. Commemoratur. Regina. Et libro 2. rubrica 49. fol. 404. in Missa de *Conceptione* dicitur Introitus: Salve sancta Parens. In Oratione dicitur: In Commemoratione Conceptionis, loco: In Conceptione. Allel. Virga Jesse. Si post Septuagesimam Tractus dicens fuerit, dicitur: Virgo *MARIA*. Si duo versus Alleluia dici debeant; secundus erit: Per te Dei Genitrix. De Missa votiva temporis Paschalis in secreta Commemoratione loco: Solemni, dicitur... In Præfatione: Et te in commemoratione *Conceptionis* dicitur. In post Com. dimittitur: Celebratis annuæ. Et hæc eadem Missa sic signata cum alleluia, dicitur tempore Paschali. Item, rubrica 20. quòd tempore Adventus non dicitur Te Deum, nisi in die *Conceptionis Beatæ Virginis*, vel in quo tale festum celebratur. Lib. impress. 1616. in 4.

Item, Diurnale secundum morem almi Ordinis Sanctæ *MARIÆ* de Mercede Redemptionis Captivorum: *In festo Immaculatæ Conceptionis Virg. MARIÆ* in primis Vesperis Antiphona: Sicut lilium. Extat folio 74. à tergo. Impress. Vallisoleti 1540. in 12.

Item, Diurnale Rom. denuò recognitum, &c. fol. 145. *Concep. B. M. duplex majus*. Ant. Sicut lilium, &c. Oratio: Deus, qui per *Immaculatam Virginis Conceptionem*, &c. Ad Matutinum Invitatorium: *Immaculatam Conceptionem*. Hymnus: O gloriosa Domina, &c. Antiphona: Tota pulchra es *MARIA*, & macula originalis non est in te. Ad Laudes: Quam pulchra es. Ad Vesperas: Quam pulchri sunt, &c. Lib. impress. Parisijs anno 1538.

Item, *Enchiridion præclaræ Ecclesiæ Sarum*, devotissimis precationibus ac venustissimis imaginibus, & ijs quidem non paucis refertum, ad octavam diem Decembris adducit festum *Conceptionis Beatæ MARIÆ*, passimque vocat Virginem *MARIAM* puram, incontaminatam, &c.

Item, folio 69. in Oratione ad Virginem, dicit: Stella cæli extirpavit, quæ lactavit Dominum, mortis pestem, quam plantavit primus Parens hominum, &c. Et infra folio 208. à tergo: Ave rosa sine spinis tu, quam Pater in divinis majestate sublimavit, & ab omni vā purgavit, &c. Lib. impress. Parisijs anno 1616. in 16.

Item, *Euchologium, sive Rituale Græcorum*, editum à R. P. Jacobo Goar Ordinis Prædicatorum, multa habet pro omnimoda Virginis *MARIÆ* puritate, ex quibus breviter sequentia transcribo. In ordinatione Episcopi dicitur de Verbo æterno: *Hominem abjectissimum & totum in peccatum lapsū assumpsit ex puris & Virgineis sanguinibus solius Immaculatæ & mundissimæ Virginis*, &c. Si ergo dum

dum agit de originali peccato & lapsu hominis, vocat Virginem puram & Immaculatam quod de prima puritate, sive per ordinem ad illam Adami macula loquatur, plusquam verisimile est. Item, passim in eodem lib. commendatur puritas ipsius, vocando ipsam sanctissimam, intemeratam omnibus modis, unde quaque sanctam, super omnes benedictam & super benedictam, Immaculatam omnibus modis, inculpatam omnino, illibatam omnibus modis, Immaculatissimam totam & omnibus modis puram, protosanciam. Ac denique Ode 3. inquit: Non est præter te innocens quiquam, Immaculata Dei Genitrix, &c. Quoad omnia hæc epitheta ad Conceptionem Virginis MARIÆ applicata lege Eusebium libro de perpet. object. Conceptionis c. 4. & capite 32. latè.

Item, Enchiridion seu Manuale Fratrum Minorū à quodam Provinciali Sancti Jacobi editum & à Fratribus Provinciae Aragoniæ typis madatum, fol. 127. Quomodo festum Conceptionis Virginis MARIÆ debeat celebrari tam in Vesperis, quam in octava. Hispali 1635. in 4.

Item, extat Litaniam purissimam ac Immaculatam Conceptionis sacratissimam Virginis MARIÆ extracta ex sacra Scriptura, & Sanctorum Patrum dictis ac auctoritatibus, &c. ut habetur in libro impress. Neapoli 1641. in 12.

Item, Manuale Sacramentorum secundum usum almæ Ecclesiæ Toletanæ, &c. ad diem 8. Decembris, de Conceptione sanctæ MARIÆ Virginis cap. 6. Lib. impress. Granatæ 1654. in 4. regali.

Item, Manuale seu Officiarium Sacerdotum secundum usum Parisien. ad diem 8. Decemb. Quod in festo Conceptionis Beatæ MARIÆ ab omni opere manuali & feriali est abstinentum. Lib. impress. Parisijs absque anno.

Item, Manuale Solidaritatis Beatæ Virginis, de Conceptione Beatæ Virginis Considerationes. Item, in Litaniam de Conceptione Beatæ Virginis Dei Genitricis MARIÆ sequentia habentur, quæ ejus Conceptionem ab omni labe originali immunem & alienam offendere videntur: Sine peccato concepta: Serpentis caput conterens: Lucerna inextincta: Speculum sine macula: Lilium inter spinas: Terra sacerdotalis immutis: Per Immaculatam Conceptionem tuam, libera nos gloriosa Virgo. Item, de eadem Immaculata Virginis Conceptione alia sparsim ibidem habentur, quæ nos brevitatis gratiâ omittimus: consule ipsum Librum impress. Antuerpiæ, anno salutis 1600. in 12. Item, folio 1. Indulgentia Gregorij XIII. pro die Conceptionis: Omnipotentis Dei. Nonis Decembris anno 13.

Item, Menæologus Græcus 25. Martij Homiliâ de Annuntiatione inquit: Primò quidem providentia singulari perfecit, ut sacra Virgo ab ipso vitæ suæ principio tam omnino existeret pura, quam esse puram decebat. illam, quæ tanto bono, id est Christo, digna existeret, &c. Vide alia apud Joannem Eusebium lib. Exception. cap. 13. fol. 201. Item, Menologium Græcorum ad diem 9. Decembris: Commemoratio Sanctæ Annæ Matris Deiparæ Virginis, &c. Extat tom. 2. antiquæ lectionis Henrici Canisij folio 930. Lib. impress. Ingolstadtij 1602. in 4.

Item, Ordo generalis divini officij recitandi juxta ritum Breviarij Romani in perpetuum, auctore Carolo Guyet Turonensi, ad diem octavam De-

cembris, Quod Conceptio Beatæ MARIÆ celebretur duplex majus. Impress. Flexiæ 1622. in 8.

Item, Promptuarium Ecclesiasticarum precatonum in gratiam Laicorum compactum, de Conceptione Virginis MARIÆ officium. Parisijs 1581. in 12.

Item, Rituale Romanum, sive Familiare Clericorum, ad diem octavam Decembris adducit festum Conceptionis Virginis MARIÆ. Item, in festo Conceptionis Beatissimæ Virginis MARIÆ ad Tertiam Resp. breve cum cantu.

Item, in Tractatu de Coloribus Paramentorum, Quod in festo Conceptionis Beatæ Virginis sint paramenta sicut in alijs ejus festivitatibus. Lib. absque anno impressionis in Bibliotheca Collegij Romani sub titulo: Directorium divinatorum officiorum.

Item, in Rituali Sacramentorū ad usum Mediolanensis Ecclesiæ à Sancto Carolo restituto, in festo Conceptionis Hymnum. Lib. impress. Mediolani 1613. in 4.

Item, in Rituali Romano Urbani VIII. Pontificis Maximi jussu edito Illyrica lingua die 8. Decembris: Lactye Beatæ MARIÆ die 6. de vestr. Lib. impress. Romæ 1640. in 4.

Item, Rituale Græcorum, in quo continentur ritus & ordines divinæ Liturgiæ, Officiorum, Sacramentorum, Consecrationum, Benedictionum, funerum, Orationum juxta usum Orientalis Ecclesiæ, de Ordine sacri Ministri folio 9. vocat Virginem MARIAM Deiparam illibatam. Et in Orationibus Lucernarij, fol. 38. Sanctissimæ & illibate, super omnes benedictæ, & fol. 49. & 42. & in officio Laudum folio 53. & in Missa sancti Joannis Chrysostomi folio 65. & 66. & 74. & folio 85. & in Missa Sancti Patris Basilij folio 170. Item, in officio Bigamos folio 408. Item, in officio minori aquæ benedictæ folio 442. & 443. & 445. & 446. Item, in officio Exequiarum folio 529. inquit: Qui prius Evam ex Adami costa primam omnium matrem formavit, in illibato tuo utero carne circumdatur, per quam mortis, opura, dissolvit potestatem. Item, infra fol. 530. vocat Virginem MARIAM vas illibatum, templum intemeratum, arcam sanctissimam, Virgineum sanctitatis locum. Item, in officio funerum Sacerdotis fol. 572. & fol. 576. Solam puram & illibatam & puram Dominam. Item, in officio agentis animam fol. 739. Item, in terræ motus periculo fol. 786. & 788. & in officio Dedicationis templi fol. 839. & 842. & in Canone supplici ad Deiparam, sive confessione peccatoris folio 874.

Item, in officio magni & Angelici habitus vocatur Virgo MARIA pura, quæ peperit benedictionem fol. 504. Item, tota pura & sola pura. Et in Officio Exequiarum sola pura, & illibata Virgo fol. 548. & 556. & in officio pro infirmis fol. 725. & in Exorcismo magni Basilij folio 725. & in Canone ad elementem Dominum fol. 772. & 773. & in pestilentialis morbi periculo folio 793. & in officio communis supplicationis fol. 856. & 858. ac in Canone supplici ad Deiparam sive confessione peccatoris fol. 872. & 874. & alibi passim.

Item, vocat Virginem MARIAM Immaculatam in officio aquæ benedictæ, fol. 450. & in officio magni Angelici habitus fol. 501. & in officio Exequiarum: Non est præter te innocens quiquam, Immaculata Dei Genitrix fol. 529. & fol. 531. Omni creatura superior facta es, o Immaculata. Et in varijs lectionibus fol. 668. & in pestilentialis morbi periculo

folio 793. & in Canone supplici ad Deiparam sive confessione peccatoris fol. 782. Item, vocat Virginem Sanctissimam intemeratam, & super omnes benedictam in Missa Sancti Joannis Chrysostomi folio 63. & folio 83. & in varijs Lectionibus folio 394. Item, vocat Virginem *MARIAM purissimam* in varijs lectionibus folio 309. & in officio fune- rum Sacerdotis fol. 572. & pro pueris vitâ functis & alibi sæpissimè. Item, vocat Deiparam Virg. *MARIAM solam benedictam, & sanctam* in officio Sacerdotis turpi somno polluti. Quæ omnia reperies in libro ex Græco in Latinum converso à R. P. Jacobo Goar Perusino Ordinis Prædicatorum. Impr. Lutetiæ Parisiorum 1647. in folio regali.

ROBERTUS, absque alio cognomine, in sermone primo de Annuntiatione (habet enim tres de hoc mysterio) ad illud: Ave, sic inquit: Secundo modo in Virgine, per Ave excellentia naturæ monstratur: quia ab alio triplici væ immunis fuit, scilicet concupiscentiæ, culpæ & pœnæ; de quo Apocalypsis 18. Aquila clamabat: Væ, væ, væ, habitantibus in terra. Fuit ergo Beata Virgo sine primo væ ærumnæ, concupiscentiæ, peccati originalis, quia sine ea concepta est; Cant. 4. Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te. Aut in ea omnino fuit extincta per Spiritus sancti sanctificationem. Unde Psalm. Sanctificavit tabernaculum suum Altissimus, id est, B. Virginem, in qua novem mensibus habitavit & c. Est sermo impress. in infantia typographiæ absque loco & an. cum alijs Opusculis & sermonibus ejusdem Auctoris, & Gersonis apud Cruciferos Namurei, in fol.

ROBERTUS Aquensis, Archiepiscopus Gallus, in Concilio Provinciali Avinionensi subscripsit decretum circa festum Conceptionis Virginis *MARIÆ* edito, ut dicitur in Purp. Mariana, fol. 369.

ROBERTUS Bellarminus, Societatis Jesu S. R. E. Cardinalis Politianus, in tomo 4. suarum disputationum lib. 4. de Amissione gratiæ & statu peccati, cap. 15. 16. 17. Quod Beata Virgo *MARIA* fuerit sine peccato originali concepta, Capita tria à col. 290. usque 305. Lib. impress. Coloniae 1619. in folio.

Item, circa Decretum Concilij Tridentini de Conceptione Immaculate Virginis *MARIÆ* declarationes & observationes. Lib. impress. Lugduni 1634. in 4. regali.

Item, approbavit atque laudavit Officium pro infra octav. Conceptionis B. Virginis *MARIÆ* à R. P. Bartholomæo Gavanto Clerico Regulari elaboratum, ex testimonio D. D. Francisci Mariæ Cardinalis à Mõnte, ut dicitur in Octavario Romano. Impress. Neapoli 1628. in 8.

Item, in lib. de Doctrina Christiana composito ex mandato Clementis VIII. Pont. Max. reviso & approbato à sacra Congregatione, super Ave *MARIA* ait, Quod Beata Virgo *MARIA* fuit plena gratiâ, quia ipsa quantum ad primum effectum nunquam habuit maculam ullam peccati, nec originalis, nec actualis, nec mortalis, nec venialis. Impress. Romæ 1627. in 12. Vide Velazquez fol. 347.

Item, eximijs verbis approbavit votum emissum à R. P. Joanne Berkman de tuenda immunitate *V. MARIÆ* à peccato originali. Vide Joannem Antonium Velazquez libro 4. de *MARIA* Immaculatè concepta, dissert. 9. adnot. 3. fol. 370.

Item, in libro Concionum Lovanensium, con-

cionè 42. de Nativitate *MARIÆ* Virginis, inquit: Etenim hæc sententiâ edocemur Virginem nostrâ longè aliter natam esse, quam cæteri Adæ filij nati soleant. Non etenim tenebris circumdata peccatorum, sed gratiæ splendore illustris, quasi aurora valde rutilans orbi terrarum illuxit; nec originalis culpæ maculis sedata, sed pulchra ut luna, & c. Alia invenies in eodem sermone de puritate & immunitate Virginis *MARIÆ* à peccato, ut est illud: Pulchra est *MARIA* ut luna: nec id solum; sed pulchrior quàm luna: luna siquidem nunquam certis maculis caret; *MARIA* verò tota pulchra est & macula non est in ea.

Item, Concione super Missus est, fol. 437. inquit: Quid enim majus difficilius, quàm per viam vitæ hujus, viam luto & sordibus plenam, ubi aliqui usque ad verticem ingrediuntur, formam unam (id est Virginem *MARIAM*) iter facere, & pedes suos non solum à sordibus & luto, sed etiam à minutissimo pulvere mundos conservare potuissent? Quis igitur hoc nobis persuadet? Primum sponsum ejus Spiritus veritatis, cum de ea in Cantic. amoris quasi gloriatur, ac dicit: Sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filias. Et rursus apertius: Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te, & c. Alia vide à folio 426. usque 466. Lib. impress. Cameraci 1617. in 4.

Item, edito Opusculum seu Sententiam pronuntiatam de Conceptione Beate Virginis *MARIÆ* ultimo die Augusti anno 1617. coram Paulo V. & Congregatione Illustrissimorum Cardinalium Sanctæ Inquisitionis, & c. Quod manuscrip. habeo apud me ex Autographo ejusdem Cardinalis.

ROBERTUS Fofanus Namurensis, in libro: Conciones catechisticæ universam Catechismi doctrinam cum insigni moralitate ad captum populi Christiani cõplectentes, Concione 25. in Salutationem Angelicam, fol. 243. inter alia sic ait: Ave, inquit, id est gaude. Prima gaude de tota massa corrupta propaginis humanæ. Prima gaude de exulibus ejectionis & lugentibus. Prima à væ eximeris, prima à væ maledictionis liberaris, prima à væ damnationis, & c. Vide alia quæ plura ibi usque ad folium 255. Lib. impress. Leodij 1618. in 4.

ROBERTUS Francinettus Italus, in libro de Corona Virginis *MARIÆ*, fol. 50. de Modo recitandi Coronam ac de Privilegijs ei concessis, ait, Quod fuit ab æterno prædestinata super omnes creaturas, præfigurata à Patriarchis, prophetata à Prophetis, concepta à Joachimo & Anna senibus & sterilibus, primo sancta quàm nata, & c. Impress. Romæ 1607. in 16.

ROBERTUS Gaguinus, Generalis Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Gallus, de Conceptione Beatissime Virginis *MARIÆ* contra Vincentium de Castro Novo Librum carmine conscriptum, Parisijs 1497. in 4. & 1617. in 8. & in lib. R. P. E. Marci Antonij Alos in Appendice. Lib. impress. Valentia 1657. in fol.

Item, scripsit alium Tractatum seu Orationem ad Fratres sui Ordinis de Conceptione Virginis *MARIÆ* soluta oratione, ut ibidem dicitur.

Item, in Annalib. de Francorum Regum gestis, lib. 9. fol. 185. in Carlo VI. assert de retractatione Joannis de Montefono circa Conceptionem Beate *MARIÆ* Virginis præcipua ac singularia. Impress. Parisijs 1614. in 8. & lingua Gallica 1525. in fol. & Parisijs 1528. in 4. Cujus verba sunt: Per hanc

hanc tempestatem Joannes Montefonus Ordinarius D. Dominici Theologus, magni nominis Doctor, ad populum de Diva *MARIE* Virginis puritate concionatus, cum originali contaminatione reliquæ humanæ propaginis instar fuisse infectam dissevit, quem alter ejusdem Ordinis Theologus haberet: Ego (inquit) nisi palam ostendero Christi Matrem paternæ originis labem dum conciperetur contraxisse, Huic appellari non erubescio (est enim id apud Francos nomen ridiculum). Eam ob rem diu in consuetudine fuit, ut ejus Ordinis Fratres Huic à pueris passim vocarentur. Discussa in præsentia Pontificis Innocentii VII. veritate, procurante maximè Parisiensi schola, Montefonus Parisium redire, & quæ de Virgine temerè prædicaverat, retractare compellitur, &c.

Item, ad calcem suorum Operum, carmine Asclipiadao ad Divam Virginem sic inquit:

*Virgo labe carens a there purior
Expurga vitium*

Impress. ut supra.

Item, in Carmine secundo de S. Joachimo Patre Virginis *MARIE*, inquit:

*Si quis enim vitij nonnunquam & criminis expers,
Hunc nullo credas desipuisse malo.
Non potuit vitio ladi tam virida radix,
Flos unde & fructus fert super astra comas.*

Extat cum aliis ad finem vitæ Christi Landulphi Carthusiani, folio 563. in 4.

Item, edidit alium de puritate Conceptionis B. Virginis Tractatum, qui incipit: Nemo Christianæ Religionis instituta secutus, &c. Et etiam officium de Conceptione Virg. & incipit. Antiph. Incipe sancta cohors, &c. Item, misit ad Arnoldum Bostium Carmelitanum alium Tractatum, editum anno 1488. contra Vincentium Bandellum oratione ligata, qui incipit: Vicisti me tandem Bostii. Item, edidit alium Tractatum versu, dicatum Academiæ Parisiensi, & incipit: Scio difficillimum esse de pietate scribenti, &c. Tractatus verò sic: Est mihi mens, &c. In multis coincidit cum antecessenti.

ROBERTUS Gobin, in lib. Sermonum incipient: Cum non exiguo, sed laborioso, &c. scripto anno 1420. habet Sermonem de Conceptione Virginis *MARIE* sub themate: Quæretur peccatum illius & non invenietur Psal. 14. Originaliter habentur hæc verba, &c. ubi de Immaculata Conceptione latè. Lib. manuscr. in Collegio Navarra Parisijs in folio.

ROBERTUS Grossetestus, Linconiensis Episcopus in Anglia, qui floruit ad annum 1242. scripsit pro Immaculata Virginis *MARIE* Conceptione, ut his verbis refert Joannes Vitalis in suo Defensorio, lib. 4. ancill. 7. in principio, dicens: In secunda decade alios decem habuit Doctores solemnes; quorum primus erat Dominus Robertus Linconiensis, qui in tractatu quem fecit de laudibus Virginis Matris Dei, affirmat fuisse sine originali conceptione. Hæc Vitalis loco citato. Sed hunc Adversarii pro se citant, de quo alibi. Extat etiam in transumpto Alani & in alijs plurimis.

ROBERTUS Guollin, Ordinis Prædicatorum Gallus, in libro ejus titulus est: Enigmes sacrez composez en l'honneur de la Vierge *MARIE*, par le grand Evesque d'Avila Toftat; nouvellement expliquez avec une facile methode applicable

aux festes solemnelles de la mesme Vierge, enigmatè 2. à folio 22. usque 46. agit de Immaculata Virginis *MARIE* Conceptione, cujus aliquæ auctoritates hic notantur. Dicit enim: S'il est vrai, que la Vierge sacrée est le seulurgeon de l'espece raisonnable, qui se trouve affranchi de la servitude du diable, & libre de la malediction originelle, &c. Je dit donc, que cete Vierge choisie pour la Mere du Sauveur de nos ames est demeurée pure & nette par une grace speciale entre les enfans d'Adam, &c. Donc je concluray que Toftat à bien dit, que la Vierge est vas pur, & non pur, selon les diverses opinions. Toutesfois puis que la chose est indecise, & que l'on celebre la Conception pour ne sçavoir en quel temps elle a été sanctifiée, selon le même S. Thomas (si tant est qu'elle ait été) je suivray l'opinion plus commune, qui professe la Conception Immaculée de la Vierge, & dit autant plus volontiers que le même Saint Thomas l'approuve en terme exprès, sur le premier des Sentences, quand il dit, que la pureté se peut connoître par son contraire: Et idèo potest aliquid creatum inveniri, quo nihil purius esse potest in rebus creatis, si nulla contagione peccati sit inquinatum; & talis fuit puritas Beatæ Virginis, quæ à peccato originali & actuali immunis fuit, &c. Lib. impress. Parisijs 1619. in 8. Deinde discurrendo per varias Scripturæ sacræ figuras probat & declarat puræ, Immaculatæ ac Sanctæ Conceptionis mysterium, quæ si transcribenda essent, nimium materia excresceret.

ROBERTUS deHanyvel, Rothomagensis Gallus, Poëmate ad Sanctissimam Dei Genitricem, fol. 19. Quod Virgo *MARIA* fuit absque noxa & primorum parentum vitio. Item, de Conceptione Sanctæ & Nativitate Dei Genitricis *MARIE* Poëma alterum ibidem, fol. 20. Item, de eadem Conceptione & Nativitate Poëma alterum, folio 22. in suo libro Hymnorum impress. Rothomagi 1636. in 12. & 1639. in 12.

ROBERTUS Hardebius, Ordinis Carmelitarum Anglus, qui scripsit ad annum 1450. edidit Conciones de mysterio Immaculatæ Conceptionis Virginis *MARIE*. Ita Hippolytus Marraccius in Catalogo ad annum 1450. & in Bibliotheca folio 335. ex Pitseo.

ROBERTUS Hauport Germanus, in libro dicto: Theatre de *MARIE*, tomo 2. Le triumphe du Ciel, in brevi discursu vitæ Sanctissimæ Matris Dei à folio 137. latissimè agit de Immaculata Conceptione, & à peccato originali præsertatione cum locis Scripturæ & Sanctorum Patrum, aliorumque auctoritatibus; ut videre est in libro impress. Duaci apud Balthasarem Bellerum 1604. in 16.

ROBERTUS Holkot, Ordinis Prædicatorum Germanus, in librum Sapientiæ Salomonis cap. 14. lectione 160. folio 239. à tergo inquit: Circa illam particulam: Propter hoc etiam exiguo ligno credunt homines animas suas; notandum, quod Christus dici potest moraliter loquendo modicum lignum propter humilitatem, lignum propter fructus fertilitatem; de cujus modicitate scribitur ad Hebræos 2. Eum, qui modicum minus ab Angelis minoratus est, vidimus Jesum, de cujus ligni fertilitate dicitur in Psalmo: Et erit tanquam lignum quod plantatum est secus decursus aquarum, quod fructum suum dabit in tempore suo. Illud lignum plantatum fuit in terra, in benedicta Incarnatione, hoc est in Virgine gloriosa, de qua dicitur in Psal.

in Psalmo: Benedixisti Domine terram tuam. Ista terra est bona, quæ bene culta reddit fructum trigessimum, sexagesimum, vel centesimum; sed ista est multo melior, & magis benedicta, quæ sine labore vel cultura producit optimum fructum, & infinitæ bonitatis. Talis fuit V. benedicta, quæ sine naturæ subsidio genuit Christum mundo. Et ideo bene dicitur: Benedixisti Domine terram tuam; nã specialiter, singulariter & appropriatè fuit benedicta: & sicut lignum plantatum in terra solidat terram ex omni parte, & per radices suas colligat & constringit ne defluat; ita Christus plantatus in Virgine benedicta Matre sua eam solidavit virtutibus, & gratijs sic adstrinxit, quod nunquam defluere potuit per peccatum mortale vel veniale. Fuit enim sanctificata in utero, ita quod mundata à peccato originali, & in ea fomes ligatus sic, quod nunquam eam ad peccandum impulit. Et hæc fuit prima sanctificatio in utero matris suæ, & ista sanctificatio fuit verã ejus Conceptio. Nam quod cito Virgo Beata habuit esse in utero, tam cito fuit sancta; non enim potuit esse sancta antequam esset vera; ergo Conceptio Beatæ Virginis attenditur & sumitur penes instans infusio animæ in corpus sufficienter & debito modo organizatum, necnon ab omni qualitate inordinata, quam contraxerat ratione propagationis seminalis, purgatum & emundatum. Et sic patet, quod isto modo capiendò nomen Conceptionis, strictè & propriè *Beata Virgo non fuit concepta in peccato originali*. Alio modo capitur multum impropriè & largè pro infusione feminis in matricem, ex quo semine corpus debuit formari in utero matris suæ: & juxta hoc multum impropriè dicunt quidam ipsam fuisse conceptam in peccato originali; quod non est aliud, nisi quod anima B. Virginis fuisset corpori suo ex illo semine formato unita absque purificatione & emundatione illius corporis à qualitate morbida contracta ratione propagationis seminalis. Tunc certè, quam cito Beata Virgo esse habuisset, tam cito habuisset peccatum originale, quia fuisset sibi imputatum sicut Beato Joanni Baptistæ & Hieremiæ, qui tamen fuerunt sanctificati in utero matris. Sic ergo patet &c. Sed sanctificatio secunda fuit in Conceptione Filij sui benedicti, quando fomes ablatus fuit secundum essentiam, & gratiam superadditam, quæ flexibilitatem liberi arbitrij determinavit ad bonum: sicque ex tunc nullo modo potuit in malum flecti; unde tunc confirmata fuit sicut in via potuit. In prima namque sanctificatione ligatus fuit fomes, & gratia sibi collata fuit inclinans efficaciter liberum arbitrium in bonum; tamen non fuit tanta, quod flexibilitatem liberi arbitrij in malum aufereret, sicut nec gratia collata primo homini in statu innocentia; sed per providentiam divinam fuit continuè preservata & conservata, ut esset immunis à peccato, quamvis ante Conceptionem Filij Dei peccare potuisset, nisi fuisset preservata: sed in secunda sanctificatione sic sanctificata fuit, quod deinceps peccare non potuit, &c. Impress. Parisijs 1483. 1511. & 1515. & aliàs sæpe.

Item, in declaratione seu determinatione Oxoniensi, quæ incipit: Utrum doctrina venerabilis Anselmi debeat rationabiliter reprobari? probat quod non, quia nulla doctrina communiter approbata à Schola Catholica debet rationabiliter reprobari. Et arguens in oppositum eius, quod

Anselmus dixit libro 2. Cur Deus homo, cap. 16. Quod Beata Virgo in originali peccato fuit concepta, responderet Holkot sic ad litteram: Anselmus in hoc libro 2. Cur Deus homo, loquitur arguitivè. Patet: quia oppositum dicit in lib. de Conceptu Virginali per totum. Vel potest dici, quod loquatur Anselmus conditionaliter, quia ex communi concursu ita accidisset, nisi ab originali preservata fuisset, &c. Hæc Holkot; de quo Joannes Vitalis in Defensorio Conceptionis, lib. 4. Ancil. 7. ROBERTUS de Lizio sive Caraciolus, Ordinis Minorum Episcopus Aquinas Italus, de Conceptione Immaculata Beatæ Virginis habet Sermonem insignem per modum Tractatus, cujus hic est titulus: Serm. 24. de Conceptione Beatæ Virginis, de qua variæ sunt opiniones Doctorum, licet festum ab Ecclesia celebretur. Venetijs 1480. in 4. Latinè & Antuerpiæ 1490. in 4.

Item, Italicè de Conceptione Immaculata Virginis gloriose. Venetijs 1555. in 4.

Item, in lib. de Timore divinorum judiciorum agit de judicio Dei contra primos parentes mandato Dei inobedientes, ubi plura de peccato originali.

Item, in Sermonibus à prima Dominica Adventus, &c. sermone de Sancto Josepho, qui extat ad finem Tractatus, fol. 73. col. 3. ad medium, inquit: Ambrosius dicit, quod Virgo Mater Dei fuit sanctior alijs, ac plena Spiritu sancto, & erat Virgo non solum corpore, sed etiam mente; neque in ea fuit unquam macula alienius peccati, &c. Lib. impress. Venetijs 1475. in 4.

ROBERTUS de la Porta, Doctor Parisiensis, Ordinis S. Augustini Prior Generalis Gallus, dotavit, auxit atque exornavit Capellam Immaculatae Conceptionis Virginis MARIE in Convento magno Sancti Augustini Parisien. huicque mysterio devotissimus asseritur in libro Recollectionis privilegior. Confraternitatis ejusdem Capellæ, fol. 17. Impress. Parisijs 1632. in 16.

ROBERTUS Pulli, S. R. E. Cardinalis & Cancellarius Parisien. scripsit super Sententias, & lib. 2. cap. 31. sub titulo: Uno sorduit peccato hominum tota multitudo, inquit: Sed vix primus cum conjugè deliquit; unde extra paradysum rea prolesteretur universa. Omnes ergo simul & semel peccaverunt; quoniam ille solus, in quo adhuc casualiter omnes seminaliterque coarctabantur, peccavit, de ejus peccato semel admisso pariter omnes reatum contraherent. Unde secundum illum locum Joan. Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi, &c. Item, in 3. Sent. cap. 5. de Filij Conceptione & Incarnatione, inquit: Quid est concipere? semen de viro susceptum retinere. Non sic ergo; sed aliter Virgo concepit, utique non de viro, sed de Spiritu sancto. Quomodo tamen de eo? Sicut ex coitu viri utrumque semen elicitur, sed turpiter, quia ardentè: ita per Spiritum sanctum ex MARIA Virgine portio illa, quæ in hominem formanda erat, personaliter separata est procul dubio venerabiliter, quia absque libidine: parum dico, quia & absque originali omni labe. Nimirum ita illum decebat, qui de hoc gerebat, &c. Iste antiquus Auctor fuit, ut videre est in manu. existente apud S. Victorem Parisijs fol. eum vixerit ad annum 1146. & tamen nihil habet nisi relata: ergo non omnes antiqui sustinuerunt opinionem contrariam. Eius Opera novissimè fuerunt impress. Parisijs, anno 1655. in fol.

ROBER-

- ROBERTUS** de Ruffia sive Rutehus vel Rupertus, Ordinis Minorum, qui floruit ad annum 1290. in lib. 3. Sententiarum dist. 3. agit de immunitate Virginis *MARIÆ* à peccato originali, ut refert Antonius Daza, lib. de Concep. cap. 6. fol. 48. & iterum 49. à tergo. Salazarius, cap. 32. sect. 12. Waddingus de eo facit mentionem, fol. 309. Leon, class. 9.
- ROBERTUS** Stephanus Gallus, scripsit Tractatum seu Librum de puritate Conceptionis Beate *MARIÆ*. Sic ex Draudio Antonius de Leon; sed existimo, quòd iste sit Typographus, non Auctor, qui typis mandavit Tractatum de Conceptione Virginis Jodoci Clithovai.
- ROBERTUS** Turnerius Devonius, Orator & Philosophus Ingolstadiensis, in suis Orationibus, oratione 5. de diva Virginis Assumptione, folio 50. sic dicit: Fuit speculum, quod nullum delictum tamquam macula aspersit: tota pulchra es amica mea, & macula non est in te; neque enim (si rem subductis rationibus diligenter consideremus) possumus cogitare D. Virginem ullà vitij liturà aspersam, nisi plurimum de Dei & prudentia & providentia decerpamus &c. Et profectur latè probando ejus puritatem & præservationem.
- Item, in Oratione de Nativitate B. Virginis, in ordine 13. folio 136. Fuit flamma Spiritus sancti, quòd *MARIAM* æterna divina mentis præscriptio prius conceperit integram à labe, quam conceptu humano facta homo uteri materni angustijs contineretur, &c. Impress. Antuerpiæ 1597. in 8.
- ROCHUS** Pyrrhus, Doctor natione Siculus, in tomo 3. Sicilia sacra, refert quòd in Corleomina Civitate erectum fuit Monasterium Benedictinarum, sub titulo B. *MARIÆ* de Conceptione, auctoritate D. D. Joannis de Torres Episcopi Siracusani. Extat folio 247. Lib. impress. 1638. in folio.
- ROCHUS** de Soberal, Religiosus Ordinis Christi, in Lusitania, in lib. Historia de insigne aparecimiento de N. Señora da Luz, & suas obras maravillosas, &c. lib. 2. cap. 9. folio 85. loquens de quodam miraculo à sacratissima Virgine patratò, inquit: Nestas emendas que à divina Señora fezzem nos dos erros & defeitos da natureza pareze que sta como pagando à Deos en suas creaturas o cuidado que o mesmo señhor pos em à fazer à ella como dez nos Cantares seu ruga, non tacha alcuna, &c. Et infra cap. 12. folio 93. affirmat, quòd ipsa contrivit caput serpentis. Lib. impress. Ulyssiponæ 1610. in 4.
- RODERICUS** de Acuña, Episcopus ac Dominus Braccarenfis, edi fecit Breviarium illius Ecclesie, quod fol. 611. hæc habet: In Festo Conceptionis Beate *MARIÆ* Virginis solemne. Incipit: Gaude Mater Ecclesia. Impress. Braccaræ 1634.
- RODERICUS** de Alcaraz, Poëta Hispanus, scripsit Canticum pro Immaculata Conceptione Virginis Dei Matris, & extat apud Ferriol fol. 69.
- RODERICUS** Alphonus de Espinosa, Doctor Hispanus, habet Sermonem sub hoc titulo: En la fiesta que el cabildo feclar de Cordova hace por especial voto de la purissima Concepcion de nuestra Señora cada año. Impress. Cordubæ 1620. in 4. cum cum imaginel Immaculatæ Conceptionis, & incipit: Grandes.
- RODERICUS** Alvarez, Ordinis Fratrum Minorum Hispanus & Poëta; in quodam Carmine ad Librum Hippolyti de Olivares agit de Conceptione Virginis. Lib. impress. Limæ 1631. in 4. Alia habet pro hoc mysterio, quæ vidi eum esse juvenis.
- RODERICUS** de Arriaga Lucroniensis, Societatis Jesu Hispanus, in Disputationibus Theologicis in 3. part. D. Thomæ, tom. 61. disp. 16. de Ordine incarnationis respectu aliorum hominum, ubi de Immaculata Virginis Conceptione aliqua tractantur sect. 3. agit de ejus immunitate ab originali, & sect. 4. de liberatione à proximo debito. Lege à folio 172. usque 185. Lib. impress. Lugduni 1654. in folio.
- RODERICUS** Borgia Lenzolius Hispanus (Alexander Papa Sextus dictus) multa edidit pro Conceptione Virginis *MARIÆ*, dum esset in Sacra Petri sede. Vide verb. Alexander Papa Sextus.
- RODERICUS** Borgia, Dominus loci de Castelfanao Hispanus, maris tempestatem voto emissio de celebranda Beate Virginis Conceptione miraculosè evasit. Ex Armamentario Seraphico. Item, instituit de bonis suis, quolibet anno processionem faciendam per RR. DD. Canonicos, & Clerum Sedis Valentine die Sabbati post Festum Conceptionis Virginis *MARIÆ*, si impeditus non fuerit; aliàs die Veneris ante dictum diem Sabbati, in honorem Conceptionis Virginis *MARIÆ*: pro qua quidem Processione anno quolibet fundatà, promissit se daturum Canonicis & Capitulo Valent. 240. solidos, &c. Armament. Seraph. in Reg. colum. 564. & 670. Marraccius in Princip. Marianis.
- RODERICUS** Caro Hispanus, in libro cui titulus est: Sanctuario de nuestra Señora de Consolacion y antiguedad de la Villa de Utrera, dirigido ala Immaculada y purissima Concepcion de la Virgen Santissima nuestra Señora &c. in Dedicatoria, inquit: Aurora que se lebanta, estrella de mar, hermosa como la luna, escogida como el Sol, sin nube de pecado original, &c. Item, adducit Canticum in qua multa de præservatione Virginis à peccato originali &c. Vide ibi. Et infra in 2. parte sive relatione, & antiquitate Villa Utrera §. 4. folio 7. agit de Monasterio Conceptionis Virginis *MARIÆ* &c. Imp. Offunæ 1622. in 8.
- Item, de Immaculata Beate Virginis Conceptione Hieroglyphicum, quod extat in libro impress. Hispani 1616. in 4. fol. 64.
- Item, in Comment. Flavij Dextri de Conceptionis Sacratissima Virginis *MARIÆ* festivitate, & receptione, ad illud: A Jacobi prædicatione, &c. adducit Scholium quod incipit: Ergo illibatæ Concept. avcanum &c. Et infra adducit auctoritates Pauli Orosij, & Episcopi Helece, quas Commentarijs licet brevissimis illustrat, à folio 113. ad annum Christi 301. Lib. impress. Hispani 1627. in 4.
- RODERICUS** Carvajal & Robles, Poëta Hispanus, in Carmine ad Librum Hippolyti de Olivares agit de incontaminata Delparæ Conceptione. Lib. impress. Limæ 1631. in 4.
- RODERICUS** Cuntia, Archiepiscopus Braccarenfis Hispanus, loquendo de Domino Joanne Cardolaco VI. Archiepiscopo Braccarenfi, inquit: Fuit devotissimus Virg. Sanctissimæ; & in hac Ecclesia (scilicet Braccarenfi) dotavit festivitatem suæ purissimæ Conceptionis, in 1. parte Historiæ Ecclesiasticæ Archiepiscoporum & Sanctorum Braccaren. cap. 45. folio 191. Lib. impress. Braccaræ 1635. in folio.
- RODERICUS** Fernandez de Rivera, Poëta Hispanus,

Hispanus, scripsit Hispanicè Lib. Squadron humilde levantado ala devocion de la Immaculada Concepcion de la Virgen nuestra Señora, continentè centum Cautiones seu Decimas, & incipiunt: Ya que mi profana musa. Item, pro eadem Immaculata Conceptione Cantiones alias, quarum prima litteræ reddunt illud: *MARIA concebida sin pecado original*, en las primeras letras dellas, & incipiunt: *MARIA* mar à cuius manla orilla, &c. Item, fecit alia duo Poëmata pro eadem Immaculata Conceptione. Item, pro eadem Immaculata Conceptione Poëmata duo, folio 37. Item, pro eadem Conceptione aliud Poëma, folio 41. Item, Cantionem alteram pro eadem Virginis Conceptione, fol. 49. Item, aliud Poëma Latinum pro eadem Virginis Conceptione Immaculata, folio 68. Quæ omnia extant in lib. impress. Hispali 1616. in 4.

RODERICUS de Figueroa Sanz, Canonicus Magistralis Vallisoletanus, in obsequiis funeralibus D. D. Joannis de Zuniga Marchionis del Villar, &c. inquit: La universal clemencia de Christo Señor nuestro para con los hombres, y con los Angeles, que de unos y otros la hace redemptor, probable Theologia, dando passo à la redempcion preservante, que la piedad comun venera en el primer instante de la Immaculada Concepcion de la Madre de Dios, &c. Sermon. impress. Vallisoleti 1626. in 4.

RODERICUS Manrique Hispanus, an. 1614. edidit Matriti Discursus pro Immaculata Virginis Conceptione. Ita ad litteram Hippolytus Marraceus in Catalogo Mariano, & in Biblioth. fol. 339. Pistoia cor. 2. cap. 8. fol. 228.

RODERICUS Manrique, Societatis Jesu Hispanus, edidit Sermonem de Immaculata Conceptione Virginis *MARIÆ*, &c. declamatum in collatione S. Vincentii Hispanen. & impress. ibi 1615. in 4. Incipit: La Verdad eterna.

RODERICUS Mendez, Poëta Hispanus, edidit Hieroglyphicum de illibata Virginis *MARIÆ* Conceptione. Apud Alphonsum Ferriol de Concep. fol. 46.

RODERICUS Mendoza Roxas & Sandoval, Dux Infantatus, primus in Hispania Marchio, & Prorex Siciliae (ut dixit de ipso quidam) congenitam accepit, & cum lacte nutricis suxit Immaculatae Conceptionis *MARIÆ* fidem, cujus acerrimus defensor & propugator exiit, &c. Ita in elog. Panormi impress. anno 1651. in charta expanla. Item, fecit votum seu juramentum cum tota sua domo circa mysterium purissimæ ac Immaculatae Conceptionis, ut dicitur in rescripto impress. Panormi 1652. in charta expanla cum imagine Immaculatae Conceptionis.

Item, editus fuit libellus Hispanicus cum hac inscriptione: Letras que se cantan en la Capilla Real de Palermo, en la fiesta y octava que celebra en ella à la limpia Concepcion de nuestra Señora el Excelentissimo Señor Duque del Infantado, &c. Impress. Panormi 1652. in 4.

RODERICUS Ponze de Leon, Dux de Arcos, singulare fecit votum seu juramentum pro tuenda Immaculata Virginis *MARIÆ* Conceptione anno 1653. Impress. in folio cum imagine Immaculatae Conceptionis.

RODERICUS Ponze de Leon, Dux Marchenæ, anno 1616. votum seu juramentum fecit pro mysterio Immaculatae Conceptionis, ut dicitur in voto nepotistui, pag. 2.

RODERICUS de Portillo, Ordinis Minorum Hispanus, in libro Sermonum de Christo & eius

Sanctissima Madre, &c. libro 2. de Domina Angelorum, &c. de Immaculata Conceptione Virginis Domine nostre Sermones seu Tractatus octo, à folio 1. usque 134. ubi latissime de hoc mysterio. Lib. imp. Tauri 1630. in fol. & in principio habet imaginem Conceptionis.

Item, in Sermonè funerali D. Joannæ de Cordova in principio habet imaginem Immaculatae Conceptionis. Sermon. seorsum impress. Matriti 1624. in 4.

RODERICUS de Salazar, Ordinis Sanctissimæ Trinitatis, edidit Cantionem sub hoc titulo: En alabanza de la Reyna de los Angeles MARIA sanctissima, pura y limpia sin pecado original. Impress. cum tractatu R. P. Joannis Redondo Hispali, anno 1616. in 4.

RODERICUS de Solis, Ordinis S. Augustini Hispanus, in libro: Arte dada del mismo Dios à Abraham para servirle perfectamente, &c. part. 2. ad illa verba: Qui redimit de interitu vitam tuam, consideratione 6. folio 274. Quod Virgo *MARIA* fuit immunis ab omni peccato tam originali, quam originali. Lib. impress. Compluti 1594. in 4.

RODERICUS VanEnden, Doctor Hispanus, sermone de pompa funerali Philippi III. Hispaniarum Regis, folio 7. inquit: Tenia (dicen las relaciones que à estas Islas han venido) su Magestad gran devocion con la purissima Concepcion de la Virgen santissima Señora nuestra, cuius officio rezaba todos los dias. Pido perdon à la Reyna del cielo sino puso la diligencia posible para que su Santidad definieste su Concepcion purissima, a quien lleno de divino Spiritu con abundancia de lagrimas hizo voto si le alcanzaba de su precioso Hijo la vida de procurar con la posible diligencia, y todo el gasto de su Real hacienda necetaria, para que su limpia Concepcion se definieste, &c. Impress. 1622. in 4.

RODERICUS Zamoranus, Magister ac Cosmographus Hispanus, in Chronologia & Repertorio temporum, libro 3. in Catalogo seu Calendario festorum, ad diem 8. Decembris: Conceptio Domine nostre Virginis *MARIÆ* dies festivus, fol. 146. à tergo. Lib. impress. Hispali 1621. in 4.

RODULPHUS Agricola Frixius, Poëta antiquus, in Carmine ad laudem S. Annæ Avia Christi, sic cecinit:

*Anna parens, summe Genitrix veneranda parens,
Que pandis populis prima salutis iter,
Filia, quæ majus nihil est meliusve creatum
Germinem mortali, siliæ Virgo, parens.
Visceribus porta est hæc Anna tuis, & oranti
Gaudia magna Patri, gaudia fersque tibi.
Grande ratas precibus nature vertere leges,
Verteunt: sterilis sit modò læta Parens.
Et magnum fecisse Deo non irrita vota,
Vincit at illorum spernque precemque Deus.
Quid tantam prolem, quando hæc est omnia supra
Major, & humanis nobiliorque bonis?
Sed tamen accipiunt, & cum contingere ratas
Cetera non sperent, hoc neque posse patent.
Nascitur ergo, sacrisque salutat steribus orbem,
Que mundi lachrymas tollere prima venit, &c.*

Extat hæc Oratio seu votum curâ Theodorici de Pelingen impress. cum Opere Laurentij Cuperis Antuerpiæ 1591. in 16. Et si expressè non profiteatur Auctor Immaculatam Virginis Conceptionem; verba tamen si præmeditentur, redolent puritatem; nam si in Conceptione Virginis pandebat Anna prima salutis iter, sicut & ipsa Virgo prima

ma primæ salutis, scilicet justitiæ originalis, in suo Conceptu pandebat iter. Et si fuit major, & melius concepta omnibus creaturis, respice Adam; & Evam, inspicite Angelos in gratia creatos. Deinde, si in matre Anna vertitur lex, ut existeret fecunda, vertatur & in filia, illa: Omnes in Adam peccaverunt.

RODULPHUS Ardens, Doctor Pictaviensis, in Sermonibus de festivitibus Sanctorum, sermone de Annuntiatione, folio 46. ad illa verba: Gratia plena, inquit: Vocatur igitur excellenter, & quali appropriata nuncupatione gratia plena; quoniam nihil virtutis, nihil meriti, nihil honoris est, quod in ea non abundet; & gratia, quæ singulis sigillatim distribuuntur, **MARIÆ** universaliter conferuntur, &c. Igitur gratia seu justitia originalis, quæ fuit in Adam, fuit etiam in Virgine **MARIA**. Item, infra ad illud: Quod nascetur ex te sanctum, inquit: Non enim per hoc relativum quod, sola caro, sed persona significatur: neutrum tamen positum est ad majorem rei expressionem: si enim dixisset ille sanctus homo, vel ille sanctus vir; parum dixisse videretur, sed ait illud sanctum, ac si aperterè diceretur: ille, in quo nihil nisi sanctitas, nihil nisi bonitas est, &c. Nota illud: non solum caro, sed & persona sancta absolute; igitur sicut nec in persona fuit originale, ita neque in carne, prout assumpta de Virgine.

Item, Sermone de Assumptione, folio 94. inquit: Hinc est, quod Beata & venerabilis Virgo, **MARIA**, cujus hodie Assumptionem celebramus, quia præ cunctis (qui ab initio usque ad finem fuerunt vel futuri sunt) Dominum in munditia, humilitate, mansuetudine, simplicitate, sanctitate, ceterisque virtutibus magis studuit imitari, Dominique fieri hereditas omnibus modis desideravit, &c. Ab initio fuerunt Adam & Eva absque peccato originali, ac per consequens **V. MARIA**. Item, infra: Ineffabilem igitur fragrantiam sanctissimæ Virginis & Dei Matris Fratres charissimi admiremur, admirando delectemur, delectando æmulemur, æmulando de longè pro viribus nostris imitemur, omnem maculam, omnem turpitudinem fugientes. Lib. impress. Antuerpiæ 1570. in 8. Igitur Virgo **MARIA** omnem aufugit maculam; vel melius, ab ipsa omnis aufugit macula tam originalis, quam actualis.

RODULPHUS Ceulemans, Ordinis Præmonstratensis Canonicus, in Theologia habitæ Antuerpiæ die 12. Julij anno 1649. Thesi 10. hæc defendit: Omnes ex Adam via generationis ordinariæ procedentes (si *Deiparam* exceperis) peccato ejus inficiuntur, & nascuntur filij iræ. Impress. ibidem in 4.

RODULPHUS Chifius, Ordinis Prædicatorum, scripsit Sermonem de Conceptione Virginis Dei Matris **MARIÆ**, in quo inter alia inquit: Primò ostenditur, quod Deus Pater præservavit eam per suam potentiam. Secundo, quod Deus Filius præservavit eam per suam sapientiam. Tertiò, quod Spiritus sanctus præservavit eam per suam bonitatem, &c. Secundo dico, quod *Virgo MARIA* est sine peccato concepta, quod est per sacram Scripturam præfiguratum. Tertiò dico, quod exemplis est confirmatum, &c. Ita Andreas de Peruzzinis in Analyti purissimæ Conceptionis folio 62. Existimo tamen hunc esse eundem cum sequenti.

RODULPHUS Clutius, Ordinis Prædicatorum Flander, revivif, emendavit ac notis illustravit

Sermones Dormi securè vulgò nuncupatos, quorum Auctor fuit Joannes Werda Ordinis Minorum; & sermone 5. folio 38. usque 49. adducit Sermonem de Conceptione Beate **MARIÆ** Virginis, in quo latissimè rationibus, exemplis, auctoritatibus atque miraculis Virginem **MARIAM** fuisse à peccato originali præservatam probat. Lib. impress. Coloniae Agrippinæ 1612. in 8.

RODULPHUS Langius, Canonicus Monasteriensis Germanus, in libro dicto: Rosarium Virginis Beatissimæ gloriosissimæque Dei Matris **MARIÆ**, qui incipit: Virginis optimæ maximæ, &c. cecinit:

*Concepta Virgo libera criminis
Ave MARIA.*

Et infra: *Ave MARIA ante mundi constitutionem præelecta.* Extat manus. Fontibus in Brabantia apud Minores, & apud nos cum alio Opusculo impress. **RODULPHUS** Monaldus, Abbas Perusinus Italus, edidit Carmen de Beatissima Dei Genitrice **MARIA** sub hoc titulo: Magnæ puellæ infantulorum minimæ, Virgini Deiparæ castissimæ, integerrimæ, Immaculatæ, Patronæ, Dominæ, Reginæ Protheus iste versiculos, qui potest in mille formas verti, sacer & dicatus esto, &c. Pro nostro assumpto verba ista sufficerent; nam vocat **MARIAM** integram & Immaculatam; sed de etiam carmen, & est hujusmodi:

Quot mare dat guttas, præbet tot pocula gratis.

Extat in libello exculo Perusæ 1647. in 12. ad finem.

Item, in Idillio de Natali Virginis **MARIÆ**, ita cecinit:

*L' amovosa columba
Candida si che alle sue membra intasse
Cede la neve, el alabastro el latte.*

Lib. impress. Perusæ 1646. in 12.

RODULPHUS N. in Conventu Avinionensi coram venerabili cœtu S. R. E. Cardinalium habuit Sermonem de Conceptione Virginis **MARIÆ** teste Cartagena tomo 4. col. 419. Sed existimo, hunc fuisse Rodulphum, sive Richardum Armachanum Prælatum Hiberniæ.

RODULPHUS de Rivo, Tungrensis Decanus, in Calendario Ecclesiastico, ad diem 8. Decembris inquit: *Hodie ubi q. Conceptio Virginis gloriosa, &c. 9. lect.* non tenetur in Dominica. Extat cum quibusdam Historiis Sanctorum Joannis Hellfels à Lovanio. Impress. Lovanii, anno 1568. in 8.

ROMANUS Parisiensis ac antiquus Poëta, lib. 6. de sacra Virgine, inter alia, hæc cecinit:

*Auctor honestatis libram suspendit coram,
Ne sex in særum sæda parentis est,
Ne radix ramum vitæ, ne plantula robur,
Ne vitium damnet fontis inepta lues, &c.*

Et postea pergit: *Fabricata omni nota sæditatis semota.* Ita Cardinalis Vitalis in suo Defensorio, libro 4. cap. 5. ancil. 5. & in altero originali Alani, Si fabricata ergo fuit domus Mariana ab omni feeditate semota; & absque originali peccato.

Item, idem de eadem Virginis creatione, inquit: *Principio natura Dei sic fabricat adem,
Ne sex, ne vitium, ne nota sæder eam, &c.*

Item, Auctor iste edidit Epithalamium Virginis, in quo per Ave Angelicum probat *Deiparæ* immunitatem à peccato originali, ut insinuat idem Joannes Vitalis ubi supra.

ROMANUS à S. Philippo, Ordinis Carmelitarum

rum, in Theologia habita Lovanii die 5. Maii anno 1659. Theſi 18. &c. Ordinis decreto ab anno 1506. Carmelitæ defendimus, defendit D. Thomas, licet Opera ejus ubiq; corrupta ſupponantur, imo ipſam ab originali contrahendi debito fuiſſe Angelis remotiorem putamus. Impreſſ. ibidem in 4.

ROMANUS Widman, Ordinis S. Benedicti profeſſus in Scheirin, fuit Religioſorum Congregationis Beata Virginis Conceptæ pro tempore Praefectus. Ita in libro dicto: Diſſertatio Theologica. Impreſſ. Ingolſtadii 1623. in 4.

ROMUALDUS Salernitanus Archiepiſcopus, in ſermone de Virginis Annuntiatione de immunitate Virginis MARIE à peccato originali loquitur. Floruit ad annum 1156. Ex Serrano, lib. 2. cap. 25. num. 19. Leon claſſe 9.

ROSA Betrian & Beamonte, ſcœmina Hiſpana, ſcripſit Cationem ſeu Carmina pro Immaculata Conceptione Virginis MARIE. Impreſſ. cum alijs à Sanct. Zapata libro de Concep. folio 178.

ROTHOMAGENSIS Civitas, inſtituit feſtum Immaculatae Concept. circa annum Chriſti 1074. propter apparitionem factam Helſino Abbati in periculo maris conſtituto: quod fuit celebratum tunc & deinceps ſpeciali ſolemnitate in hac Civitate, ubi Fratres & Poëtæ decantant omnibus linguis V. ejuſdem Conceptionis laudes; ut dicitur in Compendio Hiſtoriae deſcriptionis principiorum Civitatum Galliae; & in libello de Confraternitate Immaculatae Conceptionis inſtituta Nivellæ apud Minores. Impreſſ. Namurci 1641.

RUALDEVIUS N. Auctor antiquus, ſuper illud: Ave gratia plena, inquit: Nunquam legimus in Scriptura ſacra aliquem Angelum dixiſſe alicui creaturæ humanæ: Ave, aut hanc Gabriëlis ſalutationem; & hoc in ſignum, quod ipſa fuit prima creatura libera à vā &c. Deinde agit, quomodo fuerit immunis à peccato originali. Ita in Summa dicta: Deſtructorium vitiorum, parte 4. cap. 28. Lib. impreſſ. Nuremberg. anno 1490. in fol.

RUARDUS Tappar ab Incluſa, Lovaniënſis Decanus, in libro de Explicatione Articulorum venerandæ Facultatis Sacrae Theologiae generalis ſtudij Lovaniënſis circa dogmata Eccleſiaſtica &c. art. 2. de Peccato originali folio 50. inquit: Et ſuper vacaneum eſt hic diſputatione, an peccatum originale virtualiter ſit in ſemine, vel in parente ſive ſancto ſive impio. Nam quia in Adam omnes peccavimus, & per hoc in nobis facti ſumus peccatores; nihil refert, quales ſint parentes immediati: immo ſi ſanctificati, fomite penitus extincto (ſicut erat in MARIA) ſine libidine generarent, proles peccatum originis contraherent, quia ex Ada naſcerentur propagine, &c. Lib. impreſſ. Lovanii 1565. in folio.

RUBUS Hanonius, in Hiſtoria harmonica, ſeu Quattuor Evangelista in unum, adducit indicem concionatorum pro feſtivitate Conceptionis Virginis MARIE. Duaci 1575. in 8. reg.

RUFFINUS Aquileienſis Presbyter, in Commentario ſuper 75. Pſalmos Davidis, Pſalmo 71. fol. 168. ad illa verba: Descendit ſicut pluvia in vellus, inquit: Rectè ergo MARIA velleri comparatur, de cujus fructu ſalutaria populis veſtimenta textuntur. Vellus planè MARIA eſt; ſiquidem de molli ſuo ejus Agnus egreſſus eſt, qui & ipſe Matr. lanciem, id eſt, carnem geſtans, molli vellere cunctorum operit vulnera populorum: omne enim peccati

vulnus Chriſti lanà ſuffunditur, Chriſti ſanguine fovetur, & ut ſanitatem recipiat Chriſti indumento veſtitur, &c. Lib. imp. Lugduni 1570. in fol.

RUFFINUS Sacciotus de Racuta, Ordinis Minorum Italus, in libro Corona virginis MARIE ſeſtione 4. fol. 56. Quod Virgo MARIA non cecidit in peccatum originale, ſed ab ipſo fuit præſervata, latè. Et ſeſtione 22. ad illa verba: Sancta MARIA, Quomodo Conceptio Virginis Matris fuit ſancta, agit latè à fol. 419. uſque 444. Lib. imp. Neapoli 1590. & 1640. in 4.

RUPERTUS Linconienſis, Ord. Minorum, in 3. Sent. diſt. 3. ſcripſit de immunitate Virginis MARIE à peccato originali. Ita Urzan. fol. 103. ex Bullis: Leon claſſe 9. ex Salazario, ſæculo 14. Joannes Euſeb. lib. Excep. folio 519. Piſtoia fol. 159. Sed ſi iſte fuit Epicoſopus, communiter citatus Linconienſis Anglus, non fuit ex Ordine Min. ut alibi oſtendo.

RUPERTUS de Ruſſia vel Rubertus, Ordinis Minorum, ſcripſit pro Conceptione V. MARIE, ut teſtatur Franc. Maria Piſtoia Coron. 2. fol. 159. n. 73.

RUPERTUS Tuitienſis, Abbas Monafterij S. Heriberti Ordinis Sancti Benedicti, tomo 1. de Trinitate, & Operibus ſuis in Iſaiam, libro 2. cap. 19. folio 498. explicans illud: Generationem ejus quis enarrabit? quia abſciſſus eſt de terra viventium, inquit: Nam utraque mirabilis & utraque ineffabilis eſt; nam ineffabile eſt, quod divina in generatione Pater in Pſalmo: Eructavit inquit cor meum verbum bonum. Ineffabile itidem eſt, quod de carnis generatione rectè hic dictum intelligitur, quia abſciſſus eſt de terra viventium. De terra (inquam) non morientium ſive mortuorum morte peccati (quia omnes in Adam mortui ſunt) ſed de terra viventium, id eſt, de terra Virginea per ſanctum virificata Spiritum abſciſſus eſt. Abſciſſus (inquam) ſub auditu ſine manibus, quem admodum Daniel &c. Hæc quali expreſſa videtur auctoritas: nam ſi Chriſtus genitus & natus eſt à carne Virginea, quæ non fuit mortua morte peccati, quæ omnes in Adam mortui ſunt; ergo MARIA à morte originalis peccati fuit exempta.

Item, libro 1. de Operibus Spiritus Sancti cap. 12. Meliore quidem terra, quam ea ex qua conditus fuerat Adam, animata & immaculata.

Item, lib. 1. de Operibus Spiritus Sancti cap. 13. ad finem folio 601. inquit: Igitur nihil erat, propter quod creaturam ſuam, id eſt naturam ſcœmicam, abhorreret Dei Filius, præterim quam illi præpararet, quamque ab omni corruptione immunem ſervaret hic ſanctus Dei Spiritus, &c. Igitur ex ſententia Ruperti ante Incarnationem Verbi præparata fuerat Virgo MARIA, & immunis ſervata ab omni corruptione. Quæ autem, vel qualis poterat eſſe in Virgine corruptio illa, à qua præſervata fuit, niſi peccatum? & cum dicat: ab omni corruptione, indicat, quod non ſolum ab actuali, ſed etiam à labe originalis peccati.

Item, lib. 6. in Cantic. Cantic. Idem diſcalceatione calceamentorum Spiritus ſervilitatis eſſe argumentum; idcirco ancillæ, nempe Evæ, calcaneum à ſerpente admorſum, quia diſcalceata erat; tu verò filia Principis probe calceata caput ſerpentis contriviſti. Et paulo poſt: Sæculis inauditis inaudita Virginitas atque foecunditas! tanquam o dilecta ſingularis, libera eſt ab omni iugo peccati. Ita Mart. Philip. in Theat. Excell. tom. 2. ſæculo 12. fol. 1208. De operibus Ruperti ſæpe impreſſis agimus in Sole Veritatis & Radijs.

RUTGERUS Dole, Canonicus Germanus, circa annum 1407. fuit *Immaculatae Conceptionis Assertor*. Ita Joannes Ludovicus Schonleben lib. 4. de Concept. fol. 25.

RUTGERUS Sicamber de Vernai, Ordinis Clericorum Regularium Sancti Augustini Teutonicus, scripsit *pro purissima Conceptione Dei Genitricis* contra quemdam eam impugnantem Epistolas plures, ut refert Hippolytus Marraccius in Catalogo ad ann. 1496. & in Biblioth. folio 349. & Pistoria fol. 153.

Item, in Hymno de S. Anna Virginis matre, sic cecinit:

*illa profudit generi misello
Labe sordenti genitricis Eve
Nobilem prolem, radians jubauque
Edidit orbi.*

Extat in lib. de Laudibus S. Annæ edito à R. P. Joan. Trichemio anno 1506. in 4.

RUTILIUS Benzonius Romanus, & Episcopus, in libro de Expositione Psalmi 86. ad verba illa: *Benedicta tu: Ex supradictis Angeli verbis colligi, Deiparam non solum super omnes mulieres, sed etiam super omnes Angelos, ceterosque Beatos benedictam fuisse, & ab originali peccato preservatam*, cap. 25. latè. Impress. Recaneti 1612. in folio.

Item, de Anno sancto Jubilei, libro 2. cap. 6. asserit *Beatam Virginem absque originali macula conceptam*. Impress. Venetijs 1599. in folio.

Item, in Canticum Magnificat lib. 1. cap. 23. folio 100. de Virg. gratia, inquit: *Fecit mihi magna qui potens est, per hanc enim divinam gratiam singulare beneficium divine preservationis à labe peccati originalis in ipsa mea Conceptione recepi, quod soli Christo per naturam, & soli mihi inter homines cunctos per gratiam concessum. Per hanc omnem pulchritudinem ejusdem gratiæ, quæ à pura creatura recipi potest, accepi &c.* Vide alia ibi. Et libro 2. cap. 22. dubio 7. fol. 246. 9. Lutherus, de eadem Virginis Conceptione agit latè.

Item, in libro de Fuga tempore pestis & belli, &c. lib. 1. disp. 2. quæst. 2. fol. 70. *Quod MARIA à nullo Illuſtrium Virorum superatur*. Lib. impress. Venetijs 1595. in 4.

S

SABBAS Sanctus, natione Græcus, qui fuit Auctor vel Collector Menazorum Græcorum & (ut dicitur) floruit ante, vel ad annum Christi Domini 450. in Rituali suo Hierosolymitano adducit *pro Conceptione Virginis MARIE* Canonem Ecclesiasticum in festo S. Annæ concipientis Dei Genitricis, & sunt Ode novem ex S. Andrea Cretenſi. Item, officium *Conceptionis Virginis MARIE*. Item, die 25. Martii in Homilia de Annuntiatione, loquens de Dominica Incarnationis, encomiis, sic inquit: *Quoniam verò decretum hoc suum tum ab ipso fathana, tum à cælorum quoque virtutibus ignorari voluerat, primò quidem providentia singulari perfecit, ut sacra Virgo ab ipso vite sue principio tam omnino existeret pura, quam esse puram decebat illam, quæ tanto bono, id est Christo, digna existeret.* Item, die 5. Maij Ode 3. de Sancta Irene Martyre, sic ad Virginem *MARIAM*: *Mors instar fluminis ruens apud te perdidit vires; quo sanè factò*

permoti, primitias te immortalitatis vocamus. Item, die 4. Jun. de Sancto Metrophane Archiepisc. Constantinopolitano: *Collaudemus radicem immortalitatis, paradisum ratione pollentem, atque totius orbis terrarum grandem thesaurum: in hac enim Virgine negotium mundi salvandi confectum est, simulque singulis hominibus originalis peccati venia parata.* Hæc verba aliquid faciunt pro V. puritate. Item, die 31. Martij Ode octava de S. Apacio Martyre: *Nimirum omnia tua, ô Genitrix Dei! conditionem humanam excedunt.* Item, ibidem Ode 3. In te quippe mores innovantur, ac leges naturæ. Item, die 2. Julij Ode nona: *Tuam inexplicabilem gloriam, tuas item collatas tibi gratiæ dotes omni comparatione majores, modulamur, &c.* Itè, die 20. Junij de S. Methodio: *Te novæ legis arcæ vocamus unaque novæ legis tabulam ab ipso Numine sculptam, cui suum Deus Verbum inscripsit.* Item, die 4. Januarij Ode 3. de S. Theoctisto: *Tu palam designata es porta Solis ex alto progressi, tu Thronus Regis excelsus, tu Scala sublimis & ad cælos usque porrecta, per quam Christus ò navis omnibus libera Virgo! descendit.* Item, die 25. Martij Ode 3. & 4. sic Angelum introducit loquentem *MARIÆ*: *Ego ex Angelis Deo adstantibus unus adlegatus sum huc ad indicandam tibi voluntatem divinam. Quid me pertimescis, ò nulli unquam navo subjecta!* Item, die 4. Januarij Ode 4. de Sancto Theoctisto: *Ad te dies noctesque, ò præ omnibus inculpata! clamabo, &c.* Item, die 20. Februarij Ode 3. de S. Charalampo: *Tu omnium sanctissima peperisti Sanctum Sanctorum, planè pura sanctitatis domus.* Item, die 4. Januarij Ode 6. de S. Theoctisto: *Qui sola voluntate cælum extendit, hic alterum te cælum in terra produxit, ò Genitrix intaminata, &c. & profequitur latè.* Item, die 3. Januarij Ode 3. de Sancto Gerdio: *Nemo ut tu, Domina, inculpatus est aquæ, nec præter te intaminatus quispiam, ò navo nulli subjecta!* Item, die 19. Januarij Ode 9. de S. Machario: *Tu, quæ creaturarum omnium Opificem procreasti, quidquid creatum est, supergressa es divinitate gloriæ tuæ, sanctitate & gratia.* Item, die 18. Januarij Ode 6. de Sancto Cyrillo: *De te enim sola publicè constat, quòd ab æterno munda existis, ut quæ possidebas justitiæ Solem.* Item, die 3. Jan. Ode 3. de S. Malachia: *In te, quæ nulli unquam culpæ affinis fuisti, spem omnem meam, &c.* Item, die 1. Januarii, in precibus Matutinis: *O Domina nulli unquam reprehensioni obnoxia!* Item, die 29. Januarii Ode 6. Ex te sola, tanquam purissimo lilio in medio spinarum invento, uterum incolens tuum, sponsus ille tuus processit. Item, die 1. Januarii Ode 9. *Tu quæ ab omni es navo intacta.* Item, die 12. vel 10. Februarii, Ode 1. vel 5. Nam ab æterno propter splendorem integritatis & pulchritudinem virginealem, ac demum propter charismata seu gratiæ dona, quæ te ab omni navo immunem fecerunt, manifestè sola fuisti digna tantæ partus honore. Item, die 3. Januarii Ode 9. de S. Syndetica. In te primi parentis substitit lapsus, ultra pergendi facultate sublata. Item, die 2. Januarii, Ode 5. sic ad Virginem *MARIAM* loquitur: *Salve ò cadentis mundi erectrix, nulli unquam culpæ subjecta.* Item, die 3. Januarij Ode 9. de S. Malachia, dum Deiparam cum arbore vitæ sic comparat: *Maturas vitæ fruges ex te carpo, nil damni à ligno scientiæ passus. Tu enim ò macularum omnium experte! ligno vitæ simillima, non alium nobis fructum germinasti, quam Christum,*

SSSS 3

qui